

Reactie op het landenhoofdstuk over Nederland

Het kabinet spant zich samen met gelijkgezinde lidstaten onverminderd in voor een goed functionerende rechtsstaat in de Unie. Het rechtsstaatrapport en de aanbevelingen helpen om ook kritisch naar onze eigen rechtsstaat te blijven kijken. Het algemene beeld van het landenhoofdstuk is dat Nederland een goed functionerende rechtsstaat kent. Hieronder gaat het kabinet in op een aantal tekortkomingen en verbeterpunten waar de Commissie op wijst en die het kabinet zal meenemen in de verdere versterking van de Nederlandse rechtsstaat. Hieronder reageert het kabinet tevens op de bevindingen uit de tiende editie van het *European Justice Scoreboard* (EJS) 2022.

Nederland wordt in beide rapporten ook dit jaar positief beoordeeld met een hoge gepercipieerde rechterlijke onafhankelijkheid door burgers en bedrijfsleven, een efficiënt werkend rechtssysteem, en bijzondere aandacht voor het verbeteren van de kwaliteit van het rechtssysteem door innovatieve projecten.

Onafhankelijkheid

Op basis van het EJS 2022 merkt de Commissie op dat in Nederland ook dit jaar de onafhankelijkheid van rechters hoog gewaardeerd wordt. Het EJS laat bij burgers een overwegend stabiel vertrouwen in de rechtspraak zien waarbij 77% aangeeft dat in Nederland de onafhankelijkheid van rechters goed tot erg goed is.

Volgens IFUD of Human Rights is wat er staat in de bevindingen precies andersom. Ondanks het rechtsstaatrapport, is de stichting niet van voornemens ook maar één enkel woord uit de onder ede verklaring terug te nemen. De stichting blijft 100 procent staan en vasthouden op de authentieke akte onder ede.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Aan de Voorzitter van de
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Prinses Irenestraat 6
Den Haag

Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 20061
Nederland
www.rijksoverheid.nl

Onze Referentie
BZDOC-720213577-69

Datum 28 januari 2022
Betreft Nederlandse inzending toetsingscyclus voor de rechtsstaat 2022

Bijlage(n)
1

Geachte voorzitter,

Mede namens de minister van Justitie en Veiligheid, de minister voor Rechtsbescherming, de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de staatssecretaris voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, deel ik hierbij graag met uw Kamer de Nederlandse inzending op de op 1 december 2021 door de Europese Commissie gedeelde vragenlijst in het kader van de toetsingscyclus voor de rechtsstaat 2022.

In het jaarlijkse rechtsstaatrapport doet de Commissie verslag van de rechtsstatelijke situatie in de EU als geheel en in de lidstaten afzonderlijk. Het rapport vormt de basis van het rechtsstaatmechanisme, een instrument geïntroduceerd in 2020 waarmee de rechtsstaat in de Unie preventief en structureel gemonitord kan worden om in een vroeg stadium eventuele problemen in de Unie te kunnen identificeren, te bespreken en gezamenlijk tot oplossingen te komen. De Commissie legt de lidstaten aan de hand van vier pijlers langs de rechtsstatelijke meetlat: het rechtsbestel, het anti-corruptiekader, mediapluriformiteit en overige institutionele zaken met betrekking tot *checks and balances*. Dit jaar zijn hiertoe 53 indicatoren opgesteld. In vergelijking met vorig jaar is de reikwijdte van een aantal indicatoren uitgebreid en zijn de volgende indicatoren toegevoegd: 19, 20, 31, 47 en 52. Welke dit zijn, ziet u terug in de bijlage. In de beantwoording is rekening gehouden met wat Nederland vorig jaar reeds indiende. Het virtuele landenbezoek van de Commissie aan Nederland staat gepland op 21 en 22 maart a.s., waarbij de Commissie op ambtelijk niveau zal spreken met de meest betrokken vakdepartementen en met relevante (beroeps)organisaties die actief zijn op het terrein van de rechtsstaat.

De Commissie is van plan om op basis van onder meer de verkregen input het rapport in de maand juli te publiceren. In lijn met de Nederlandse inzet heeft de Commissie aangekondigd vanaf dit jaar concrete aanbevelingen aan de landenhoofdstukken toe te voegen. De horizontale ontwikkelingen op het gebied van de rechtsstaat in de EU worden vervolgens besproken tijdens de jaarlijkse rechtsstatelijkheidsdialoog in de Raad Algemene Zaken, aangevuld met een separate bespreking van vijf van de landenhoofdstukken per voorzitterschap. Het Nederlandse landenhoofdstuk uit de voorgaande rechtsstaatrapporten zal in maart

worden besproken. Daarnaast is de verwachting dat, in lijn met de Nederlandse inzet, ook dit jaar thematische onderwerpen uit het rapport bij de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken aan de orde komen.

Onze Referentie

BZDOC-720213577-69

De minister van Buitenlandse Zaken,

W.B. Hoekstra

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Aan de Voorzitter van de
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Prinses Irenestraat 6
Den Haag

Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 20061
Nederland
www.rijksoverheid.nl

Onze Referentie

BZDOC-1306167051-78

Datum 9 september 2022

Betreft Kabinetsappreciatie Rechtsstaatsrapport 2022 van de Europese
Commissie

Geachte voorzitter,

Op 13 juli jl. presenteerde de Europese Commissie (de Commissie) haar Rechtsstaatsrapport 2022, waarin zij verslag doet van de rechtsstatelijke situatie in de Europese Unie (EU) als geheel en in de lidstaten afzonderlijk, aan de hand van vier pijlers; justitieel stelsel, corruptiebestrijding, pluriformiteit en vrijheid van de media en andere institutionele kwesties die verband houden met *checks and balances*.

Respect voor de rechtsstaat is het fundament van de Europese samenwerking. Voor die samenwerking is het immers van het grootste belang dat het Unierecht uniform wordt toegepast en nageleefd en dat de lidstaten elkaar onderling vertrouwen. Zoals ook benoemd door de Commissie is het de gedeelde verantwoordelijkheid van de lidstaten en de EU-instellingen om onze democratische instellingen en waarden, waaronder de rechtsstaat, te beschermen en te handhaven. Het rechtsstaatsrapport is een belangrijk preventief instrument om de staat van de Europese rechtsstaat structureel te monitoren en eventuele problemen in een vroeg stadium te signaleren, te bespreken en gezamenlijk naar oplossingen te zoeken.

Het rapport biedt een waardevolle basis voor debatten over de rechtsstaat, zowel op nationaal als Europees niveau. De jaarlijkse rechtsstaatsdialoog, op basis van het horizontale deel van het rapport, staat geagendeerd op de Raad van Algemene Zaken van 20 september a.s., gevolgd door de bespreking van de landenhoofdstukken van Zweden, Roemenië, Polen, Portugal en Slovenië later in het najaar. Daarnaast komen bij de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken thematische onderwerpen uit het rapport aan de orde. Deze dialogen zetten het belang van de rechtsstaat prominent op de Europese agenda, bieden de mogelijkheid om van elkaar te leren, *best practices* uit te wisselen en (gezamenlijke) uitdagingen te bespreken.

Het rechtsstaatsrapport 2022 is het resultaat van een intensieve dialoog van de Commissie met nationale autoriteiten en belanghebbenden, het maatschappelijk middenveld en organisaties binnen de justitiële sector. Ook heeft de Commissie bijdragen ontvangen van het EU-grondrechtenagentschap, de Raad van Europa, en de VN.¹ Op 28 januari jl. ontvingen beide kamers de input van de Nederlandse regering.² De Commissie beoordeelt de belangrijke ontwikkelingen sinds de publicatie van de twee voorgaande rechtsstaatsrapporten.³

Onze Referentie

BZDOC-1306167051-78

Het jaarlijkse rechtsstaatsrapport moet worden gezien in samenhang met het overige EU-rechtsstaatsinstrumentarium.⁴ Het structureel monitoren van de rechtsstaatsituatie draagt bij aan het effectief gebruik van de overige politieke, juridische en financiële rechtsstaatsinstrumenten. Net als voorgaande jaren wijst het rapport ook dit jaar op aanhoudende en ernstige rechtsstaatsproblematiek in een aantal lidstaten. Daar waar lidstaten de rechtsstatelijke beginselen die in de Verdragen zijn neergelegd, schenden, is handhavend optreden geboden. Het kabinet steunt de Commissie dan ook in haar rol als hoedster van de Verdragen en blijft de Commissie oproepen deze daadkrachtig en consequent te vervullen om toe te zien op de naleving van de beginselen van de rechtsstaat in de EU.

In lijn met de Nederlandse inzet, heeft de Commissie dit jaar voor het eerst concrete aanbevelingen opgenomen in de landenhoofdstukken. Het kabinet steunt het doel van de Commissie om hiermee de lidstaten nog gericht te ondersteunen bij het versterken van de rechtsstaat en waar nodig systematische gebreken aan te kaarten. De aanbevelingen zijn niet bindend, maar bieden handvatten om het rapport meer relevantie en betekenis te geven, concreter met lidstaten in gesprek te gaan en beter te waarborgen dat het rapport passend wordt opgevolgd. De Commissie kondigt aan in toekomstige rapporten te beoordelen welk gevolg de lidstaten aan de aanbevelingen hebben gegeven. De Commissie heeft bij het opstellen van de aanbevelingen rekening gehouden met lopende processen, waaronder het Europese Semester, de MFK-rechtsstaatsverordening en de herstelplannen, en waar toepasbaar getracht deze op elkaar aan te laten sluiten.

Het kabinet verwelkomt de aan Nederland gerichte aanbevelingen en ziet deze als steun van de Commissie om de reeds ingezette koers voort te zetten. In deze kabinetsreactie wordt nader toegelicht hoe Nederland van plan is hier opvolging aan te geven. Het kabinet moedigt andere lidstaten aan om eveneens met een reactie op de aanbevelingen te komen.

Aanbevelingen

1. *Vervolg de inzet om het niveau van digitalisering van het rechtstelsel te verbeteren, in het bijzonder met betrekking tot de publicatie van vonnissen en digitale oplossingen voor gerechtelijke procedures.*

¹ De ontvangen bijdragen zijn te vinden op de website van de Commissie: [2022 Rule of law report - targeted stakeholder consultation | European Commission \(europa.eu\)](#)

² [Kamerbrief over Nederlandse inzending toetsingscyclus voor de rechtsstaat 2022 | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl](#)

³ Zie voor rechtsstaatsrapport 2020 [2020 Rule of law report - Communication and country chapters | Commissie \(europa.eu\)](#)

Zie voor rechtsstaatsrapport 2021 [2021 Rule of law report | European Commission \(europa.eu\)](#)

⁴ Zie voor een overzicht [Kamerbrief over Overzicht EU-rechtsstaatinstrumentarium | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl](#).

2. *Stel een gedragscode vast voor ministers en staatssecretarissen, die onder meer voorziet in regels inzake giften, nevenactiviteiten en lobbyactiviteiten, alsook in doeltreffende monitoring en sancties.*
3. *Rond de herziening van de regels af inzake draaideurpraktijken waarbij voormalige ministers en staatssecretarissen betrokken zijn, met inbegrip van een afkoelingsperiode van twee jaar en beperkingen op betaalde activiteiten.*
4. *Zet de inspanningen voor een volledige follow-up van de kinderopvangtoeslagaffaire voort met het oog op het aanpakken van de eventuele structurele problemen, met betrokkenheid van alle relevante overheidsinstanties.*

Onze Referentie

BZDOC-1306167051-78

In deze schriftelijke appreciatie van het jaarlijkse rechtsstaatrapport zal het kabinet eerst ingaan op de bredere, horizontale ontwikkelingen op het terrein van rechtsstatelijkheid in de Unie zoals die in het algemene deel van het rapport geschetst worden. Vervolgens zal het kabinet ingaan op het Nederlandse landenhoofdstuk langs de vier genoemde pijlers en daarbij ook de aanbevelingen adresseren. De tiende editie van het *European Justice Scoreboard* (EJS) is ook dit jaar een belangrijke bron voor met name pijler 1 van de het EU rechtsstaatrapport. Vanwege de grote verwevenheid acht het kabinet het opportuun om beide rapporten gelijktijdig aan uw Kamer aan te bieden.⁵

Reactie op de horizontale rechtsstatelijke ontwikkelingen in de Unie

Justitieel stelsel

De Commissie wijst op het cruciale belang van doeltreffende justitiële stelsels voor de toepassing en handhaving van het EU-recht en de bescherming van de rechtsstaat, waarbij de onafhankelijkheid, de kwaliteit en de efficiëntie van het justitieel stelsel centraal staan. Er wordt een aantal positieve ontwikkelingen genoemd. In meerdere lidstaten hervormen bijvoorbeeld de raden voor de rechtspraak om de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht te versterken. Ook zet een aantal lidstaten stappen om de kwaliteit en efficiëntie van het justitiële stelsel te verbeteren, onder andere door te investeren in personele middelen en digitalisering. De lidstaten maken hierbij veelal gebruik van de ervaringen opgedaan tijdens de coronapandemie en in een aantal gevallen van gerichte investeringen vanuit het Europees herstellfonds. Over een aantal lidstaten bestaan echter nog zorgen, bijvoorbeeld ten aanzien van benoemingsprocedures voor (hoge) justitiële functies en tekorten aan financiële middelen voor het justitiële stelsel. De technische ondersteuning van de Commissie en het onderling uitwisselen van ervaringen en *best practices* kunnen een belangrijke rol spelen bij het adequaat adresseren van deze uitdagingen.

De Commissie constateert dat de structurele, systematische problemen rondom de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht in Polen en Hongarije nog altijd niet zijn aangepakt. Het betreft onder meer de problematiek rondom de Poolse nationale raad voor de rechtspraak en het tuchtregime voor rechters, beiden aan de orde gesteld in arresten van het Europese Hof van Justitie (het EU Hof) en het

⁵ Het oordeel van het kabinet over proportionaliteit en subsidiariteit ten aanzien van de bevindingen in het EJS is ook dit jaar positief.

Europese Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM).⁶ Ten aanzien van Hongarije wijst de Commissie op aanhoudende tekortkomingen ten aanzien van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht, zoals de discretionaire bevoegdheden van de minister van Justitie inzake rechterlijke benoemingen en bevorderingen.

Onze Referentie

BZDOC-1306167051-78

Het kabinet deelt de zorgen van de Commissie. Het is voor de bescherming van de Europese rechtsorde essentieel dat lidstaten de eisen die het EU-recht stelt aan de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht, de relevante jurisprudentie en de uitspraken van het Hof en het EHRM respecteren en nakomen. Het gehele rechtsstaatsinstrumentarium, waaronder inbreukzaken, de artikel 7-procedure, de MFK-rechtsstaatsverordening, en de mogelijkheden die de RRF-verordening biedt bij de beoordeling van herstelplannen⁷, dient ten volle te worden benut om de problematiek in beide landen aan te pakken. Nederland levert zowel in Luxemburg als in Straatsburg een actieve bijdrage aan juridische procedures over rechtsstatelijke kwesties, om de inzet op rechtsstatelijkheid in de Unie ook op die manier te ondersteunen.

Corruptiebestrijding

De EU-landen behoren wereldwijd tot de best presterende landen op het vlak van corruptiebestrijding: maar liefst tien lidstaten – waaronder Nederland – staan in de top twintig van landen die als minst corrupt worden beschouwd.⁸ Uit de Eurobarometer voor corruptie volgt dat EU-burgers en -ondernemingen zich desalniettemin zorgen maken over corruptie. Zo geloven bijna zeven op de tien Europese burgers dat corruptie wijdverspreid is binnen hun land. Veel EU-lidstaten hebben een anti-corruptiestrategie die regelmatig wordt geëvalueerd en herzien. Diverse lidstaten hebben maatregelen getroffen om wettelijke lacunes te verhelpen en/of de nationale wetgeving in lijn te brengen met internationale anti-corruptiestandaarden. Ook zijn in verschillende EU-lidstaten de kaders voor corruptiepreventie en integriteit versterkt, onder andere door ethische normen te actualiseren, interne controlemechanismen te versterken en lobbywerk en draaideurconstructies te reguleren. Toch blijven op dit terrein ook uitdagingen bestaan. In verschillende EU-lidstaten zijn daarom maatregelen getroffen om de capaciteit van anti-corruptieautoriteiten en/of het Openbaar Ministerie (OM) te vergroten. De Commissie constateert echter dat in veel lidstaten nog sprake is van een capaciteitstekort of tekort aan middelen om het anti-corruptieraamwerk effectief te implementeren. Ook zijn er zorgen over de doeltreffendheid van het onderzoeken, vervolgen en berechten van corruptie op hoog niveau.

De EU kan nog meer optreden om in de hele EU tot effectieve anti-corruptiebestrijding te komen. Het rapport onderschrijft dit. Dit werk is cruciaal, aangezien corruptie de rechtsstaat aantast en het vertrouwen in de overheid

⁶ Zie bijvoorbeeld de uitspraken van het EU Hof van 15 juli 2021, C-791/19, Commissie/Polen (Poolse tuchtprocedure voor rechters) en van 14 juli 2021, C-204/21 R, Commissie/Polen (Poolse 'Muilkorfwet'); EHRM *Grzęda t. Polen*, nr. 43572/18, 15 maart 2022; *Żurek t. Polen*, nr. 39650/18, 16 juni 2022; *Reczkowicz t. Polen*, nr. 43447/19, 22 juli 2021.

⁷ Zie voor de Nederlandse kabinetsappreciatie Poolse herstelplan: [BWO herstelplan Polen - 7 juni 2022 \(overheid.nl\)](#) Zie voor de Nederlandse kabinetsappreciatie Poolse herstelplan: [BWO herstelplan Polen - 7 juni 2022 \(overheid.nl\)](#).

⁸ Corruption Perceptions Index van Transparency International: <https://www.transparency.org/en/cpi/2021>.

ondermijnt. Ook de begroting van de Unie dient effectief te worden beschermd tegen fraude, corruptie en fundamentele tekortkomingen op het gebied van de rechtsstaat. Sinds 1 januari 2021 is de MFK-rechtsstaatsverordening van kracht, waarmee voor het eerst een directie koppeling wordt gelegd tussen de ontvangst van middelen uit de EU-begroting en de eerbieding van de beginselen van de rechtsstaat. Het is daarnaast onder meer van belang dat instanties als het Europees Openbaar Ministerie (EOM) en het Europees Bureau voor Fraudebestrijding (OLAF) over voldoende middelen beschikken om hun taken goed te kunnen blijven vervullen. Hier blijft Nederland op toe zien. Ook blijft Nederland de lidstaten die zich niet hebben aangesloten bij het EOM, oproepen dit alsnog te doen, in lijn met motie Sjoerdsma.⁹

Onze Referentie

BZDOC-1306167051-78

Mediapluriformiteit en mediavrijheid

Mediavrijheid, zowel online als offline, is essentieel voor het bevorderen en behouden van democratie, voor het beschermen van vrijheid van meningsuiting en toegang tot betrouwbare informatie. De monitor voor de pluriformiteit van de media (MPM) laat dit jaar weinig verandering zien ten opzichte van 2021. Zo blijft het risiconiveau wat betreft de concentratie van nieuwsmedia zeer hoog en middelhoog op het gebied van politieke onafhankelijkheid. Voor zeven lidstaten beschouwt de MPM het algemene risiconiveau hoog; dit geldt niet voor Nederland. De Commissie wijst ook op de aanzienlijke toenames van signaleringen van geweld tegen journalisten in 2021, vastgesteld door het platform van de Raad van Europa en het platform 'Mapping Media Freedom'.¹⁰ Ondanks meerdere lidstaten maatregelen hebben genomen om de veiligheid van journalisten te verbeteren, blijft dit – evenals de toename van strategische rechtszaken tegen publieke participatie (SLAPP's), op Europees niveau een serieus punt van zorg. De Commissie besteedt dit jaar voor het eerst ook systematisch aandacht aan de waarborging van de onafhankelijkheid van de publieke media.

Het kabinet verwelkomt de initiatieven van de Commissie om mediavrijheid en de pluriformiteit in de Europese Unie te bevorderen. In 2021 publiceerde de Commissie al aanbevelingen over het waarborgen van de veiligheid van journalisten en het kabinet kijkt uit naar wetsvoorstel inzake mediavrijheid (*European Media Freedom Act*), waarvan de publicatie in het derde kwartaal van 2022 wordt verwacht. Dit voorstel kan een belangrijke bijdrage leveren aan het beschermen van media en journalisten. Om het fenomeen van SLAPP's aan te pakken heeft de Commissie recent voorstellen voor een richtlijn en aanbeveling gepubliceerd waarover de Kamer op 3 juni 2022 een BNC-fiche ontving.¹¹

Overige zaken met betrekking tot checks and balances

In lijn met de reeds ingezette trend heeft een aantal lidstaten verdere stappen gezet om de kwaliteit van wetgevingsprocessen te verbeteren, onder andere door het publiek meer inspraak te bieden in beleidsvorming. Voor andere lidstaten blijft de inclusiviteit van het wetgevingsproces een punt van zorg. De meeste lidstaten hebben de Covid-gerelateerde noodtoestand geleidelijk afgeschaft en een aantal lidstaten werkt aan herziening van de juridische kaders ter voorbereiding op

⁹ Kamerstukken II 2020/21, 21 501-02, nr.2312.

¹⁰ [Platform to promote the protection of journalism and safety of journalists \(coe.int\)](https://www.coe.int/en/web/platform-to-promote-the-protection-of-journalism-and-safety-of-journalists)

¹¹ Kamerstukken II 2020/21, 22112 nr. 3457.

toekomstige crises. De invasie van Oekraïne heeft echter in een paar lidstaten geleid tot de voortzetting van het gebruik van noodbevoegdheden. In meerdere lidstaten zijn stappen gezet om de situatie van maatschappelijke organisaties te verbeteren, maar de Commissie constateert ook dat in Polen en Hongarije de ruimte van het maatschappelijk middenveld nog verder is ingeperkt. Er wordt tevens gewezen op de zorgwekkende trend van het illegaal gebruik van *spyware* en *surveillance software* tegen journalisten, advocaten, politici en andere kwetsbare groepen. De Commissie onderstreept dat er bij het gebruik van dergelijke instrumenten sprake moet zijn van voldoende nationale controles en waarborgen en dat het relevante EU-recht, met inbegrip van de grondrechten, volledig moet worden gerespecteerd. Ook uit de Commissie haar zorgen over lidstaten die het fundamentele uitgangspunt van de voorrang van het EU-recht in twijfel trekken. Op 22 december 2021 startte de Commissie een inbreukprocedure tegen Polen naar aanleiding van uitspraken van het Poolse Grondwettelijk Hof dat essentiële onderdelen van het Unierecht opzij zette met een beroep op de Poolse grondwet.

Onze Referentie

BZDOC-1306167051-78

In een gezonde democratische rechtsstaat is het van groot belang dat de *checks and balances* goed kunnen functioneren, dat het maatschappelijk middenveld de ruimte en middelen heeft om zijn kritische rol te vervullen, en dat grondrechten worden beschermd. De EU-initiatieven op dit terrein, waaronder het Actieplan voor Europese Democratie en het daaruit volgende pakket over versterking van de democratie en integriteit van verkiezingen dienen hiertoe ten volle worden benut en toegepast. Voorts blijft het kabinet zich actief inzetten om de toetreding van de EU tot het EVRM te bewerkstelligen, een belangrijk instrument voor de bescherming van grondrechten.

Reactie op het landenhoofdstuk over Nederland

Het kabinet spant zich samen met gelijkgezinde lidstaten onverminderd in voor een goed functionerende rechtsstaat in de Unie. Het rechtsstaattrapport en de aanbevelingen helpen om ook kritisch naar onze eigen rechtsstaat te blijven kijken. Het algemene beeld van het landenhoofdstuk is dat Nederland een goed functionerende rechtsstaat kent. Hieronder gaat het kabinet in op een aantal tekortkomingen en verbeterpunten waar de Commissie op wijst en die het kabinet zal meenemen in de verdere versterking van de Nederlandse rechtsstaat. Hieronder reageert het kabinet tevens op de bevindingen uit de tiende editie van het *European Justice Scoreboard* (EJS) 2022.

Pijler I – Justitieel stelsel

Het EJS biedt een overzicht van vergelijkende gegevens over de efficiëntie, kwaliteit en onafhankelijkheid van de rechtssystemen in de EU-lidstaten. Lidstaten kunnen het EJS gebruiken bij het constateren van tekortkomingen van hun rechtstelsel, inclusief mogelijkheden tot verbetering, en voor het herkennen van *best practices* in andere lidstaten. Voor het eerst dit jaar laat het EJS ook gegevens zien over de gevolgen van de Covid-19 pandemie voor de efficiëntie van de rechtssystemen en over de toegankelijkheid van justitie voor personen met een handicap. Bij de bespreking van dit onderdeel van het EU Rechtsstaattrapport worden dan ook, indien relevant, eveneens de bevindingen van het EJS betrokken.

Nederland wordt in beide rapporten ook dit jaar positief beoordeeld met een hoge gepercipieerde rechterlijke onafhankelijkheid door burgers en bedrijfsleven, een efficiënt werkend rechtssysteem, en bijzondere aandacht voor het verbeteren van de kwaliteit van het rechtssysteem door innovatieve projecten.

Onafhankelijkheid

Op basis van het EJS 2022 merkt de Commissie op dat in Nederland ook dit jaar de onafhankelijkheid van rechters hoog gewaardeerd wordt. Het EJS laat bij burgers een overwegend stabiel vertrouwen in de rechtspraak zien waarbij 77% aangeeft dat in Nederland de onafhankelijkheid van rechters goed tot erg goed is, een relatief hoge score. Van het bedrijfsleven percipieert 72% de onafhankelijkheid van rechters goed tot erg goed, wat een daling is ten opzichte van vorig jaar. Het kabinet gaat hierover graag in gesprek met het bedrijfsleven.

Ten aanzien van structurele onafhankelijkheid van de rechtspraak benoemt de Commissie specifiek dat Nederland met de toevoeging van een vijfde lid aan de Raad voor de rechtspraak gehoor geeft aan de aanbevelingen van de Raad van Europa¹². Halverwege juli heeft de Raad voor de rechtspraak bekend gemaakt dat de positie van dit vijfde lid per september dit jaar ingevuld zal worden.¹³

Kwaliteit

Aanbeveling 1: Vervolg de inzet om het niveau van digitalisering van het rechtsstelsel te verbeteren, in het bijzonder met betrekking tot de publicatie van vonnissen en digitale oplossingen voor gerechtelijke procedures.

De Commissie constateert dat er nog ruimte is voor verbetering van de digitale mogelijkheden om een rechtszaak te starten, te procederen en te volgen. Ze beschrijft de initiatieven om de digitalisering van de rechtspraak te verbeteren waarna ze tot bovenstaande aanbeveling komt om die voort te zetten. Het EJS 2022 besteedt ook aandacht aan digitalisering.¹⁴ Hieruit blijkt dat Nederland relatief hoog scoort op het gebied van informatievoorziening aan burgers over het rechtsstelsel.¹⁵ Ook procedurele regelgeving over het gebruik van digitale technologie in civiele en handelszaken en in bestuursrechtelijke en strafzaken is goed op orde, net als de beschikbaarheid van veilige elektronische communicatiemiddelen in de Rechtspraak en bij het OM.¹⁶

Het kabinet onderschrijft het belang van digitale toegankelijkheid van de Rechtspraak. De komende jaren wordt structureel 155 miljoen euro extra uitgetrokken voor de Rechtspraak. Deze additionele middelen zijn onder meer bedoeld voor investeringen in digitalisering en innovatie, om de Rechtspraak digitaal toegankelijker te maken en de online dienstverlening te verbeteren.¹⁷ De

¹² Recommendation CM/Rec(2010)12 of the Committee of Ministers to member states on judges: independence, efficiency and responsibilities.

¹³ [Benoeming vijfde lid Raad voor de Rechtspraak | Nieuwsbericht | Rijksoverheid.nl](#)

¹⁴ Zie tabellen 41 t/m 48

¹⁵ Europees Scorebord voor Justitie 2022, fig. 41.

¹⁶ Europees Scorebord voor Justitie 2022, fig. 42, 44-45.

¹⁷ <https://www.rechtspraak.nl/Organisatie-en-contact/Organisatie/Raad-voor-de-rechtspraak/Nieuws/Paginas/Ruim-155-miljoen-voor-extra-rechters-behandeling-ondermijningszaken-en-digitalisering.aspx>

inspanningen van de Rechtspraak, onder meer in het kader van het programma Digitale Toegang, worden voortgezet. Zoals bij uw Kamer reeds bekend is, kunnen advocaten bijvoorbeeld sinds november 2021 bij alle rechtbanken digitaal beslagrekeningen indienen en digitaal stukken uitwisselen met rechtbanken.¹⁸ Het streven is om in pilots voor steeds meer zaakstromen digitale toegang mogelijk te maken.

Onze Referentie

BZDOC-1306167051-78

In het coalitieakkoord is afgesproken om het publiceren van rechterlijke uitspraken te bevorderen. De beslissing om rechterlijke uitspraken al dan niet te publiceren is aan de Rechtspraak zelf. Uw Kamer is eerder geïnformeerd over de wijze waarop in overleg met de Raad voor de rechtspraak aan deze ambitie uitvoering wordt gegeven.¹⁹ Daarbij komt onder meer aan de orde of een wettelijke regeling wenselijk is. Het kabinet streeft uw Kamer hierover nog dit najaar nader te informeren.

De Commissie gaat ook in op de toegang tot het recht. Daarbij noemt de Commissie het personeelstekort bij de rechtspraak een uitdaging. De Raad voor de rechtspraak investeert onder andere in een uitbreiding van de opleidingscapaciteit. Jaarlijks zullen 130 nieuwe rechters worden aangetrokken en opgeleid, momenteel zijn dat er 80. Er wordt daarnaast geïnvesteerd in meer juridisch medewerkers, IT-ondersteuning en de inzet van niet-rechters als projectleiders en/of teamvoorzitters. Onder het programma Tijdige rechtspraak wordt gewerkt aan de verbetering van het roosteren en plannen om effectief om te gaan met de capaciteit.

Efficiëntie

Het Nederlands rechtstelsel kent volgens de Commissie een hoge mate van efficiëntie met voornamelijk korte doorlooptijden. Bij bestuursrechtelijke zaken ziet de Commissie een lichte daling in efficiëntie waardoor er een kans op achterstanden ontstaat.²⁰ Hierbij is relevant dat deze constatering is gebaseerd op het EJS 2022 dat de doorlooptijden uit 2020 weergeeft, het eerste jaar van de Covid-19 pandemie. Om achterstanden in te lopen en doorlooptijden te verlagen heeft de Rechtspraak in 2020 besloten om prioriteit te geven aan tijdige en voorspelbare rechtspraak.²¹ In 2020 is het programma Tijdige Rechtspraak opgezet en in 2021 zijn verschillende 'inloopteams' voor bestuursrecht, familierecht en civiel recht van start gegaan. Deze inloopteams hebben in 2021 ruim 3.000 zaken voor verschillende gerechten afgehandeld en 30 nieuwe juridisch medewerkers opgeleid.²²

De Commissie ziet ook dat de speciale aanpak om de door de Covid-19 pandemie veroorzaakte achterstanden op gebied van strafrecht weg te werken, succes heeft. Dit wordt vanaf volgend jaar zichtbaar in het EJS. Wel uit de Commissie haar zorgen over het afdoen van strafzaken door het OM, en verwijst daarbij naar adviezen van de Nationale Ombudsman.²³ over het verbeteren van de

¹⁸ Kamerstukken II 2021/22, 29279, nr.706, d.d. 31 maart 2022.

¹⁹ Kamerstukken II 2021/22, 29279, nr.706, d.d. 31 maart 2022.

²⁰ Zie: Europees Scorebord voor Justitie 2022, fig. 9, 22-23.

²¹ Jaarverslag de Rechtspraak 2021, pag. 27.

²² Jaarverslag de Rechtspraak 2021, pag. 27-28.

²³ Zie het Rapport 'Behoorlijke informatieverstrekking rondom strafbeschikkingen en sepotbeslissingen' van de Nationale Ombudsman van 7 mei 2020

(<https://www.nationaleombudsman.nl/system/files/bijlage/Onderzoek%20Knelpunten%20in%20de%20informatie>)

informatievoorziening. Het kabinet onderschrijft het belang van een goede informatievoorziening over strafbeschikkingen, sepotbeslissingen en de mogelijkheden om in beroep te gaan aan burgers, slachtoffers en verdachten. De Nationale Ombudsman constateert in haar onderzoek dat betrokken overheidsinstanties dit ook erkennen en projecten uitvoeren om de informatieverstrekking te verbeteren. In de reactie op het jaarverslag van de Nationale Ombudsman over het jaar 2020 heeft het kabinet toegelicht hoe strafbeschikkingen inmiddels zijn verbeterd.²⁴

Onze Referentie

BZDOC-1306167051-78

Ook uit de Commissie de zorg dat niet voor iedereen die te maken krijgt met een strafbeschikking een gratis consult met een advocaat beschikbaar is. Wel merkt zij op dat het kabinet heeft toegezegd gratis rechtsbijstand beschikbaar te stellen.²⁵ Sinds april 2021 kunnen alle (aangehouden en ontboden) verdachten die een strafbeschikking van het OM krijgen, of waarvan het OM de strafzaak wil afdoen met een geldboete, gebruik maken van de van overheidswege gefinancierde rechtsbijstand en, desgewenst, een advocaat om hen te begeleiden of om tegen de beschikking in verzet te komen.²⁶

Pijler II – anti-corruptiekader

De Commissie stelt in lijn met voorgaande jaren vast dat Nederland diverse instanties kent die zich actief mengen in de strijd tegen corruptie en benoemt in dit kader dat de bestaande goede samenwerking tussen gespecialiseerde anti-corruptie en inlichtingenteams hierbij is voortgezet. Het beeld onder experts en leidinggevendenden uit het bedrijfsleven is dat Nederland één van de minst corrupte landen in zowel de EU als de wereld is. Nederland behoort met een achtste plaats nog steeds tot tien landen die volgens *Transparency International* als minst corrupt worden beschouwd.

De Commissie stelt verder vast dat Nederland geen overkoepelende anti-corruptiestrategie kent, maar streeft naar coördinatie van het anti-corruptiebeleid via diverse platforms. In dit kader merkt de Commissie op dat het Platform Corruptiebestrijding, dat bij dit streven een rol zou kunnen spelen, vanwege de Covid-19 pandemie de afgelopen tweeënhalf jaar heeft stilgelegen. De preventie en bestrijding van corruptie vergt een brede en integrale benadering, waarbij binnen de overheid nauw wordt samengewerkt en waar mogelijk samen wordt opgetrokken met de private sector en het maatschappelijk middenveld. Het kabinet meent dat de rechtshandavingsinstanties die zijn betrokken bij de bestrijding van corruptie op dit moment al goed met elkaar samenwerken en elkaar weten te vinden. Mede vanwege herprioritering, ingegeven door de Covid-19 pandemie, heeft een evaluatie over de eventuele noodzaak tot verdere coördinatie nog niet plaatsgevonden. Het kabinet zal dit daarom het komende jaar

[verstrekking%20rondom%20strafbeschikkingen%20en%20sepotbeslissingen.pdf](#)) en de brief van de Nationale Ombudsman aan de Ministers van Justitie en Veiligheid en van Rechtsbescherming over strafbeschikkingen en slachtoffers (https://www.nationaleombudsman.nl/system/files/bijlage/20211220%20Brief_A_Min%20JenV%20Positie%20slachtoffers%20bij%20strafbeschikking%20OM_0.pdf)

²⁴ Kamerstukken II 2021-2022, 35743, nummer 3.

²⁵ Zie de brief van de Minister van Rechtsbescherming aan de Tweede Kamer over Rechtsbijstand bij OM-strafbeschikkingen, Kamerstukken II 2020/21, 31753 nr. 221, d.d. 19 november 2020.

²⁶ [Gesubsidieerde rechtsbijstand | Rechtspraak en geschiloplossing | Rijksoverheid.nl](#)

samen met belanghebbende partijen onderzoeken en hierbij bezien of en hoe het Platform Corruptiebestrijding nieuw leven kan worden ingeblazen.

Onze Referentie

BZDOC-1306167051-78

De Commissie benoemt in dat kader ook het Netwerk Weerbaar Bestuur dat ondersteuning en advies biedt bij het tegengaan van subversieve elementen, bijvoorbeeld bij bedreigingen tegen gemeenteambtenaren. Per 2022 is voor de weerbaarheid van het openbaar bestuur structureel 10 miljoen euro beschikbaar vanuit de brede aanpak ondermijning onder coördinatie van het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV). Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) zet hiermee samen met het Netwerk Weerbaar Bestuur de komende tijd extra in op de bewustwording en preventieve beveiliging van politieke ambtsdragers, meldingsbereidheid en kwetsbare processen. Ook heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een app ontwikkeld voor de Gedragscode Integriteit Rijk (GIR), waarin integriteitsregels snel zijn op te zoeken en integriteitsdilemma's en handelingsadvies zijn opgenomen.

De Commissie wijst verder op de toegenomen aandacht voor ondermijnende georganiseerde criminaliteit. De Commissie noemt onder andere de extra middelen die het kabinet, in lijn met het coalitieakkoord, beschikbaar wil stellen om te onderzoeken of juridische en operationele veranderingen naar het voorbeeld van de Italiaanse antimaffia-aanpak kunnen bijdragen aan de Nederlandse aanpak van de georganiseerde misdaad. In opdracht van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) zal de Rijksuniversiteit Groningen een verkennend onderzoek verrichten naar de Italiaanse strafrechtelijke en strafvorderlijke wet- en regelgeving specifiek gericht op de bestrijding van maffiacriminaliteit. De resultaten worden in maart 2023 verwacht.²⁷

De Commissie stelt ook vast dat Nederland geen expliciete strafbaarstelling van ongeoorloofde beïnvloeding (*trading in influence*) kent. Dit is juist: het kabinet is van mening de bepalingen inzake actieve en passieve omkoping voldoende bescherming bieden tegen ongeoorloofde en daadwerkelijke uitoefening van invloed en dat geen afzonderlijk misdrijf hoeft te worden vastgesteld om dit strafbaar te stellen. Nederland heeft hierover bij het Verdrag inzake de strafrechtelijke bestrijding van corruptie dan ook een voorbehoud gemaakt.²⁸

De Commissie noemt twee projecten om corruptie op logistieke knooppunten tegen te gaan, namelijk 'Combiteam Havens' en 'Sterke Luchthaven'. Zoals in de brief van 1 mei jl. is aangekondigd, presenteert de minister van JenV komend najaar het integrale plan voor de aanpak van drugsmokkel via logistieke knooppunten, waarin de aanpak van corruptie een belangrijke pijler is.²⁹ Voorts heeft het kabinet uw Kamer reeds geïnformeerd over het WODC-onderzoek naar de risico's van en weerbaarheid tegen ondermijnende criminaliteit en ambtelijke

²⁷ <https://www.wodc.nl/onderzoek-in-uitvoering/welk-onderzoek-doen-we/3370---verkennend-onderzoek-italiaanse-strafrechtelijke-en-strafvorderlijke-wet--en-regelgeving-aanpak-maffia>

²⁸ Kamerstukken II 2000/01, 27 509 (R1671), nr. 3.

²⁹ Kamerstukken II 2021/22, 29 911, nr. 348.

en niet-ambtelijke corruptie op de mainports.³⁰ De resultaten worden naar verwachting begin 2023 opgeleverd.

Onze Referentie

BZDOC-1306167051-78

De Commissie noemt daarnaast in dit kader de Nationale Samenwerking tegen Ondernemende Criminaliteit dat naar verwachting voor het einde van 2022 volledig operationeel is.³¹ De Commissie stelt vast dat de opsporing en vervolging van corruptie binnen Nederland in algemene zin effectief is, het kabinet zal zich hiervoor uiteraard blijven inzetten.

Naast deze positieve bevinding, benoemt de Commissie enkele moeilijkheden bij de opsporing en vervolging van complexe buitenlandse omkopingszaken. Deze punten zijn eveneens onderwerp van een aanbeveling van de OESO *Working Group on Bribery* (OESO WGB). Voor een toelichting hoe het kabinet opvolging geeft aan deze aanbevelingen verwijst het naar de Kamerbrief van 17 juni jl..³² De Commissie is positief over de wijziging van de Aanwijzing opsporing en vervolging buitenlandse corruptie in 2020, waardoor kleine faciliterende betalingen niet langer zijn uitgezonderd van vervolging. Verder zijn betrokkenen volgens de Commissie positief over de wijziging van de Aanwijzing hoge transacties (een specifieke manier van buitengerechtelijke afdoening). De minister van JenV is nu niet langer betrokken bij het sluiten van hoge transacties en de beoogde nieuwe wetgeving zal voorzien in een definitieve oplossing waarin niet een commissie, zoals nu tijdelijk het geval is, maar het bevoegde gerechtshof voorgenomen hoge transacties in de sfeer van rechtspersonen toetst.

Verder gaat de Commissie in op het zelf melden van (vermoedens van) buitenlandse omkoping en het onderzoek dat de Vrije Universiteit doet in opdracht van het WODC naar onder meer zelfmelding door bedrijven in geval van financieel-economische criminaliteit.³³ De Commissie noemt voorts de moeilijkheden bij het gebruik van grote datasets in opsporingsonderzoeken waardoor de looptijd van sommige buitenlandse omkopingsonderzoeken vertraging oploopt. Dit als gevolg van een beroep op het verschoningsrecht ten aanzien van (gedeeltes van) dergelijke data sets en de toetsing ervan.³⁴ Tot slot wijst de Commissie op de gebruikelijke moeilijkheden in buitenlandse omkopingszaken, zoals het contact met derde landen in het kader van internationale rechtshulpverzoeken. Nederland zal in oktober 2022 aan de OESO WGB rapporteren. Het hierna vast te stellen evaluatierapport zal aan uw Kamer worden toegezonden.

De Commissie geeft in het rapport aan dat integriteit binnen de politie bijzondere aandacht krijgt, onder andere door de aanstelling van een portefeuillehouder

³⁰ <https://www.wodc.nl/onderzoek-in-uitvoering/welk-onderzoek-doen-we/3219---onderzoek-naar-risicos-op-corruptie-in-nederland-en-weerbaarheid-van-het-instrumentarium>

³¹ Nationale Samenwerking tegen Ondernemende Criminaliteit; voorheen bekend als Multidisciplinair Interventieteam.

³² Kamerstukken II 2021/22, 29 911, nr. 354.

³³ <https://www.wodc.nl/onderzoek-in-uitvoering/welk-onderzoek-doen-we/3221---onderzoek-naar-voor--en-nadelen-van-zelfonderzoek-en-zelfmelden-door-bedrijven>.

³⁴ Getuigen in strafzaken die specifieke geheimhouders beroepen uitoefenen (waaronder advocaten) kunnen een beroep doen op hun professioneel verschoningsrecht. Betrokkenen bij de opsporing en vervolging mogen in dat geval bij deze personen in beslag genomen stukken niet inzien.

Integriteit en aanpak corruptie belast met de verbetering van het integriteitsstelsel en het proces van intern onderzoek binnen de politie. Ook wordt een centrale organisatie ingericht om complexe interne onderzoeken uit te voeren en om de preventie en bestrijding van corruptie zichtbaar te verbeteren. Door de komst van de nieuwe Wet Screening wordt het screeningsinstrumentarium verbreed, waarmee (integriteits)risico's in een vroeg stadium kunnen worden gesignaleerd. Het kabinet betreurt de vertraging die het wetsvoorstel heeft opgelopen en zet zich in voor een zo spoedig mogelijke inwerkingtreding. Op dit moment worden de resultaten van de internetconsultatie en het advies van de Autoriteit Persoonsgegevens bekeken en verwerkt in het wetsvoorstel dat aan de Raad van State wordt aangeboden. De verwachting is dat het wetsvoorstel op 1 januari 2023 – een half jaar eerder dan vermeld in het rapport – in werking zal treden.

Onze Referentie

BZDOC-1306167051-78

De Commissie schrijft dat het wetsvoorstel bevorderen integriteit en functioneren decentraal bestuur nog steeds aanhangig is in het parlement. Dit wetsvoorstel regelt onder meer de verplichting voor kandidaat-bestuurders om een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) te kunnen overleggen en een verduidelijking van de bepalingen omtrent belangenverstrengeling. Daarnaast is een nieuw wetsvoorstel in voorbereiding waarin de risicoanalyse integriteit voor kandidaat-bestuurders van decentrale overheden wordt verankerd. Vooruitlopend hierop is de gemeenten gevraagd bij de benoeming van nieuwe wethouders op vrijwillige basis een risicoanalyse integriteit uit te voeren.

Integriteitsbeleid voor bewindspersonen

Aanbeveling II: Stel een gedragscode vast voor ministers en staatssecretarissen, die onder meer voorziet in regels inzake giften, nevenactiviteiten en lobbyactiviteiten, alsook in doeltreffende monitoring en sancties.

Volgens de Commissie bestaat er enige reden tot zorg met betrekking tot het niet-bindende karakter van het integriteitskader voor bewindspersonen. De Commissie verwijst daarbij naar diens eerdere rechtsstaatrapporten uit 2020 en 2021, en het nalevingsverslag voor Nederland van de vijfde evaluatieronde uit juli 2021 van de Groep van Staten tegen Corruptie (GRECO), waarin soortgelijke zorgen zijn geuit.³⁵

Allereerst is in Nederland een sterke integriteitscultuur het uitgangspunt van het integriteitsbeleid voor de centrale overheid. Preventie, vertrouwen, bewustwording en eigen verantwoordelijkheid zijn de belangrijkste principes die gelden voor het integriteitsbeleid van ministers en staatssecretarissen. Die aanpak past ook geheel in de staatsrechtelijke verhoudingen, waarbij de ministeriële verantwoordelijkheid centraal staat. Om (de ontwikkeling van) een integer, transparant en weerbaar bestuur te bestendigen werkt het kabinet aan een aanpak met meer balans tussen cultuur- en structuurgerichte maatregelen, zoals een gedragscode voor bewindspersonen. De verschillende maatregelen worden hieronder toegelicht.

Het kabinet werkt momenteel aan de ontwikkeling van een gedragscode met integriteitsregels voor bewindspersonen, waarvoor gesprekken plaatsvinden met

³⁵ Kamerstukken II 2021/22, 35925-VII nr. 102.

verschillende experts, waaronder wetenschappers en integriteitsadviseurs uit verschillende lagen van de overheid. Zo zal in de gedragscode bijvoorbeeld worden vastgelegd dat regelmatig een gesprek over integriteit in de ministerraad zal worden gehouden. Dit is nodig om het integriteitsbesef en de gedragscode levend te houden en waar nodig te actualiseren. Handhaving en sanctionering door een externe toezichthouder wringt met het beginsel van de ministeriële verantwoordelijkheid. In Nederland leggen bewindspersonen verantwoording af aan de Staten-Generaal op grond van de ministeriële verantwoordelijkheid en is het aan de Staten-Generaal om daar consequenties aan te verbinden. In het licht van deze complexiteit heeft de minister van BZK de Afdeling advisering van de Raad van State recent om voorlichting gevraagd, welke dit najaar wordt verwacht, over de mogelijkheden om een gedragscode minder vrijblijvend te maken en om binnen de grenzen van de ministeriële verantwoordelijkheid een intern of extern toezichts- en sanctiemechanisme in te stellen.³⁶ Het kabinet verwacht dit najaar de gedragscode vast te stellen waarin ook de uitkomsten van deze voorlichting worden meegenomen.

Onze Referentie

BZDOC-1306167051-78

Daarnaast hebben de leden Dassen en Omtzigt onlangs een initiatiefnota gepubliceerd met voorstellen voor de implementatie van de GRECO aanbevelingen.³⁷ Het kabinet heeft hierop zijn reactie gegeven en aangekondigd dat het zal voorzien in de benoeming van een onafhankelijk adviseur integriteit bewindspersonen, die individuele bewindspersonen vertrouwelijk kan adviseren bij integriteitsvragen. De vorm waarin dit zijn beslag zal krijgen, wordt nog nader bezien.³⁸ Het uitgangspunt is dat het voorkómen van integriteitsschendingen de voorkeur heeft boven het sanctioneren van bewindspersonen. Daarom zet het kabinet in op begeleiding van bewindspersonen gedurende het ambt. Ook nu kan een bewindspersoon voor advies terecht bij de secretaris-generaal van het ministerie, mede-bewindspersonen, in het bijzonder de minister-president, en de secretaris van de ministerraad.

Zoals ook genoemd door de Commissie is er een *self-assessment* risico-analyse geïntroduceerd voor kandidaat-bewindspersonen om mogelijke kwetsbaarheden te identificeren. Naar aanleiding van een motie van het lid Sneller³⁹ is recent aan het beleid toegevoegd dat bewindspersonen die gedurende het ambt vakantiewoningen of relevante financiële of zakelijke belangen verwerven, dit moeten opgeven aan de Kamer.⁴⁰ Het kabinet is van mening dat hiermee tevens een GRECO-aanbeveling is uitgevoerd.⁴¹ Het kabinet heeft daarnaast recent een hoogleraar met expertise op het gebied van belangenbehartiging en politieke besluitvorming gevraagd om advies over een lobbyregister, en zal hier dit najaar over berichten. Uitgangspunt bij deze adviesaanvraag is dat een lobbyregister ten aanzien van bewindspersonen wordt ingevoerd, zoals ook is verzocht in de motie van het lid Dassen.⁴² Het voornemen bestaat om begin 2023 een samenhangende

³⁶ De precieze vraagstelling voor de voorlichting van de Raad van State kan gevonden worden in: Kamerstukken II 2021/22, 36101, nr. 3, p. 13.

³⁷ Kamerstukken II 2021/22, 36101, nr. 2. Zie ook de kabinetsreactie: Kamerstukken II 2021/22, 36101, nr. 3.

³⁸ Kamerstukken II 2021/22, 36101, nr. 3.

³⁹ Kamerstukken II 2021/22, 35925-III nr. 9.

⁴⁰ Kamerstukken II 2021/22, 35925-III nr. 12.

⁴¹ Kamerstukken II 2021/22, 28844, nr. 231.

⁴² Kamerstukken II, 2020/21, 35896, nr. 12.

visie op integriteit aan de Tweede Kamer te sturen, waarin het zowel gaat om integriteit op bestuurlijk (nationaal en decentraal) als op ambtelijk niveau.

Onze Referentie

BZDOC-1306167051-78

Aanbeveling III: Rond de herziening van de regels af inzake draaideurpraktijken waarbij voormalige ministers en staatssecretarissen betrokken zijn, met inbegrip van een afkoelingsperiode van twee jaar en beperkingen op betaalde activiteiten.

De Commissie constateert dat er een aantal maatregelen is aangekondigd ter versterking van het integriteitsbeleid voor gewezen bewindspersonen, maar dat deze vooralsnog nog niet zijn omgezet in wetgeving.

Het kabinet werkt aan een wetsvoorstel waarin de aangekondigde maatregelen worden verankerd. Dit betreft onder andere het bestaande lobbyverbod. Het lobbyverbod geldt voor de duur van twee jaar voor het eigen beleidsterrein en aanpalende beleidsterreinen. Voorts is het voornemen om met dit wetsvoorstel gewezen bewindspersonen te verplichten om gedurende een afkoelperiode van twee jaar na het ontslag niet in dienst te treden bij het voormalige ministerie, geen commerciële opdrachten daar te aanvaarden en onafhankelijk advies te vragen over de toelaatbaarheid van een vervolgfunctie in de private of semipublieke sector. Het kabinet is van plan het wetsvoorstel binnenkort in consultatie te geven en daarna zo spoedig mogelijk bij de Tweede Kamer in te dienen.

Overige initiatieven versterking integriteitsbeleid

De Commissie noemt dat het wetsvoorstel Evaluatiewet Wet financiering politieke partijen wordt besproken in het parlement. Dit wetsvoorstel heeft tot doel zowel duidelijkere regels inzake buitenlandse giften als transparantie- en rapportageverplichtingen voor giften aan politieke partijen in te voeren. De plenaire behandeling in de Eerste Kamer is geagendeerd in het najaar. Indien de Eerste Kamer het wetsvoorstel aanneemt, is het voornemen om het wetsvoorstel met ingang van 1 januari 2023 in werking te laten treden.

De Commissie merkt op dat er zorgen zijn geuit over de complexiteit van het wetsvoorstel ter implementatie van de EU-klokkenluidersrichtlijn en de snelheid van het geplande goedkeuringsproces, met name over de complexiteit van de voorgestelde meldkanalen. De minister van BZK heeft deze kritiek ter harte genomen en verschillende voorstellen gedaan via een nota van wijziging om hieraan tegemoet te komen.⁴³ Op 29 juni jl. is de Tweede Kamer geïnformeerd over een tweede nota van wijziging, mede naar aanleiding van de initiatiefnota van het lid Omtzigt.⁴⁴ De Commissie merkt op dat het Huis voor klokkenluiders geen volledig 'one-stop-shop' is, waardoor klokkenluiders geconfronteerd zouden kunnen worden met complexe en langdurige verwijzings- en meldingsprocedures. Het Huis voor klokkenluiders doet onderzoek naar vermoedens van misstanden waarbij een maatschappelijk belang in het geding is en waarvoor geen andere autoriteit bevoegd is. Daarnaast is het Huis de instantie die onderzoek doet naar de wijze waarop de werkgever met de melder is omgegaan (bejegeningsonderzoek) en die melders advies geeft over de te ondernemen stappen bij vermoedens van misstanden. Indien een andere autoriteit bevoegd is

⁴³ Kamerstukken II, 2021/22, 35851, nrs. 6 en 7.

⁴⁴ Kamerstukken II, 2021/22, 36079, nr. 2.

tot het onderzoeken van een bepaalde misstand verwijst het Huis door naar die autoriteit.

Onze Referentie

BZDOC-1306167051-78

Verder schrijft de Commissie net als in 2021 dat corruptierisico's gerelateerd aan de COVID-19 pandemie aanwezig blijven, hoewel in de praktijk niet veel zaken zijn gedetecteerd. Politie, FIOD en het OM hebben in ad-hoc verband samengewerkt en daarbij weliswaar corruptierisico's onderkend, maar dit heeft niet geresulteerd in corruptieonderzoeken. Er is wel sprake van andere COVID-19-gerelateerde fraudezaken, uitgevoerd door de FIOD en de andere opsporingsdiensten, zoals valsheid in geschrifte en oplichting. Tot slot stipt de Commissie aan dat door de COVID-19 pandemie de mogelijkheden om onderzoek te doen naar mogelijke gevallen van buitenlandse omkoping, onder andere door reisbeperkingen, beperkt waren.

Pijler III – mediapluriformiteit

Grondwettelijke en wettelijke waarborgen blijven volgens de Commissie een hoge mate van mediavrijheid in Nederland ondersteunen, onder meer dankzij het functioneel onafhankelijke Commissariaat voor de Media en de grote bestuurlijke en financiële onafhankelijkheid van de publieke media.

De Commissie merkt op dat de eerder vastgestelde uitdagingen met betrekking tot de transparantie van mediaeigendom en marktconcentratie nog steeds actueel zijn. Waarbij gewaarschuwd wordt dat de voorgenomen fusie tussen RTL en Talpa gevolgen zal hebben voor deze marktconcentratie van de nieuwsmarkt. Via het Commissariaat voor de Media wordt vinger aan de pols gehouden met het oog op mogelijke effecten van de toegenomen concentratie in de nieuwsmarkt op onafhankelijkheid en pluriformiteit van het nieuwsaanbod. De Autoriteit Consument en Markt onderzoekt momenteel de voorgenomen fusie tussen RTL en Talpa.

De onafhankelijkheid van het bestuur en de financiering van de publieke media is gewaarborgd volgens de Commissie. Dankzij het kader voor benoemingsprocedures voor management- en bestuursfuncties in de Mediawet 2008 is de publieke omroep onafhankelijk van de regering en van andere politieke invloed.

De Commissie merkt over de toegang tot overheidsinformatie op dat sinds 1 mei 2022 de Wet open overheid (Woo) in werking is getreden. De Commissie wijst op een aantal wijzigingen in het wettelijke kader voor de toegang tot overheidsinformatie, zoals een uitbreiding van het toepassingsgebied van de wet, de toevoeging van informatiecategorieën die verplicht actief openbaar gemaakt moeten worden en de kortere termijnen voor de afhandeling van informatieverzoeken. Tegelijkertijd merkt de Commissie op dat maatschappelijke organisaties eerder geuite zorgen hebben herhaald met betrekking tot een tijdige afhandeling van informatieverzoeken en het verstrekken van onvolledige antwoorden. Tot slot geeft de Commissie aan dat belanghebbenden betwijfelen of de regering een transparantere houding zal aannemen onder het nieuwe wettelijke kader.

Het kabinet benadrukt het belang van openheid en de toegang tot overheidsinformatie en wil onderstrepen dat er, onder andere met de inwerkingtreding van de Woo, belangrijke stappen worden gezet naar een opener overheid. Tegelijkertijd onderkent het kabinet de uitdagingen op dit gebied, onder andere waar het gaat om een tijdige afhandeling van informatieverzoeken. Het kabinet neemt dan ook verschillende maatregelen om de situatie te verbeteren.⁴⁵ Het betreft echter een complex probleem met verschillende oorzaken, zoals de hoeveelheid uitgebreide en complexe informatieverzoeken die een grote hoeveelheid documenten omvatten en de huidige staat van de informatiehuishouding bij de Rijksoverheid.

Onze Referentie

BZDOC-1306167051-78

Het kabinet realiseert zich dat deze problematiek niet van vandaag op morgen is opgelost. Om van andere landen te leren worden verschillende internationale werkbezoeken afgelegd en wordt er in opdracht van de minister van BZK een rechtsvergelijkend onderzoek in zes lidstaten uitgevoerd naar de vraag hoe geborgd wordt dat overheidsinformatie openbaar wordt gemaakt en hoe deze wetgeving in de praktijk wordt uitgevoerd. Verder wordt bij het verzenden van stukken door de regering aan het parlement sinds 1 juli 2021 aanvullende informatie meegezonden. Hiermee wordt beoogd meer openheid te geven over de afwegingen die ten grondslag liggen aan het beleid. Deze werkwijze wordt met ingang van 20 september 2022 verder uitgebreid. Het kabinet zal zich met behulp van het nieuwe wettelijke kader blijven inzetten om de toegang tot overheidsinformatie te verbeteren.

Bedreigingen en fysiek geweld tegen journalisten blijven een punt van zorg ondanks de aanhoudende inspanningen van de overheid om dit fenomeen tegen te gaan. Het platform voor de bescherming van de journalistiek en de veiligheid van journalisten van de Raad van Europa heeft voor Nederland drie waarschuwingsberichten gepubliceerd. Op het platform *Mapping Media Freedom* zijn verdere aanvallen en intimidaties gemeld. De Commissie merkt op dat de overheid de veiligheid van individuele journalisten op vastberaden wijze is blijven aanpakken. Op 29 juni jl. stuurden de minister van JenV en de staatssecretaris van Cultuur en Media een plan van aanpak persvrijheid en persveiligheid naar de Tweede Kamer.⁴⁶ Deze brief stelt dat de financiële steun aan PersVeilig in ieder geval tot en met 2024 wordt voortgezet. Voor de periode hierna volgt het kabinet nauwlettend de gesprekken van PersVeilig met de sector over het streven van PersVeilig om op termijn door de journalistieke sector zelf gefinancierd te worden en blijft het kabinet PersVeilig steunen. Ook benoemt de Commissie het Flexibel Beschermingspakket Freelancers dat steun en financiering van de overheid ontvangt. Dit pakket heeft een looptijd tot en met 2023. Het kabinet gaat in gesprek met de sector over de voortzetting van het pakket na 2023.

De Commissie schrijft dat, hoewel de autoriteiten erop wijzen dat journalisten uit hoofde van de desbetreffende wetgeving aanvullende garanties genieten ter bescherming van hun bronnen, er nog steeds zorgen bestaan over het werk van de inlichtingendiensten: het monitoren en aftappen van digitale activiteiten in een bepaalde wijk zou journalistieke bronnen kunnen onthullen. De Nederlandse inlichtingen- en veiligheidsdiensten kunnen echter enkel op basis van de Wet op

⁴⁵ Kamerstukken II 2021/22, 33328, nr. 43.

⁴⁶ Kamerstukken II, 2021/22, 31777, nr. 32.

de inlichtingen en veiligheidsdiensten 2017, in het kader van de aan hen opgedragen taken, bevoegdheden inzetten. De AIVD en MIVD zetten onderzoeksoopdrachtgerichte interceptie op de kabel niet in om wijken of regio's in Nederland af te tappen.

Onze Referentie

BZDOC-1306167051-78

De Toetsingscommissie Inzet Bevoegdheden (TIB) beoordeelt iedere aanvraag voor de inzet van de bevoegdheid tot kabelinterceptie vooraf. Daarbij is vereist dat de inzet van deze bevoegdheid noodzakelijk, proportioneel, subsidiair en zo gericht mogelijk is. Voor journalisten en advocaten biedt de Wiv 2017 extra bescherming. De inzet van bijzondere bevoegdheden jegens advocaten en journalisten waarbij de inzet is gericht op het verkrijgen van gegevens omtrent vertrouwelijke communicatie tussen een advocaat en diens client resp. gegevens inzake een journalistieke bron, kan namelijk alleen als de rechtbank Den Haag daarvoor toestemming heeft verleend.

Pijler IV – overige zaken m.b.t. *checks and balances*

Aanbeveling IV: Zet de inspanningen voor een volledige follow-up van de kinderopvangtoeslagaffaire voort met het oog op het aanpakken van de eventuele structurele problemen, met betrokkenheid van alle relevante overheidsinstanties.

De Commissie schrijft, net als vorig jaar, dat uit de verschillende initiatieven die Nederland heeft genomen als gevolg van de kinderopvangtoeslagenaffaire blijkt dat het stelsel van *checks and balances* werkt.

Naar aanleiding van het verslag van de parlementaire onderzoekscommissie zijn een aantal hervormingen en initiatieven gestart om er allereerst voor te zorgen dat gedupeerden worden gecompenseerd. Naast bestaande regelingen, is onlangs het wetsvoorstel 'Wet hersteloperatie toeslagen' ingediend bij de Tweede Kamer, dat de vergoedingen, ondersteuning door gemeenten en het uitstel of kwijtschelding van schulden voor de burgers die verstrikt zijn geraakt in de toeslagenaffaire regelt.⁴⁷ Daarnaast wordt er hard aan gewerkt om ervoor te zorgen dat soortgelijke situaties worden voorkomen en het vertrouwen in de overheid wordt hersteld. In het coalitieakkoord is opgenomen dat gewerkt wordt aan een overheid die betrouwbaar, dienstbaar, dichtbij en rechtvaardig is. Wetten en regels moeten worden beoordeeld op eenvoud, menselijke maat en uitvoerbaarheid. Het kabinet bevordert de menselijke maat in en bij de toepassing van wetten en regels langs verschillende lijnen die nauw met elkaar samenhangen.⁴⁸ Een aantal van de acties wordt hierna toegelicht.

Bevorderen kwaliteit wetten en regels

Het kabinet heeft voortgang gemaakt met de maatregelen uit de Kamerbrief van 25 juni 2021 over versterking van de kwaliteit van beleid en wetgeving.⁴⁹ Zo wordt het bestaande instrument voor een goede beleidsvorming, het Integraal Afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK), herzien en gebruiksvriendelijker gemaakt. In samenhang met de overheidsbrede werkagenda voor de publieke

⁴⁷ Kamerstukken II 2021/22, 36151, nr. 2.

⁴⁸ Zie voor meer informatie onder meer: Kamerstukken II 2021/22, 35510, nr. 102.

⁴⁹ Kamerstukken II 2020/21, 35570-VI, nr. 115.

dienstverlening⁵⁰ wordt gewerkt aan meer en betere samenwerking tussen beleid, wetgeving en uitvoering. Zo komt in een vroeg stadium alle relevante informatie in beeld om weloverwogen keuzes te maken over nieuw beleid of wetgeving. Deze gezamenlijke inspanning moet ervoor zorgen dat het belang van beleid- en wetgevingskwaliteit meer centraal komt te staan in de ambtelijke en politieke besluitvorming. Verder wordt de verantwoordelijke entiteit voor wetgevingstoetsing in een vroeg stadium betrokken bij complexe wetgeving met mogelijk grote maatschappelijke gevolgen. Dit draagt bij aan de drie prioriteiten van de wetgevingstoets: het zeker stellen dat wetgeving voldoende uitvoerbaar is, oog heeft voor de 'menselijke maat' en 'doenlijk' is voor de burger.

Onze Referentie

BZDOC-1306167051-78

Inventarisatie naar hardvochtige effecten van wetten en regels

Het kabinet geeft uitvoering aan de motie-Ploumen/Jetten⁵¹ die de regering oproept wetten en regels door te lichten op hardvochtige effecten voor mensen en deze waar nodig aan te passen. In aanvulling op de inventarisaties van de departementen is een rijksbrede uitvraag georganiseerd, waarbij eenieder voorbeelden kon aandragen van wetten en regels waardoor mensen buitensporig in de knel komen. Hiermee is beoogd het burgerperspectief te betrekken en te voorkomen dat departementen signalen uit de buitenwereld van knellende wetten en regels missen. Aan de uitvraag is brede bekendheid gegeven door middel van verspreiding via sociale media en directe benadering van meer dan 30 maatschappelijke organisaties. Via de website www.internetconsultatie.nl/knellendewettenenregels zijn 403 reacties binnengekomen.⁵² Naast de rijksbrede uitvraag is een gesprek georganiseerd met het Platform voor Inclusief Nederland. De uitkomsten van de rijksbrede uitvraag en het gesprek worden meegenomen door de departementen. Voorop staat dat elk aangedragen voorbeeld van hardvochtige effecten wordt onderzocht en waar mogelijk opgelost.⁵³

Een meer mensgerichte Algemene wet bestuursrecht

Het kabinet werkt aan een aanpassing van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) met als doel deze meer mensgericht te maken. Een meer mensgerichte Awb versterkt de rechtsbescherming en de waarborgfunctie van de Awb voor burgers in hun relatie met de overheid. Het kabinet is voornemens om in het wetsvoorstel onder meer de volgende aanpassingen op te nemen:⁵⁴

⁵⁰ Kamerstukken II 2020/21, 29362 nr. 295.

⁵¹ Kamerstukken II 2020/21, 35510, nr. 24.

⁵² Een verslag van de consultatie is te vinden in bijlage 2 van de brief "Acties bevorderen menselijke maat in wetten en regels": Kamerstukken II 2021/22, 35510, nr. 102.

⁵³ Vanuit diverse departementen zijn reeds rapportages gepubliceerd die betrekking hebben op het identificeren en tegengaan van hardvochtige effecten van regelgeving of de uitvoering daarvan, waarvan een aantal voortvloeit uit andere initiatieven van departementen om knelpunten in regelgeving tegen te gaan. Zie bijvoorbeeld: Resultaten inventarisatie hardvochtigheden ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (Kamerstukken II 2021/22, 29362, nr. 307, bijlage); Rapport "Hardvochtige effecten van overheidshandelen voor burgers binnen de sociale zekerheid" (Kamerstukken II 2021/22, 29362, nr. 309). Dit rapport is opgesteld ter uitvoering van de motie-Omtzigt (Kamerstukken II 2020/21, 35510, nr. 13); Brief van de staatssecretaris van Financiën over knelpunten in het toeslagenstelsel (Kamerstukken II 2020/21, 31066, nr. 898). Zie ook: Kamerstukken II 2021/22, 35510, nr. 102 (in het bijzonder bijlage 3).

⁵⁴ Aangekondigd in een kabinetsbrief van 11 juli 2022 aan de Tweede en Eerste Kamer (Kamerstukken II 2021/22, 35510, nr. 102).

- Voor de gevallen waarin burgers getroffen worden door een onevenredig besluit dat niet binnen het kader van de sectorwet kan worden gecorrigeerd, wordt een aanpassing van de Awb gezien waardoor bij een gebonden bevoegdheid in een formele wet, door bestuur en in laatste instantie de rechter een evenredigheidstoets kan worden gedaan. Het gaat om een mogelijkheid af te wijken, als de uitkomst van de wetstoepassing onevenredig is in het licht van de bedoeling van de wet.
- Bij de mogelijkheden voor mensen om in verweer te komen tegen een besluit wordt meer rekening gehouden met het "doenvermogen" van mensen. Gestreefd wordt naar een verlenging van de bezwaar- en beroepstermijn in bepaalde gevallen en beoogd wordt om bestuursorganen en bestuursrechters meer ruimte te geven om een te laat ingediend bezwaar- of beroepschrift inhoudelijk te behandelen.
- De regeling over bestuursrechtelijke geldschulden zal zodanig worden gewijzigd dat deze meer rekening houdt met doenvermogen en de soms grote gevolgen van geldschulden voor mensen, onder meer door het stimuleren van betalingsregelingen.
- De motiveringsplicht van bestuursorganen bij besluiten zal worden uitgebreid, teneinde het voor mensen meer begrijpelijk te maken waar het besluit over gaat en welke afwegingen hieraan ten grondslag liggen.
- Mensen krijgen een aanspraak op het herstel van kennelijke schrijffouten, rekenfouten of andere kennelijke fouten die zich voor eenvoudig herstel lenen.

Onze Referentie

BZDOC-1306167051-78

De Commissie verwijst in de context van de kinderopvangtoeslagenaffaire ook naar de kabinetsreactie op het rapport van de Venetiëcommissie over de rechtsstaat in Nederland.⁵⁵ Tijdens het notaoverleg waarin deze kabinetsreactie besproken is, is toegezegd dat het kabinet na een jaar opnieuw zal rapporteren over de opvolging van de aanbevelingen uit dit rapport die het kabinet aangaan.⁵⁶ Deze evaluatie zal vervolgens ook gedeeld worden met de Venetiëcommissie voor verdere feedback.

In het rechtsstaattrapport gaat de Commissie ook nader in op de Staatscommissie rechtsstaat. Nadat de Tweede Kamer op 26 januari 2021 met de aanvaarding van de motie Omtzigt/Van Dam⁵⁷ de wens om deze staatscommissie in het leven te roepen heeft ingestemd, heeft het toenmalige kabinet een conceptopdracht voor de staatscommissie opgesteld en aan beide Kamers aangeboden.⁵⁸ Inmiddels is door de minister van BZK en de minister voor Rechtsbescherming een tripartite overleg met vertegenwoordigers uit beide Kamers en van de rechterlijke instellingen gestart. Het kabinet hecht zeer aan dit tripartite overleg: de oorspronkelijke aanleiding die heeft geleid tot de wens voor deze staatscommissie was immers de constatering van de Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag dat elk van de staatsmachten een verantwoordelijkheid had waar het de schending van de beginselen van de rechtsstaat betrof. Een samenwerking tussen de staatsmachten is hier dan zeker op zijn plaats, uiteraard zonder op enigerlei wijze afbreuk te doen aan de scheiding der machten. Door dit tripartite overleg neemt elk van de staatsmachten verantwoordelijkheid voor de instelling van deze staatscommissie en mag de staatscommissie er op rekenen dat

⁵⁵ Kamerstukken II 2021/22, 29279, nr. 708.

⁵⁶ Kamerstukken II 2021/22, 29279, nr. 717.

⁵⁷ Kamerstukken II 2020/21, 35510, nr. 12.

⁵⁸ Kamerstukken II 2021/22, 29279, nr. 691.

elk van de staatsmachten te zijner tijd rekenschap neemt van haar eindrapport. De staatscommissie zal naar verwachting najaar 2022 definitief worden ingesteld.

Onze Referentie

BZDOC-1306167051-78

Overige ontwikkelingen op het terrein van de rechtsstaat

De Commissie haalt aan dat in het coalitieakkoord staat dat het kabinet de uitwerking van constitutionele toetsing ter hand zal nemen. Voor een toelichting hoe het kabinet hier invulling aan geeft wordt verwezen naar de hoofdlijnenbrief constitutionele toetsing die recent naar de Tweede en Eerste Kamer is gestuurd.⁵⁹

De Commissie verwijst ook naar de aanpak van discriminatie in Nederland. Het kabinet heeft sinds 2021 stappen gezet om tot komen tot een effectievere aanpak van discriminatie. Dit is bevestigd in het coalitieakkoord en verder uitgewerkt. Het gaat zowel om de aanpak van specifieke vormen van discriminatie en de aanpak in domeinen, zoals het onderwijs, als om generieke maatregelen. In het kader van de generieke maatregelen is in 2021 de eerste Nationaal Coördinator tegen Discriminatie en Racisme (NCDR) benoemd. De NCDR heeft als taak om een Nationaal Programma op te stellen. Daarnaast is de Staatscommissie tegen Discriminatie en Racisme in het voorjaar van 2022 ingesteld. Deze Staatscommissie gaat meerjarig onderzoek doen naar discriminatie in Nederland. In het kader van de intensivering heeft ook het College voor de Rechten van de Mens extra middelen ontvangen waarmee extra trainingen aan uitvoeringsorganisaties en onderzoek wordt gefinancierd. Door de parlementaire onderzoekscommissie effectiviteit antidiscriminatie wetgeving van de Eerste Kamer zijn meerdere aanbevelingen gedaan om te komen tot betere wetgeving die bijdraagt aan het voorkomen van discriminatie.⁶⁰

De Commissie schrijft dat op 1 januari jl. nog acht uitspraken van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) moeten worden uitgevoerd. Hoewel inderdaad acht zaken, met inbegrip van een groepszaak, geregistreerd staan waarvan de uitvoering van de uitspraak van het EHRM nog onder toezicht staat van het Comité van Ministers van de Raad van Europa, betekent dit echter niet in alle gevallen dat de uitspraak nog niet is uitgevoerd. Over de uitvoering wordt gerapporteerd aan het Comité van Ministers en de behandeling van de rapportage neemt vaak veel tijd in beslag. In drie zaken wordt verwacht dat sluiting van het toezicht nog in 2022 zal plaatsvinden.

Het kabinet treft voorbereidingen om te voorzien in een permanente rechtsgrondslag voor de vaststelling van crisismaatregelen. Met het wetsvoorstel Eerste tranche aanpassing Wet publieke gezondheid (Wpg) wordt beoogd een structureel wettelijk kader te creëren voor de bestrijding van een epidemie van infectieziekten behorend tot groep A1⁶¹, of een directe dreiging daarvan. Het advies van de Raad van State is ontvangen en er wordt naar gestreefd dit wetsvoorstel in september bij de Tweede Kamer in te dienen. Los van dit wetsvoorstel wordt gewerkt aan een modernisering van het (staats)noodrecht en

⁵⁹ Kamerstukken II 2021/22, 35925-VI, nr. 169.

⁶⁰ Kamerstukken I 2021/22, CXLVI, nr. X.

⁶¹ Deze categorie heeft betrekking op uitbraken van infectieziekten met 'pandemisch potentieel' die de maatschappij zó ontwrichten, dat inzet van collectieve maatregelen noodzakelijk kan zijn.

crisisrecht. Het kabinet heeft een appreciatie gegeven op de bevindingen van de Onderzoeksraad voor Veiligheid en maakt werk van de aanbevelingen.⁶²

Onze Referentie

BZDOC-1306167051-78

Maatschappelijk middenveld

De Commissie stelt dat Nederland een open landschap biedt voor maatschappelijke organisaties, maar dat zorgen blijven bestaan over de Wet transparantie maatschappelijke organisaties (Wtmo) en de Wet tot wijziging van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek ter verruiming van de mogelijkheden tot het verbieden van rechtspersonen. In aanvulling op de toelichting in de kabinetsreactie op het rechtsstaattrapport 2021⁶³ kan naar aanleiding van de ontwikkelingen van het afgelopen jaar worden toegevoegd dat bij het opstellen van de Wtmo en bij de nota van wijziging bij de Wtmo gebruik is gemaakt van een (internet)consultatie. In de toelichting van het wetsvoorstel en in de uiteindelijke nota van wijziging wordt ingegaan op de consultatiereacties die onder meer vanuit verschillende maatschappelijke organisaties afkomstig zijn. De nota van wijziging is na consultatie aan de Raad van State voor advies aangeboden. Het nader rapport en de bijgewerkte nota van wijziging worden naar verwachting voor het einde van het jaar samen met de nota naar aanleiding van het verslag aan uw Kamer aangeboden. De Commissie verwijst tevens naar de wet tot wijziging van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek ter verruiming van de mogelijkheden tot het verbieden van rechtspersonen. Deze wijziging is met waarborgen omkleed, waarbij de bevoegdheid tot het verbieden en ontbinden van rechtspersonen nog steeds is belegd bij de rechter. De wetswijziging is, na behandeling in het parlement, op 1 januari 2022 in werking getreden.⁶⁴

De minister van Buitenlandse Zaken, De minister van Justitie en Veiligheid,

W.B. Hoekstra

D. Yeşilgöz-Zegerius

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, De minister voor Rechtsbescherming,

Hanke Bruins Slot

F.M. Weerwind

De staatssecretaris van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschap,

⁶² Kamerstukken II 2021/22, 25295, nr. 1827.

⁶³ Kamerstukken II 2021/22, 21501 nr. 02-2413.

⁶⁴ Stb 2021, 310.

Gunay Uslu

EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 30.9.2020
SWD(2020) 318 final

WERKDOCUMENT VAN DE DIENSTEN VAN DE COMMISSIE

**Verslag over de rechtsstaat 2020
Landenhoofdstuk over Nederland**

bij

**MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE
RAAD, HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ EN HET COMITÉ
VAN DE REGIO'S**

Verslag over de rechtsstaat 2020

Situatie op het gebied van de rechtsstaat in de Europese Unie

{ COM(2020) 580 final } - { SWD(2020) 300 final } - { SWD(2020) 301 final } -
{ SWD(2020) 302 final } - { SWD(2020) 303 final } - { SWD(2020) 304 final } -
{ SWD(2020) 305 final } - { SWD(2020) 306 final } - { SWD(2020) 307 final } -
{ SWD(2020) 308 final } - { SWD(2020) 309 final } - { SWD(2020) 310 final } -
{ SWD(2020) 311 final } - { SWD(2020) 312 final } - { SWD(2020) 313 final } -
{ SWD(2020) 314 final } - { SWD(2020) 315 final } - { SWD(2020) 316 final } -
{ SWD(2020) 317 final } - { SWD(2020) 319 final } - { SWD(2020) 320 final } -
{ SWD(2020) 321 final } - { SWD(2020) 322 final } - { SWD(2020) 323 final } -
{ SWD(2020) 324 final } - { SWD(2020) 325 final } - { SWD(2020) 326 final }

SAMENVATTING

Het Nederlandse rechtsstelsel wordt gekenmerkt door een hoog niveau van gepercipieerde rechterlijke onafhankelijkheid en bijzondere aandacht voor de kwaliteit van de rechtspraak. Verscheidene initiatieven voor de verdere versterking van de rechterlijke onafhankelijkheid zijn gaande of worden besproken, onder meer wat de toedelingsmethode voor rechtszaken en de benoemingsprocedures voor de leden van de Raad voor de rechtspraak en van de Hoge Raad betreft. Wat de kwaliteit van het rechtsstelsel betreft, lopen er talrijke kleinschalige projecten ter bevordering van de toegang tot de rechter, die ook op grotere schaal worden uitgerold. Er wordt ook over een herziening van het stelsel rechtsbijstand gesproken, wat aanleiding geeft tot een debat onder rechtsbeoefenaren. Verder wordt het rechtsstelsel gekenmerkt door een consequent hoog niveau van efficiëntie.

Uit enquêtes blijkt dat Nederland wordt beschouwd als een van de minst corrupte landen in de EU en de wereld. Er is een sterke cultuur van integriteit in het openbaar bestuur. Er bestaat een juridisch en institutioneel kader voor de bestrijding van corruptie en er lopen verscheidene initiatieven om het kader voor het onderzoek naar en de opsporing en de vervolging van corruptie verder te versterken, met name met betrekking tot de financiële sector. De Wet Huis voor Klokkenluiders wordt momenteel geëvalueerd, wat kan leiden tot een herziening van de bevoegdheden van het Huis voor Klokkenluiders. Er bestaan bepaalde lacunes in het integriteitskader, met name wat hoogwaardigheidsbekleders en de rechtshandavingsinstanties betreft, en er is enige bezorgdheid over lobbyen, draaideurconstructies en de transparantie van de financiering van politieke partijen. Er worden echter stappen ondernomen om die lacunes aan te pakken.

De pluriformiteit in de media kent een lange traditie en is sterk juridisch en institutioneel ingebed in Nederland. De onafhankelijke regelgevende instantie voor de audiovisuele media speelt een belangrijke rol bij het waarborgen van de transparantie van de eigendom van de media. De overheid draagt bij tot de bevordering van de onafhankelijke journalistiek, met name via de toewijzing van subsidies aan het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek. Over het geheel bestaat er een robuust kader voor de bescherming van journalisten. De Raad voor de Journalistiek, een zelfregulerend orgaan, is bevoegd om vragen en klachten over journalistieke beroepsethiek te behandelen. Personen die in de media werkzaam zijn, zoals journalisten, fotografen en cartoonisten, staan soms bloot aan bedreigingen, zowel online als offline. De bescherming van journalisten is de afgelopen jaren op de voorgrond gekomen en heeft geleid tot meer samenwerking tussen verenigingen van journalisten, de politie en het Openbaar Ministerie. Het recente “PersVeilig”-initiatief, om journalisten te helpen bij het melden en behandelen van bedreigingen, is een goed voorbeeld hiervan.

Het stelsel van controles en waarborgen is goed ingeburgerd en Nederland kent een inclusief wetgevingsproces. Een effectbeoordelingskader en de betrokkenheid van de belanghebbenden dragen bij tot de kwaliteit en de transparantie van het wetgevingsproces, dat een grondwettigheidscontrole omvat. Verscheidene onafhankelijke autoriteiten, waaronder het College voor de Rechten van de Mens en de Nationale ombudsman, helpen de grondrechten te beschermen. Het is regeringsbeleid om een dialoog met het maatschappelijk middenveld te voeren en informatie voor de burgers toegankelijk te maken. Regelmatige debatten in het parlement en initiatieven en opinies van verschillende instanties over rechtsstatelijke onderwerpen stimuleren een dynamische rechtscultuur.

I. JUSTITIEEL STELSEL

De rechterlijke macht bestaat uit elf rechtbanken, vier algemene hoven van beroep, twee bijzondere colleges van beroep¹, de Raad van State² en de Hoge Raad. Een onafhankelijke Raad voor de rechtspraak speelt een belangrijke rol bij het waarborgen van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht en is belast met het bevorderen van de kwaliteit van de rechtspraak en de toewijzing van financiële middelen aan de gerechten³. Kandidaat-rechters worden door de Landelijke selectiecommissie rechters⁴ geselecteerd en vervolgens voor het leven benoemd door de regering⁵ op voordracht van de minister van Justitie⁶. Het Openbaar Ministerie staat los van het ministerie van Justitie, maar valt onder de politieke verantwoordelijkheid van de minister. De orde van advocaten is bij wet opgericht. Zij is onafhankelijk van de overheid en wordt uitsluitend gefinancierd uit de jaarlijkse bijdragen van de advocaten⁷.

Onafhankelijkheid

Het niveau van onafhankelijkheid van de rechterlijke macht wordt zeer hoog geacht, en de inspanningen om de rechterlijke onafhankelijkheid verder te versterken, worden voortgezet. Het niveau van onafhankelijkheid van de rechterlijke macht wordt de afgelopen jaren door de bevolking (77 % redelijk goed tot zeer goed) en door het bedrijfsleven (81 % redelijk goed tot zeer goed) consequent zeer hoog geacht⁸. Zelfs met dit hoge niveau van gepercipieerde rechterlijke onafhankelijkheid zijn nieuwe initiatieven voorgesteld om de traditioneel sterke rechterlijke onafhankelijkheid verder te bevorderen. Deze initiatieven weerspiegelen de bijzondere rol van onafhankelijke adviesorganen en van de dialoog met de rechterlijke macht.

Begin 2020 is een nieuwe Code zaakstoedeling vastgesteld. De nieuwe Code zaakstoedeling is vastgesteld door de Raad voor de rechtspraak, in overleg met presidenten van de gerechten en leden van de rechterlijke macht, het Openbaar Ministerie en de orde van

¹ De Centrale Raad van Beroep en het College van Beroep van het bedrijfsleven.

² De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State is de hoogste algemene bestuursrechter voor bepaalde zaken. De Raad heeft ook een Afdeling advisering, die adviseert over wetgeving en bestuur.

³ Wet op de rechterlijke organisatie.

⁴ De Landelijke selectiecommissie rechters is samengesteld uit zes met rechtspraak belaste rechterlijke ambtenaren en zes leden afkomstig van buiten de rechtspraak, waarvan minimaal een rechterlijk ambtenaar afkomstig uit het openbaar ministerie en minimaal een advocaat.

⁵ Het benoemingsbesluit wordt vastgesteld bij Koninklijk Besluit, ondertekend door de Koning en medeondertekend door de minister van Justitie en Veiligheid. De minister controleert uitsluitend of de aanvrager voldoet aan de wettelijke vereisten om te worden aangesteld, en de minister heeft altijd de voordracht van de Raad voor de rechtspraak gevolgd.

⁶ Wet rechtspositie rechterlijke ambtenaren; de Raad heeft dit gedelegeerd aan de Landelijke selectiecommissie rechters, bestaande uit rechters, officieren van justitie, advocaten, overheidsfunctionarissen en onderzoekers. De minister van Justitie en Veiligheid heeft altijd de voordracht van de Raad voor de rechtspraak gevolgd.

⁷ Advocatenwet.

⁸ EU-scorebord voor justitie 2013-2020; Wereld Economisch Forum, Global Competitiveness Reports; Eurobarometer-enquêtes. 27 % van de bevolking en 37 % van de ondernemingen geven aan dat zij het niveau van de rechterlijke onafhankelijkheid als “zeer goed” beschouwen en 50 % van de bevolking en 44 % van de ondernemingen beschouwen het als “redelijk goed”, en slechts 10 % van de bevolking en 7 % van de ondernemingen geven aan dat het niveau van de rechterlijke onafhankelijkheid “redelijk tot zeer slecht” is. Afbeeldingen 44 en 46, EU-scorebord voor justitie 2020; Eurobarometer-enquête. Het gepercipieerde niveau van de rechterlijke onafhankelijkheid wordt als volgt ingedeeld: zeer laag (minder dan 30 % van de respondenten beschouwt de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht als redelijk goed en zeer goed); laag (tussen 30 en 39 %), gemiddeld (tussen 40 en 59 %), hoog (tussen 60 en 75 %), zeer hoog (meer dan 75 %).

advocaten, en heeft tot doel te waarborgen dat rechtszaken op basis van objectieve maatstaven aan de rechters worden toegedeeld. De competenties van de gerechten zijn in de wet vastgelegd, maar niet de wijze waarop rechtszaken binnen gerechten worden toegedeeld. In de Code is bepaald dat zaken in beginsel op aselechte wijze aan de rechters worden toegedeeld, en uitzonderingen worden in het door het gerechtsbestuur opgestelde bestuursreglement openbaargemaakt⁹. In de Code staat verder dat een rechterswisseling met opgave van redenen aan partijen wordt medegedeeld. De gerechtsbesturen stellen op basis van de nieuwe Code per rechtsgebied een gedetailleerde regeling vast.

De regering heeft plannen aangekondigd om de benoemingsprocedure voor raadsheren bij de Hoge Raad te wijzigen. Naar aanleiding van de aanbevelingen van een onafhankelijke Staatscommissie¹⁰ in 2018 heeft de regering de voorbereiding van een grondwetswijziging aangekondigd om de benoemingsprocedure voor raadsheren bij de Hoge Raad te wijzigen. Momenteel stelt een selectiecommissie van leden van de Hoge Raad een lijst van zes kandidaat-leden op en beveelt deze aan bij de Tweede Kamer, die drie kandidaten selecteert en rangschikt en de bovenste op de lijst uitnodigt voor een gesprek. De aanbevolen kandidaat wordt vervolgens door de minister van Justitie voorgedragen voor benoeming door de regering¹¹. De staatscommissie adviseerde om een commissie samen te stellen, bestaande uit een parlementslid (te benoemen door de Tweede Kamer), een lid van de Hoge Raad (daartoe aangewezen door de President van de Hoge Raad) en een andere deskundige (aangewezen door de President van de Hoge Raad en de Tweede Kamer gezamenlijk)¹². Niet de Tweede Kamer, zoals nu het geval is, maar deze commissie zou bevoegd moeten zijn om leden van de Hoge Raad te benoemen. De voordracht wordt ingediend voor benoeming door de regering, die daaraan gebonden is. De regering heeft een ontwerp voor een herziening van de grondwet opgesteld om deze aanbeveling uit te voeren. Het voorstel is van december 2019 tot en met maart 2020 gepubliceerd voor een onlineraadpleging van belanghebbenden. Het doel van deze voorgenomen hervorming is de rol van de uitvoerende en de wetgevende macht bij de benoeming van leden van de Hoge Raad verder te beperken, conform de aanbevelingen van de Raad van Europa¹³.

Er wordt momenteel nagedacht over de procedures voor de benoeming van de leden van de Raad voor de rechtspraak en van het gerechtsbestuur. De Raad voor de rechtspraak speelt een belangrijke rol bij het waarborgen van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht. Er wordt momenteel gedebatteerd over de vraag of rechters meer invloed moeten hebben op de benoemingsprocedure van de leden van het gerechtsbestuur¹⁴ en de

⁹ Op grond van de normen van de Raad van Europa moet de toedeling van zaken binnen een gerecht op objectieve, vooraf bepaalde criteria gebaseerd zijn, teneinde het recht op een onafhankelijke en onpartijdige rechter te waarborgen. Zie met name punt 24 van Aanbeveling CM/Rec(2010)12 van het Comité van Ministers van de Raad van Europa; Adviesraad van Europese rechters (CCJE), Advies nr. 19 (2016) — De rol van de presidenten van de gerechten; Europees Netwerk van Raden voor de rechtspraak (ENCJ) Minimumrechtsnormen IV — Toedeling van zaken: ENCJ-verslag 2013-2014.

¹⁰ De Staatscommissie parlementair stelsel.

¹¹ Het benoemingsbesluit wordt vastgesteld bij Koninklijk Besluit. Zie hierboven.

¹² Staatscommissie parlementair stelsel (2018), Democratie en rechtsstaat in balans - Eindrapport van de staatscommissie parlementair stelsel, blz. 216.

¹³ Aanbeveling CM/Rec(2010)12 van het Comité van Ministers van de Raad van Europa, punt 47. Zie verder, met betrekking tot de benoemingsprocedure van rechters vanuit het oogpunt van de onafhankelijkheid en de onpartijdigheid van de rechter, het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 19 november 2019 in gevoegde zaken C- 585/18, C- 624/18 en C- 625/18, punten 124-125 en 133-134; arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 9 juli 2020, *Land Hessen*, Zaak C-272/19, punten 54-60.

¹⁴ Het gerechtsbestuur bestaat uit drie leden, twee rechters en een niet-rechterlijk lid, die belast zijn met de leiding van het gerecht. De leden van het gerechtsbestuur worden benoemd door de regering, op voordracht

leden van de Raad voor de rechtspraak¹⁵. Er is een werkgroep opgericht, met inbegrip van de Raad voor de rechtspraak en de Vereniging voor Rechtspraak, om van gedachten te wisselen over de voordrachten voor het gerechtsbestuur en het betrekken van rechters bij die procedure. De minister van Rechtsbescherming heeft wetgeving aangekondigd om de benoemingsprocedure voor de leden van de Raad voor de rechtspraak te wijzigen¹⁶. Momenteel stellen de minister en de Raad voor de rechtspraak samen een lijst op van maximaal zes personen om een vacature te vervullen¹⁷. Deze lijst wordt voorgelegd aan een commissie van aanbeveling¹⁸, die een lijst van maximaal drie personen opstelt en aan de minister voorlegt, die vervolgens het nieuwe lid van de Raad nomineert dat door de regering wordt benoemd voor een periode van zes jaar¹⁹. De aangekondigde wetgeving zou de rol van de minister in de benoemingsprocedure beperken; de minister benoemt niet langer een lid van de commissie en neemt geen deel aan de opstelling van de lijst van zes personen²⁰. In een parlementaire motie²¹ is de regering er ook toe opgeroepen om een advies van de Raad van State te vragen over mogelijke zwakke punten in het rechtskader met betrekking tot de benoeming van de leden van de Raad voor de rechtspraak en van het gerechtsbestuur, en hierover verslag uit te brengen aan de Tweede Kamer. In februari 2020 heeft de minister de Raad van State om advies ter zake verzocht. Het doel van dit initiatief is de invloed van de uitvoerende en de wetgevende macht op de benoeming van de leden van de Raad voor de rechtspraak verder te beperken, conform de aanbevelingen van de Raad van Europa²².

De bevoegdheid van de minister van Justitie om specifieke aanwijzingen aan het Openbaar Ministerie te geven, gaat met waarborgen gepaard en wordt in de praktijk niet gebruikt. Het Openbaar Ministerie valt onder de politieke verantwoordelijkheid van de minister van Justitie, hoewel het zelf geen deel uitmaakt van het ministerie²³. De minister wordt periodiek door het Openbaar Ministerie ingelicht over belangrijke zaken, en beschikt over de bevoegdheid aanwijzingen te geven om specifieke gevallen al dan niet te vervolgen. Er zijn welbepaalde wettelijke waarborgen om de mogelijkheid van willekeurige interventie

van de minister van Justitie, na een aanbeveling van de Raad voor de rechtspraak, die het gerechtsbestuur van het gerecht in kwestie hoort.

¹⁵ Brief van de minister van Rechtsbescherming aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal van 17 september 2019: “Opgaven voor een sterke rechtspraak”.

¹⁶ Brief van de minister van Rechtsbescherming aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal van 17 september 2019: “Opgaven voor een sterke rechtspraak”, blz. 10.

¹⁷ Wet op de rechterlijke organisatie.

¹⁸ De commissie van aanbeveling bestaat uit een president van een gerecht, een vertegenwoordiger van de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak, een lid van het College van afgevaardigden, het niet-rechterlijk lid van een gerechtsbestuur en een door de Minister aangewezen persoon.

¹⁹ Het benoemingsbesluit wordt vastgesteld bij Koninklijk Besluit.

²⁰ Brief van de minister van Rechtsbescherming aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal van 17 september 2019: “Opgaven voor een sterke rechtspraak”, blz. 10.

²¹ Motie van de leden van de Tweede Kamer Maarten Groothuizen en Michiel van Nispen over mogelijke zwakke punten in de Wet op de rechterlijke organisatie.

²² Aanbeveling CM/Rec(2010)12 van het Comité van Ministers van de Raad van Europa, punten 27, 46 en 47. Het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft, in het kader van gerechtelijke benoemingsprocedures door de uitvoerende macht, op verzoek van de Raad voor de Justitie aangegeven dat de betrokkenheid van een dergelijk orgaan ertoe kan bijdragen dat deze procedure objectiever wordt, mits dit orgaan zelf voldoende onafhankelijk is van de wetgevende en de uitvoerende macht alsook van de autoriteit waaraan dit orgaan een dergelijk benoemingsvoorstel moet voorleggen (arrest van het Hof van 19 november 2019 in gevoegde zaken C- 585/18, C- 624/18 en C- 625/18, punten 137-138).

²³ Er zij op gewezen dat, in het kader van een aanhangig verzoek om een prejudiciële beslissing voor het Hof van Justitie van de Europese Unie, de vraag rijst of de Nederlandse officier van justitie onder het begrip rechterlijke autoriteit valt in de zin van artikel 6, lid 2, Kaderbesluit van de Raad van 13 juni 2002 betreffende het Europees aanhoudingsbevel en de procedures van overlevering tussen de lidstaten, zie: Hof van Justitie van de Europese Unie, zaak C-510/19, *Openbaar Ministerie (Faux en écritures)*.

te beperken: de minister is verplicht het College van procureurs-generaal in te lichten, en de schriftelijke aanwijzing, samen met de standpunten van het College, worden aan het dossier toegevoegd. Een aanwijzing om van vervolging af te zien, moet ook worden megedeeld aan de Eerste en de Tweede Kamer, samen met de standpunten van het College, voor zover dit niet tegen de belangen van de staat indruist. De Nederlandse autoriteiten melden dat er in de praktijk al tientallen jaren geen gevallen van specifieke instructies zijn geweest. Deze waarborgen, in combinatie met het feit dat de minister van Justitie geen gebruik maakt van de bevoegdheid om openbare aanklagers in individuele zaken instructies te geven, lijken elke potentiële bedreiging van de autonomie van het Openbaar Ministerie op te heffen²⁴. Naar aanleiding van de recente jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Unie betreffende het Europees aanhoudingsbevel²⁵ heeft het loutere bestaan van dit recht op instructie ertoe geleid dat Nederland in 2019 zijn procedure voor de uitvaardiging van die aanhoudingsbevelen heeft gewijzigd²⁶.

Kwaliteit

De hervorming van het stelsel rechtsbijstand zal naar verwachting in 2024 voltooid zijn. Het stelsel rechtsbijstand is gelaagd. Naast de voor de burgers beschikbare informatie online zijn er juridische adviescentra die gratis advies geven (“eerste lijn”) en kunnen doorverwijzen naar een advocaat of mediator (“tweede lijn”), die, afhankelijk van het soort zaak, een vaste vergoeding ontvangen van de Raad voor Rechtsbijstand. Burgers kunnen zich ook rechtstreeks wenden tot een gesubsidieerde advocaat of mediator. Rechtsbijstand wordt voornamelijk uit publieke middelen gefinancierd, en ongeveer 38 % van de burgers komt voor rechtsbijstand in aanmerking²⁷. Een voorgenomen hervorming van het stelsel rechtsbijstand voorziet in een verdere verbetering van de informatieverstrekking aan de burgers en in een uitbreiding van het aantal juridische adviescentra. De hervorming legt ook een grotere nadruk op buitengerechtelijke oplossingen, en nieuwe dienstverleners, naast advocaten en mediators, zouden als “tweede lijn” worden toegestaan. Hoewel de hervorming tot doel heeft de rechtsbijstand af te stemmen op de behoeften van de burgers, kan de instelling van een adviesorgaan om na te gaan welke gevallen voor gesubsidieerde rechtsbijstand in aanmerking komen, een negatief effect hebben op de toegang tot het recht²⁸. Belanghebbenden, waaronder de orde van advocaten en de Vereniging voor Rechtspraak, hebben hun kritiek op de voorgenomen hervorming geuit, en hebben benadrukt dat de

²⁴ Aanbeveling CM/Rec(2000)19 van het Comité van Ministers van de Raad van Europa, punt 13, onder d): “Wanneer de overheid bevoegd is instructies uit te vaardigen voor de vervolging in een bepaalde zaak, moeten dergelijke instructies vergezeld gaan van passende waarborgen op het gebied van de inachtneming van transparantie en billijkheid overeenkomstig het nationaal recht.” Wat de waarborgen betreft, zie punt 13 (onder d t/m e).

²⁵ Arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 27 mei 2019, in gevoegde zaken *OG*, C-508/18 en *PI*, C-82/19 PPU.

²⁶ Met ingang van 13 juli 2019 is de rechter-commissaris, op vordering van de officier van justitie, de bevoegde autoriteit om een Europees arrestatiebevel uit te vaardigen, zie de Overleveringswet, artikelen 17-18. Zie ook het verslag van de Europese Commissie over de uitvoering van het kaderbesluit van de Raad van 13 juni 2002 betreffende het Europees aanhoudingsbevel en de procedures van overlevering tussen de lidstaten, blz. 5-6.

²⁷ Zie het EU-scorebord voor justitie 2020 voor meer informatie.

²⁸ VN CCPR 2019 — Nederland werd aanbevolen de lopende hervormingsmaatregelen van het stelsel rechtsbijstand te herzien om ervoor te zorgen dat de bevolking, met inbegrip van de meest kwetsbare groepen in alle gebiedsdelen van het land, op gelijke voet van het nieuwe systeem gebruik kan maken, en dat iedereen, in alle gebiedsdelen, betere toegang tot het recht krijgt.

toegang tot het recht moet worden gewaarborgd²⁹. Voorts is enige bezorgdheid geuit over de financiering die voor het stelsel rechtsbijstand beschikbaar is³⁰.

Ruimte voor verbetering van de digitalisering van het justitieel stelsel. Hoewel de informatieverstrekking over het gerechtelijk apparaat voor het grote publiek voldoet, blijft de beschikbaarheid van elektronische middelen om zaken in te dienen, dagvaarding te verzenden en procedures te volgen, onvolledig³¹. De uitspraken van de rechters in alle instanties zijn online toegankelijk, maar het publicatiepercentage blijft vrij laag³², hoewel de autoriteiten de komende drie jaar een verhoging beogen³³. In 2018 werd door de rechtspraak een programma opgezet om de digitale toegankelijkheid van de rechtspraak te verbeteren.³⁴

Er lopen talrijke kleinschalige projecten ter bevordering van de toegang tot de rechter, die ook op grotere schaal worden uitgerold. Onder de noemer “maatschappelijk effectieve rechtspraak”³⁵ zijn talrijke projecten bedacht die ervoor moeten zorgen dat het werk van de rechter zoveel mogelijk effect heeft. Door tal van lokale pilotprojecten op te zetten en deze vervolgens te evalueren, wil maatschappelijk effectieve rechtspraak onderzoeken of de aanpak van een betere toegang tot het recht in heel Nederland breder kan worden toegepast. Voorbeelden van dergelijke projecten zijn onder meer de “wijkrechter”, die geschillen in een vroeg stadium helpt oplossen, en een “schuldenrechter”, die alle zaken van een debiteur gelijktijdig behandelt in het kader van een enkele schuldherstructurering. Door een kader te bieden voor talrijke kleinschalige projecten die moeten worden getest, geëvalueerd en waar mogelijk uitgebreid, willen de autoriteiten een gunstig klimaat scheppen om de kwaliteit van en de toegang tot het recht voortdurend te verbeteren.

De COVID-19-pandemie heeft gevolgen gehad voor de werking van het rechtssysteem. Belanghebbenden hebben enige bezorgdheid geuit over de doeltreffende bescherming van het recht op een eerlijk proces en de kwaliteit van het recht tijdens de COVID-19-pandemie³⁶, en het aantal strafzaken in afwachting van een hoorzitting is aanzienlijk toegenomen als gevolg van de crisis. In dit verband heeft het Openbaar Ministerie, in overleg met de rechterlijke macht, plannen aangekondigd om meer gebruik te maken van zijn bevoegdheid om zelfstandig bepaalde strafzaken af te doen³⁷. Dit kan gevolgen hebben voor het recht op een

²⁹ “Sta op voor de rechtsstaat!”, gezamenlijke verklaring van de Nederlandse orde van advocaten, de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak, Sociaal Werk Nederland, de Federatie Opvang en de RIBW Alliantie.

³⁰ VN CCPR 2019 — Nederland werd aanbevolen de lopende hervormingsmaatregelen van het stelsel rechtsbijstand te herzien om ervoor te zorgen dat de bevolking, met inbegrip van de meest kwetsbare groepen in alle gebiedsdelen van het land, op gelijke voet van het nieuwe systeem gebruik kan maken, en dat iedereen, in alle gebiedsdelen, betere toegang tot het recht krijgt.

³¹ Afbeeldingen 22 en 28, EU-scorebord voor justitie 2020.

³² De huidige publicatiegraad bedraagt ongeveer 2 à 3 %.

³³ Antwoord van de minister voor Rechtsbescherming op een parlementaire vraag van 27 maart 2020: de komende drie jaar wordt uitgegaan van een verhoging tot 5 %.

³⁴ Brief van de voorzitter van de Raad voor de rechtspraak aan de minister voor Rechtsbescherming van 10 april 2018: “Reset digitalisering van de rechtspraak”.

³⁵ Maatschappelijk Effectieve Rechtspraak.

³⁶ Informatie ontvangen in het kader van het virtuele landenbezoek. Zie bijvoorbeeld ook: Het Nederlands Juristen Comité voor de Mensenrechten (2020), NJCM brief over zorgen om corona-maatregelen in de strafrechtspieg.

³⁷ Bij dergelijke beslissingen van het Openbaar Ministerie kan geen gevangenisstraf worden opgelegd en ze kunnen bij de rechter worden aangevochten. Zie de brief van de minister van Justitie en Veiligheid en de minister van Rechtsbescherming aan de Tweede Kamer van 25 juni 2020: “Contouren aanpak achterstanden strafrechtketen”. Zie ook de aankondigingen van 25 juni 2020 van de rechterlijke macht en het Openbaar Ministerie: <https://www.rechtspraak.nl/Organisatie-en-contact/Organisatie/Raad-voor-de->

eerlijk proces, met name als de burgers onvoldoende worden geïnformeerd³⁸. De COVID-19-pandemie heeft echter ook geleid tot een toenemend gebruik van digitale instrumenten in procedures, zoals livestreaming en online rechtszittingen.

Efficiëntie

Het justitieel stelsel wordt gekenmerkt door een consequent hoog niveau van efficiëntie.

De efficiëntie van het justitieel stelsel is de afgelopen jaren steeds hoog geweest³⁹. Met name in burgerlijke en handelszaken is er sprake van een korte beslissingstermijn⁴⁰, en een consistent afhandelingspercentage van ongeveer 100 % toont aan dat het justitieel stelsel in staat is het aantal binnenkomende zaken effectief af te handelen⁴¹. Dit wordt bevestigd door het feit dat er geen sprake is van een grote algehele achterstand in burgerlijke, handels- en bestuurszaken⁴². De efficiëntie van de rechtspraak wordt verder bevorderd door projecten zoals “doorlooptijden in beweging”⁴³, waarin mogelijke manieren worden benoemd om de efficiëntie van de rechtspraak te vergroten. Het niveau van efficiëntie in mededingingszaken is hoog, terwijl de duur van de rechterlijke toetsing in gevallen van elektronische communicatie, consumentenbescherming en witwassen gemiddeld is. Desalniettemin benoemt de Raad voor het openbaar bestuur enkele zorgen betreffende de werkdruk die de rechterlijke macht ervaart⁴⁴.

II. CORRUPTIEBESTRIJDING

Verschillende instanties zijn bevoegd om corruptie op te sporen en te vervolgen. De Rijksrecherche onderzoekt strafbaar gedrag binnen de overheid, waaronder binnenlandse ambtelijke corruptie. Binnen de Fiscale Inlichtingen en OpsporingsDienst is het Anti-Corruptie Centrum bevoegd voor de opsporing van financiële misdrijven, met inbegrip van buitenlandse ambtelijke corruptie en binnenlandse niet-ambtelijke corruptie. Het Landelijk Parket houdt zich in het bijzonder bezig met de bestrijding van georganiseerde misdaad en terrorisme, en het Functioneel Parket legt zich toe op de bestrijding van complexe fraude, milieucriminaliteit en complexe ontnemingszaken. Het Huis voor Klokkenluiders draagt bij aan een integere samenleving met advies aan mensen die bij maatschappelijke misstanden aan de bel trekken. Nieuwe initiatieven zijn gericht op de versterking van de integriteitsregels voor de leden van de Tweede Kamer en de Wet financiering politieke partijen wordt momenteel herzien.

In de meest recente corruptieranglijst van Transparency International behaalde Nederland 82 % en stond daarmee op de 4e plaats in de Europese Unie en de 8e plaats wereldwijd.⁴⁵ 47 % van de Nederlandse respondenten van de Eurobarometer-enquête denkt

rechtspraak/Nieuws/Paginas/Rechtspraak-en-OM-werken-corona-achterstanden-weg.aspx;
<https://www.om.nl/onderwerpen/coronavirus/nieuws/2020/06/25/wegwerken-corona-achterstanden-strafrechtketen-voor-eind-2021>.

³⁸ Zie in dat verband: Nationale ombudsman: “Behoorlijke informatieverstrekking is de basis van toegang tot recht — Knelpunten in de informatieverstrekking rondom strafbeschikkingen en sepotbeslissingen”.

³⁹ Het EU-scorebord voor justitie 2013-2020.

⁴⁰ Afbeeldingen 5 en 6, EU-scorebord voor justitie 2020.

⁴¹ Afbeelding 10, EU-scorebord voor justitie 2020.

⁴² Afbeelding 13, EU-scorebord voor justitie 2020.

⁴³ Stuurgroep doorlooptijden (2019): “Doorlooptijden in beweging! — Eindrapport project doorlooptijden Rechtspraak”.

⁴⁴ Advies van de Raad voor het openbaar bestuur: “Een sterkere rechtsstaat. Verbinden en beschermen in een pluriforme samenleving”.

⁴⁵ Transparency International (2020), 2019 Corruption Perceptions Index.

dat corruptie in Nederland wijdverbreid is (EU-gemiddelde: 71 %), maar slechts 4 % van de Nederlandse respondenten is van mening dat corruptie hun dagelijks leven beïnvloedt (EU-gemiddelde: 26 %).⁴⁶ En slechts 12 % van de bedrijven beschouwt corruptie als een probleem om in Nederland zaken te doen (EU-gemiddelde: 37 %). Voorts is 53 % van de mensen van mening dat er voldoende geslaagde vervolgingen zijn om mensen van corrupte praktijken af te houden (EU-gemiddelde van 36 %), terwijl 38 % van de bedrijven van mening is dat mensen en bedrijven die tegen de lamp zijn gelopen voor het omkopen van een hoge ambtenaar, een passende straf krijgen (EU-gemiddelde: 31 %).⁴⁷

Er bestaat een grotendeels operationeel rechtskader voor de bestrijding van corruptie. Feiten in verband met omkoping zijn in het wetboek van strafrecht strafbaar gesteld⁴⁸. Alle aanbevelingen van de Groep van Staten tegen Corruptie (Greco) inzake strafbaarstellingen waren tegen 2010 ingevoerd⁴⁹. De mogelijkheid om leden van de Staten-Generaal, ministers en staatssecretarissen strafrechtelijk te vervolgen voor ambtgerelateerde strafbare feiten is in de wet vastgelegd⁵⁰. Een bijzondere procedure krachtens artikel 119 van de Grondwet is van toepassing op leden van de Staten-Generaal, de ministers en de staatssecretarissen wegens gepleegde ambtsmisdrijven. Hieronder vallen verschillende misdrijven, waaronder passieve omkoping en ambtsdelicten. In die gevallen staan de leden van de Staten-Generaal, de ministers en de staatssecretarissen slechts terecht voor de Hoge Raad na een opdracht tot vervolging door de regering of bij een besluit van de Tweede Kamer. In 2018 heeft de Greco aanbevolen te waarborgen dat deze procedure geen belemmering vormt voor de rechtsgang met betrekking tot corruptiemisdrijven⁵¹. De procedure wordt momenteel onderzocht door een specifieke commissie.

Een aantal instanties is bevoegd voor het onderzoek naar en de vervolging van corruptiemisdrijven. De Rijksrecherche onderzoekt strafbaar gedrag van overheidsfunctionarissen, inclusief de verdenking van strafbare feiten als fraude of omkoping door een ambtenaar of een politieambtenaar. De Rijksrecherche valt onder het gezag en beheer van het College van procureurs-generaal. De Fiscale Inlichtingen en OpsporingsDienst is de gespecialiseerde opsporingsdienst van de Belastingdienst en is bevoegd voor de opsporing van financiële misdrijven, met inbegrip van buitenlandse ambtelijke corruptie en binnenlandse niet-ambtelijke corruptie. Het Openbaar Ministerie wordt geleid door het College van procureurs-generaal en is verantwoordelijk voor de opsporing en de vervolging van strafbare feiten. Het Landelijk Parket bestrijdt (inter)nationaal georganiseerde en ondermijnende criminaliteit. Het Functioneel Parket legt zich toe op de bestrijding van complexe fraude en milieucriminaliteit en het afwikkelen van complexe ontnemingszaken.

Het Huis voor Klokkenluiders is een zelfstandig bestuursorgaan voor de publieke en de private sector, en geeft advies aan mensen die bij maatschappelijke misstanden aan de bel trekken. Dit orgaan, dat in 2016 is opgericht, kan ook onderzoeken naar misstanden uitvoeren. De dienst is vertrouwelijk en gratis. Het orgaan werd in zijn eerste jaren echter geconfronteerd met een aantal problemen, waaronder lang aanslepende en inefficiënte procedures. Deze waren naar verluidt voornamelijk het gevolg van oude en gecompliceerde

⁴⁶ Speciale Eurobarometer 502 (2020).

⁴⁷ Flash Eurobarometer 482 (2019).

⁴⁸ Wetboek van Strafrecht.

⁴⁹ Derde evaluatieronde van de GRECO — Evaluatieverslag en naleavingsverslag.

⁵⁰ Wet ministeriële verantwoordelijkheid en ambtsdelicten leden Staten-Generaal, ministers en staatssecretarissen.

⁵¹ Vijfde evaluatieronde van de Greco — Evaluatieverslag.

zaken die bij de instelling van het orgaan waren overgenomen van zijn voorganger. In 2019 begon het Huis voor Klokkenluiders zijn werkzaamheden aan 331 verzoeken om advies, waarvan 27 werden beoordeeld als feitelijke klokkenluiderszaken met een redelijk vermoeden van een misstand⁵². 57 % van de Nederlandse respondenten van de Eurobarometer-enquête gaf aan dat zij niet weten waar zij een geval van corruptie zouden kunnen melden als zij daarvan kennis hebben, en 49 % wees erop dat zij vanwege een gebrek aan adequate bescherming zouden kunnen besluiten daar geen melding van te maken⁵³. De Wet Huis voor Klokkenluiders⁵⁴ wordt momenteel geëvalueerd. Het evaluatierapport werd reeds opgeleverd en in september wordt een rapport over aanvullend onderzoek verwacht. Dit zou kunnen leiden tot een herziening van de bevoegdheden van het Huis voor Klokkenluiders.

Verschillende recente initiatieven zijn erop gericht de institutionele capaciteit voor corruptiebestrijding te verbeteren. Uit het jaarbericht over 2019 van het Openbaar Ministerie blijkt dat de Rijksrecherche 61 lek- en corruptiezaken heeft onderzocht waarbij ambtenaren betrokken waren. 34 onderzoeken betroffen het lekken van gevoelige informatie en contacten met de georganiseerde criminaliteit⁵⁵. De institutionele capaciteit voor de bestrijding van corruptie is de afgelopen jaren versterkt. De regering heeft sinds 2016 onder meer de financiële middelen opgetrokken, waardoor sinds 2018 jaarlijks 20 miljoen euro extra beschikbaar is voor het Openbaar Ministerie en de Fiscale Inlichtingen en OpsporingsDienst voor de bestrijding van corruptie en witwassen. Als gevolg daarvan is in september 2016 binnen de Fiscale Inlichtingen en OpsporingsDienst een gespecialiseerd Anti-Corruptie Centrum opgericht. Voorts is in 2017 bij het Functioneel Parket een corruptieteam opgericht, dat zich hoofdzakelijk bezighoudt met onderzoek naar buitenlandse ambtelijke corruptie en binnenlandse niet-ambtelijke corruptie. Een in november 2019 vastgestelde wetgevingshandeling maakt het mogelijk “zachte informatie” over omkoping van ambtenaren in een themaregister te verzamelen. Het nieuwe register heeft als doel politiegegevens op te slaan voor gebruik op langere termijn. Op die manier zal de Rijksrecherche deze gegevens op een later tijdstip in een onderzoek kunnen gebruiken of met een nieuw onderzoek kunnen starten op basis van talrijke signalen.

Er zijn innovatieve instrumenten ingezet om corruptie doeltreffender te bestrijden, waaronder een project voor beste praktijken inzake verdachte transacties. Het Anti-Corruptie Centrum van de Fiscale Inlichtingen en OpsporingsDienst volgt een projectmatige aanpak om belasting-, bank- en boekhoudkundige gegevens en -stromen te bundelen om gemeenschappelijke indicaties en terugkerende werkmethoden op te sporen. Een goed praktijkvoorbeeld is de gezamenlijke analyse van dossiers door het Anti-Corruptie Centrum en de Financial Intelligence Unit, waarbij wordt gezorgd voor kennisuitwisseling en een efficiëntere en bredere analyse van ongewone transacties met betrekking tot corruptie. De grootste toegevoegde waarde van het “melden van ongebruikelijke transacties”-project bestaat uit het vestigen van de aandacht op de uiteenlopende vormen, indicaties en kenmerken van corruptie, om het aantal meldingen te vergroten en de kwaliteit daarvan te verbeteren, zodat de efficiëntie en de doeltreffendheid van de hele verslagleggingsketen worden verbeterd.

Er is een publiek-privaat partnerschap opgericht ter versterking van de integriteit van de financiële sector. Het algemene niveau van gepercipieerde corruptie is laag, maar de

⁵² Huis voor Klokkenluiders (2019), jaarverslag 2019.

⁵³ Speciale Eurobarometer 502 (2020).

⁵⁴ Wet Huis voor Klokkenluiders.

⁵⁵ Openbaar Ministerie, Jaarbericht 2019, blz. 22-23.

financiële sector wordt beschouwd als een sector met een verhoogd risico⁵⁶. Een partnerschap tussen de autoriteiten belast met toezicht, controle, vervolging of onderzoek in de financiële sector is gericht op preventieve maatregelen om bedreigingen voor de integriteit van de sector in kaart te brengen en tegen te gaan. Het Anti-Corruptie Centrum speelt ook een belangrijke rol bij de verspreiding van informatie. In het jaarplan voor 2020 wordt corruptie als een prioriteit aangemerkt en wordt gewezen op de start van een specifiek project, om de preventie en de detectie van corruptie door banken te versterken⁵⁷.

Integriteit is een essentieel onderdeel van het overheidskader. De Ambtenarenwet⁵⁸ voorziet in een gedragscode voor goed ambtelijk handelen en bevat regels voor de openbaarmaking van financiële belangen. De regels betreffende de integriteit van ambtenaren zijn opgenomen in de integriteitscode van de rijksoverheid. Daarnaast is er ook een wetsvoorstel in behandeling om de integriteit van (aankomende) leden van decentrale besturen te bevorderen. Het Interdepartementaal Platform voor Integriteitsmanagement richt zich op het integriteitsbeleid van het Rijk, het toezicht op en de registratie van integriteitsschendingen en de ontwikkeling van nieuwe instrumenten voor het openbaar bestuur. Sinds 2015 geeft een adviesorgaan voor integriteitsbewaking onafhankelijk advies aan politiek verantwoordelijke ambtsdragers. Niettemin is 50 % van de respondenten van de Eurobarometer van mening dat omkoping en machtsmisbruik voor persoonlijk gewin wijdverbreid zijn onder ambtenaren bij de toekenning van openbare aanbestedingen en 55 % is van mening dat dit voorkomt bij ambtenaren die bouwvergunningen afgeven. Op gemeentelijk niveau zijn innovatieve instrumenten voor de bevordering van de integriteit opgezet. Het Bureau Integriteit⁵⁹ (onderdeel van de stad Amsterdam) bevordert bijvoorbeeld de integriteit op lokaal politiek en bestuurlijk niveau, maar ook in de contacten met dienstverleners en bedrijven. Dit is een goede praktijk, met name omdat de belanghebbenden erop wijzen dat het decentralisatieproces zorgvuldig moet worden beoordeeld met het oog op mogelijke corruptie.

Nieuwe initiatieven zijn gericht op de versterking van de integriteitskaders voor de leden van de Tweede Kamer, maar er blijven zorgen bestaan over hoogwaardigheidsbekleders. Voor beide Kamers van de Staten-Generaal zijn nieuwe integriteitsmaatregelen ingevoerd. In 2019 heeft de Eerste Kamer een gedragscode integriteit voor zijn leden vastgesteld, waarin richtsnoeren zijn opgenomen voor contacten met derden (inclusief lobbyisten). De Tweede Kamer is bezig met de vaststelling van een gedragscode en de invoering van een toezichtstelsel met betrekking tot declaratievoorschriften⁶⁰. Er zijn bepaalde integriteitsproblemen vastgesteld met betrekking tot hoogwaardigheidsbekleders. De Greco heeft deze kwestie ook aan de orde gesteld, en beveelt aan dat passende richtsnoeren inzake belangenconflicten en integriteit worden opgesteld, en dat hoogwaardigheidsbekleders, op ad hocbasis, eventuele conflicten tussen particuliere belangen en hun officiële functies aangeven, en hun financiële belangen regelmatig openbaar maken⁶¹.

⁵⁶ Tax Justice Network, 2020 Financial Secrecy Index van de geheimzinnigste jurisdicties ter wereld op het gebied van financiële diensten.

⁵⁷ Financieel Expertise Centrum, jaarplan 2020.

⁵⁸ Ambtenarenwet.

⁵⁹ Bureau Integriteit.

⁶⁰ Deze hervormingen vloeien voort uit de aanbevelingen van de Greco: Vierde evaluatieronde van de Greco ter voorkoming van corruptie ten aanzien van leden van het Parlement, rechters en openbare aanklagers — Evaluatieverslag en nalevingsverslagen.

⁶¹ Vijfde evaluatieronde van de Greco — Evaluatieverslag.

De rechtshandavingsinstanties genieten een hoog niveau van vertrouwen bij de bestrijding van corruptie. 60 % van de Eurobarometer-respondenten heeft het grootste vertrouwen in de politie bij de aanpak van corruptie⁶². 34 % van de respondenten is echter van mening dat omkoping en machtsmisbruik met het oog op persoonlijk gewin wijdverbreid zijn onder de politie- en douaneautoriteiten⁶³. In dit verband blijkt uit een studie uit 2017 dat er meer kan worden gedaan om corruptie en andere integriteitsschendingen bij de rechtshandavingsinstanties te bestrijden⁶⁴. De Greco heeft bijvoorbeeld aanbevolen dat het handhavingspersoneel regelmatig tijdens zijn gehele diensttijd wordt doorgelicht en gescreend en dat de controlemaatregelen met betrekking tot de toegang tot en het gebruik van vertrouwelijke informatie worden aangescherpt om ongeoorloofde toegang tot en het lekken van informatie te voorkomen⁶⁵. Een wetsontwerp om de screening van ambtenaren van politie bij hun aanstelling en tijdens hun werkzaamheden uit te breiden, is hangende vaststelling.

Regels ter voorkoming van “draaideuren” omvatten een verbod op lobbyen voor voormalige hoogwaardigheidsbekleders. Voormalige ministers en staatssecretarissen mogen tot twee jaar na afloop van hun ambt op geen enkele wijze lobbyen bij de werknemers van hun voormalige ministerie namens een bedrijf, een semipublieke organisatie of een lobbyorganisatie. Zij mogen ook niet optreden als tussenpersoon of zaakwaarnemer bij commerciële contacten met het ministerie. Belanghebbenden wijzen er echter op dat er geen algemene regels zijn inzake de omgang met lobbyisten, of inzake beperkingen na uitdiensttreding, ingeval hoogwaardigheidsbekleders een baan in de particuliere sector ambiëren. Dit is ook door de Greco benadrukt⁶⁶.

Er zijn weinig beperkingen voor de financiering van politieke partijen en deze zijn niet van toepassing op lokale partijen of lokale afdelingen van nationale partijen. Dit roept vragen op over de noodzaak om donaties en de controle daarop te registreren. Er wordt momenteel een debat gevoerd over de financiering van politieke partijen, en de Wet financiering politieke partijen wordt momenteel herzien⁶⁷. De amendementen zijn bijvoorbeeld gericht op een grotere transparantie van giften voor partijen en een verbod op schenkingen uit landen buiten de Europese Economische Ruimte. Giften binnen de Europese Economische Ruimte zouden zonder drempel openbaar worden gemaakt. De drempel voor Nederlandse donaties die openbaar moeten worden gemaakt, zou 4 500 euro blijven. De herziening van de wet bevat geen regels voor de financiering van lokale en regionale afdelingen van politieke partijen. Een aantal van deze kwesties is ook vastgesteld in de Greco-verslagen over de transparantie van partijfinanciering⁶⁸. In dat verband wordt gewerkt aan een nieuwe wet op de politieke partijen. De ontwerpwetgeving zal naar verwachting transparantieregels bevatten voor de financiering van lokale en regionale afdelingen van nationale politieke partijen. 50 % van de Nederlandse respondenten van de Eurobarometer-enquête is van mening dat er onvoldoende transparantie en toezicht is op de financiering van

⁶² Speciale Eurobarometer 502 (2020).

⁶³ Speciale Eurobarometer 502 (2020).

⁶⁴ Georganiseerde criminaliteit en integriteitsschendingen van functionarissen in de rechtshandhaving (2017).

⁶⁵ Vijfde evaluatieronde van de Greco — Evaluatieverslag.

⁶⁶ Vijfde evaluatieronde van de Greco — Evaluatieverslag.

⁶⁷ Wet financiering politieke partijen.

⁶⁸ Derde evaluatieronde van de GRECO — Evaluatieverslag en nalevingsverslag. De GRECO beveelt bijvoorbeeld aan om de drempel voor openbaarmaking van 4 500 euro te verlagen en de toepasselijkheid van de bepalingen inzake donaties aan lokale en regionale afdelingen van politieke partijen uit te breiden.

politieke partijen, en 43 % denkt dat omkoping en machtsmisbruik met het oog op persoonlijk gewin wijdverbreid zijn onder politieke partijen⁶⁹.

III. MEDIAPLURIFORMITEIT

Het rechtskader betreffende de pluriformiteit van de media is gestoeld op grondwettelijke en wettelijke waarborgen. Het recht op informatie is vastgelegd in de grondwet, en het recht op toegang tot bestuursinformatie in handen van de overheid is geregeld in de Wet Openbaarheid van Bestuur⁷⁰. De onafhankelijke regelgevende instantie voor de audiovisuele media bewaakt de transparantie van de eigendom van de media. De Stuurgroep Agressie en geweld tegen journalisten werkt namens de overheid aan een betere bescherming van journalisten⁷¹.

De toezichthouder voor audiovisuele mediadiensten, het Commissariaat voor de Media (CvDM), is een krachtens de Mediawet 2008 opgericht zelfstandig bestuursorgaan met rechtspersoonlijkheid. Het Commissariaat is wettelijk verplicht om zijn besluiten te publiceren en wordt als transparant beschouwd⁷². De onafhankelijkheid van de media werd door de monitor voor de pluriformiteit van de media (Media Pluralism Monitor — MPM) voor 2018 en 2019 als grotendeels onbedreigd beoordeeld⁷³. Krachtens de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen⁷⁴ benoemt de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap het hoofd en de leden van het college van commissarissen van het Commissariaat voor de Media. In ontwerpwetgeving die momenteel in de Tweede Kamer wordt behandeld, wordt voorgesteld om de benoemingsprocedure te herzien: de minister benoemt de voorzitter en de leden van het college van commissarissen op basis van een unaniem advies van een door het Commissariaat opgerichte onafhankelijke benoemingscommissie. De minister kan alleen van dit advies afwijken indien het reglement van orde niet is nageleefd of indien een benoeming in strijd met de wet is. Schorsing en ontslag kunnen alleen plaatsvinden wegens ongeschiktheid voor de vervulde functie, ongeschiktheid voor het ambt of een andere dwingende reden met betrekking tot de betrokken persoon. Deze versterking van de onafhankelijkheidsgaranties helpt het risico voor de pluriformiteit van de media verder te verlagen⁷⁵. Verder is de Raad voor de Journalistiek, een zelfregulerend orgaan, bevoegd om vragen en klachten over journalistieke beroepsethiek te behandelen. De Raad is gelijkelijk samengesteld uit journalisten en andere leden, hoofdzakelijk juristen, en handelt zelfstandig.

Bij gebrek aan mediaspecifieke wettelijke bepalingen die de openbaarmaking van informatie over de eigendom garanderen, wordt informatie over media-eigendom verstrekt via de door het CvDM gepubliceerde Mediamonitor. De Mediamonitor voor de pluriformiteit van de media heeft de transparantie van de media-eigendom in Nederland op middellange termijn als een gemiddeld risico beoordeeld, vanwege het ontbreken van mediaspecifieke bepalingen die openbaarmaking van de eigendomsdetails garanderen. In de praktijk wordt informatie over media-eigendom verstrekt via de jaarlijks door het CvDM

⁶⁹ Speciale Eurobarometer 502 (2020).

⁷⁰ Wet Openbaarheid van Bestuur.

⁷¹ Nederland staat in 2020 op de 5e plaats wereldwijd in de Reporters Without Borders World Press Freedom Index. Zie <https://rsf.org/en/ranking>.

⁷² De gepubliceerde conclusies zijn toegankelijk via: <https://www.cvdm.nl/>.

⁷³ Monitor voor de pluriformiteit van de media - 2020.

⁷⁴ Kaderwet zelfstandige bestuursorganen.

⁷⁵ De herziene richtlijn audiovisuele mediadiensten (AVMSD) voorziet in een reeks specifieke waarborgen voor de onafhankelijkheid en de doeltreffendheid van de nationale regelgevende instanties voor de media.

gepubliceerde Mediamonitor⁷⁶. Bovendien kan het publiek, na betaling van een kleine bijdrage, de registers van de Kamer van Koophandel raadplegen om relevante informatie op te vragen⁷⁷. Zoals de belanghebbenden hebben aangegeven⁷⁸, is deze transparantie des te belangrijker omdat de media-eigendom sterk geconcentreerd is, vooral in de pers. Het Commissariaat ziet toe op de gevolgen van de financieel-economische marktontwikkelingen en van de consolidatie van de eigendom op de pluriformiteit van de media en de onafhankelijkheid van de informatieverstrekking in Nederland. De regering stimuleert onafhankelijke journalistiek. Deze steun wordt verleend via het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek, dat wordt beheerd door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, dat verantwoordelijk is voor mediabeleid, en via het Fonds Bijzondere Journalistieke Projecten⁷⁹.

Het recht op toegang tot informatie is wettelijk bepaald. Het recht op toegang tot bestuurlijke informatie in handen van de overheid is geregeld in de Wet Openbaarheid van Bestuur. De in de wet genoemde absolute gronden voor weigering van toegang tot documenten roepen enige twijfel op over hun verenigbaarheid met de beginselen van evenredigheid en noodzakelijkheid⁸⁰. Bepaalde belanghebbenden melden dat verzoeken aan de overheid om toegang tot informatie snel worden ingewilligd en dat er zich geen specifieke problemen voordoen. Vertegenwoordigers van journalisten zijn evenwel kritisch over de tijd die de overheid nodig heeft om op informatieverzoeken te reageren. Sommige overheidsinstanties passen een actief transparantiebeleid toe en maken informatie over hun werkzaamheden proactief openbaar.

Er is een ruim kader voor de bescherming van journalisten. Volgens de Monitor voor de pluriformiteit van de media worden bestaande strafrechtelijke⁸¹ en civielrechtelijke beperkingen, zoals aansprakelijkheid voor laster, in de praktijk niet misbruikt, en zij vormen geen belemmering voor een zeer levendige publieke uiting van ideeën. Sinds respectievelijk 2014 en 2019 zijn godslastering en majesteitsschennis niet langer strafbare feiten. Belanghebbenden melden dat werknemers in de media, zoals journalisten, fotografen en cartoonisten, soms blootstaan aan bedreigingen, zowel online als offline. In juli 2018 is door de Stuurgroep Geweld en Agressie tegen Journalisten, bestaande uit het Openbaar Ministerie, de politie, de Nederlands Genootschap van Hoofdredacteuren en de Nederlandse Vereniging van Journalisten, een akkoord gesloten over de versterking van de positie van journalisten tegen geweld en agressie⁸². Dit heeft geleid tot het “Protocol PersVeilig” dat tot doel heeft dreiging, geweld en agressie tegen journalisten te verminderen. Hoewel geen rechtstreekse follow-up van de aanbeveling van de Raad van Europa inzake de bescherming van de

⁷⁶ Commissariaat voor de Media, Mediamonitor: Mediaconcentratie. In dit verband zij eraan herinnerd dat de transparantievereisten zijn opgenomen in Aanbeveling CM/Rec (2018) 1 van het Comité van Ministers van de Raad van Europa aan de lidstaten betreffende pluriformiteit in de media en transparantie van media-eigendom.

⁷⁷ De herziene richtlijn audiovisuele mediadiensten moedigt de lidstaten aan om wetgeving vast te stellen die aanbieders van mediadiensten verplicht informatie over hun eigendomsstructuur, met inbegrip van de uiteindelijke begunstigden, toegankelijk te maken.

⁷⁸ Informatie ontvangen in het kader van het virtuele landenbezoek. Zie bijvoorbeeld ook: Het Nederlands Juristen Comité voor de Mensenrechten (2020), NJCM brief over zorgen om corona-maatregelen in de strafrechtspleging.

⁷⁹ Nederlandse regering, Persvrijheid bewaken.

⁸⁰ Monitor voor de pluriformiteit van de media - 2020.

⁸¹ Gevangenisstraf is een mogelijke straf voor laster.

⁸² Professor Tarlach McGonagle (2018), Agreement of the Steering Group on Aggression and Violence against Journalists. <https://www.ivir.nl/publicaties/download/Agreement-of-the-Steering-Group-on-Aggression-and-violence-against-journalists-EN-translation.pdf>.

journalistiek en de veiligheid van journalisten en andere personen die in de media werkzaam zijn, is het Protocol PersVeilig in overeenstemming met de richtsnoeren van de Raad en wordt het door mediadeskundigen als een goede praktijk beschouwd. Belanghebbenden melden goede ervaringen met het nieuwe instrument en zijn verheugd over de nieuwe wet Bronbescherming, die sinds twee jaar van kracht is. Er bestaat enige bezorgdheid over de gewijzigde Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten (Wiv) van juli 2017, ook wel bekend als de “sleepnetwet”. Volgens de wet mogen de nationale inlichtingen- en veiligheidsdiensten internet- en telefoongegevens van burgers in bulk verzamelen voor onderzoeksdoeleinden⁸³. De Nederlandse Vereniging van Journalisten heeft haar bezorgdheid geuit over het feit dat dit de bescherming van journalistieke bronnen zou kunnen ondermijnen⁸⁴. In 2019 publiceerde het platform van de Raad van Europa ter bevordering van de bescherming van de journalistiek en de veiligheid van journalisten twee waarschuwingen voor Nederland⁸⁵, betreffende een tv-verslaggever die kort werd aangehouden vanwege de weigering een bron openbaar te maken tijdens een moordproces, en betreffende een nieuwe wet op grond waarvan burgers die naar een gebied reizen “onder zeggenschap van terroristische groeperingen”, toestemming moeten vragen aan het ministerie van Justitie⁸⁶. Soortgelijke signaleringen zijn opgenomen op het platform Mapping Media Freedom⁸⁷.

IV. ANDERE INSTITUTIONELE KWESTIES IN VERBAND MET CONTROLES EN WAARBORGEN

Nederland heeft een tweekamerstelsel, waarbij ontwerpwetgeving ex ante constitutioneel wordt getoetst. De Staten-Generaal bestaan uit de Eerste Kamer⁸⁸ en de Tweede Kamer⁸⁹. Wetsontwerpen kunnen worden ingediend door de regering en door de leden van de Tweede Kamer. De Raad van State brengt advies uit over wetsontwerpen. Onafhankelijke instanties en het maatschappelijk middenveld spelen een belangrijke rol in het stelsel van controles en waarborgen.

De uitvoering van effectbeoordelingen en de raadpleging van belanghebbenden zijn vaste praktijken bij de vaststelling van wetgeving. Een wetsontwerp kan worden ingediend door de regering en door de leden van de Tweede Kamer, waarna het voor advies aan de Afdeling advisering van de Raad van State wordt voorgelegd⁹⁰. Het voorstel wordt vervolgens goedgekeurd door de Tweede Kamer, en dan door de Eerste Kamer⁹¹, waarna het door ondertekening door de Koning en de verantwoordelijke minister wordt bekrachtigd. Wetsontwerpen worden geanalyseerd aan de hand van een effectbeoordelingskader voordat zij aan de Tweede Kamer worden voorgelegd⁹². Bij het opstellen van wetgeving is het

⁸³ Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten. De wet is vastgesteld en ingevoerd, hoewel die in een raadplegend referendum in maart 2018 was afgewezen.

⁸⁴ In dit verband zij eraan herinnerd dat, in overeenstemming met de normen van de Raad van Europa, een breed wetgevingskader wordt aanbevolen om journalisten en andere personen die in de media werkzaam zijn, in staat te stellen effectief en onbevreesd aan het publieke debat deel te nemen. Zie CM/REC (2016) 4 van het Comité van Ministers inzake de bescherming van de journalistiek en de veiligheid van journalisten en andere personen die in de media werkzaam zijn.

⁸⁵ Vergelijkbare signaleringen zijn opgenomen in het platform Mapping Media Freedom, zie het Europees Centrum voor pers- en mediavrijheid, Mapping Media Freedom: Nederland.

⁸⁶ Raad van Europa, platform voor de bescherming van de journalistiek en de veiligheid van journalisten.

⁸⁷ Europees Centrum voor pers- en mediavrijheid, Mapping media freedom: Nederland.

⁸⁸ Eerste Kamer der Staten-Generaal.

⁸⁹ Tweede Kamer der Staten-Generaal.

⁹⁰ Het advies is gezaghebbend maar niet bindend.

⁹¹ De Eerste Kamer kan het wetsontwerp alleen goedkeuren of verwerpen; de Eerste Kamer heeft geen recht van amendement noch het recht van initiatief.

⁹² <https://www.kcwj.nl/kennisbank/integraal-afwegingskader-voor-beleid-en-regelgeving>.

regeringsbeleid om een open internetraadpleging van minimaal vier weken voor ontwerpvoorstellen te houden⁹³. Een korte samenvatting van de ontvangen opmerkingen en de manier waarop hiermee rekening is gehouden, wordt online bekendgemaakt⁹⁴. De Raad voor de rechtspraak wordt geraadpleegd over nieuwe wetten met gevolgen voor de rechtspraak. De adviezen van de Raad worden vastgesteld na overleg met de gerechten. Daarnaast spelen permanente adviesraden als de Raad voor het Openbaar Bestuur een rol in het stelsel van controles en waarborgen, door op eigen initiatief of op verzoek van de regering of de Kamers der Staten-Generaal onafhankelijke adviezen te verstrekken.

Met een wetsontwerp wordt beoogd een specifieke rechtsgrondslag te bieden voor maatregelen ter bestrijding van de COVID-19-pandemie. De regering heeft in juli 2020 een ontwerp voor een Tijdelijke wet maatregelen covid-19 bij de Tweede Kamer ingediend. De wet is bedoeld om een solide rechtsgrondslag te bieden voor maatregelen ter bestrijding van de COVID-19-pandemie, die tot nu toe overwegend via noodverordeningen zijn vastgesteld.⁹⁵ De wet kent ook de Tweede Kamer en de vertegenwoordigende organen op gemeentelijk niveau⁹⁶ meer bevoegdheden toe om dergelijke maatregelen te controleren. De Raad van State heeft in een advies van mei 2020 aangegeven dat hoe langer de crisissituatie duurt, des te sterker de behoefte aan een solide rechtsgrondslag voor dergelijke maatregelen wordt⁹⁷. De wet zal naar verwachting in het najaar van 2020 in werking treden.

De eerbiediging van de grondrechten en constitutionele rechten wordt op verscheidene manieren gewaarborgd. In een toelichting bij de wetsontwerpen wordt de grondwettigheid besproken, en voor de ambtenaren zijn handleidingen ter zake beschikbaar. De Raad van State beoordeelt in zijn adviezen ook de grondwettigheid van wetsontwerpen. De grondwettigheid van wetsontwerpen wordt dan in de Staten-Generaal besproken, met name uitvoerig in de Eerste Kamer. Bij ontstentenis van een centraal grondwettelijk hof mogen de gewone gerechten een gedecentraliseerde vorm van “grondwettelijke” toetsing uitvoeren. Hoewel formele wetten niet aan de grondwet kunnen worden getoetst, is toetsing mogelijk aan een ieder verbindende bepalingen van verdragen⁹⁸. In de praktijk betekent dit dat alle wetten kunnen worden getoetst aan, onder meer, het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.

Onafhankelijke instanties spelen een rol bij de bescherming van grondrechten. Onafhankelijke instanties in Nederland zijn onder meer het College voor de Rechten van de Mens, dat erop gericht is de mensenrechten in Nederland te beschermen, te belichten en te bevorderen, en de Nationale ombudsman. Het College is ook het onafhankelijke orgaan voor de gelijke behandeling van mannen en vrouwen, dat bevoegd is voor het toezicht op en de bevordering van gelijke behandeling. Het kreeg de “A-status” van de Global Alliance of National Human Rights Institutions (GANHRI) vanwege de naleving van de VN-beginselen van Parijs. Naast andere aanbevelingen werd het College door GANHRI aangemoedigd om te pleiten voor de formalisering van een helder, transparant en participatief selectie- en benoemingsproces. De Nationale ombudsman is een onafhankelijke en grondwettelijk verankerde instelling die bevoegd is om niet-bindende uitspraken te doen over concrete activiteiten van overheidsinstanties. De ombudsman kan ook klachten van burgers

⁹³ In uitzonderlijke gevallen kan deze periode worden verkort of kan de online raadpleging achterwege worden gelaten.

⁹⁴ Met uitzondering van anoniem ontvangen opmerkingen.

⁹⁵ Op basis van de bestaande Wet publieke gezondheid.

⁹⁶ “Gemeenteraden”.

⁹⁷ Advies W04.20.0139/I/Vo van de Raad van State van 25 mei 2020.

⁹⁸ Alle andere rechtsinstrumenten kunnen worden getoetst aan de grondwet en aan andere hogere normen.

onderzoeken en verslag uitbrengen over zijn bevindingen en, waar nodig, aanbevelingen doen.

Het is regeringsbeleid om een dialoog met het maatschappelijk middenveld te voeren en informatie voor de burgers toegankelijk te maken. Nederland wordt beschouwd als een land met een open maatschappelijk middenveld⁹⁹. In 2019 heeft de regering het Beleidskader Versterking Maatschappelijk Middenveld ingevoerd, waarin zij partnerschappen (zoals Power of Voices en Women, Peace and Security) aangaat in het kader van de doelstellingen voor duurzame ontwikkeling (SDG's). Er is een wetsontwerp aan de Tweede Kamer voorgelegd met het oog op een betere toegankelijkheid van bestuurlijke besluiten van uiteenlopende instanties via een enkel toegangspunt van het portaal. Het portaal kan ook op maat gesneden kennisgevingen van wetgeving of bestuurlijke besluiten bieden met betrekking tot de specifieke omgeving van een burger.

Er is veel aandacht voor de rechtsstaat in de politiek en in de samenleving. De Eerste Kamer organiseert regelmatig oriënterende debatten over de staat van de rechtsstaat¹⁰⁰, die senatoren de gelegenheid bieden om met ministers te debatteren en moties over onderwerpen in verband met de rechtsstaat in te dienen¹⁰¹. In maart 2020 hebben senatoren bijvoorbeeld acht nieuwe moties ingediend, onder meer in verband met het autonoom beheer van de middelen voor de rechterlijke macht. Deze praktijk in de Eerste Kamer heeft navolging gevonden in de Tweede Kamer. In januari 2020 heeft de Kamercommissie voor Justitie en Veiligheid een Conferentie rechtsstaat georganiseerd waarbij de rechterlijke macht, advocaten en politici de “rechtsstaat in de 21e eeuw” bespraken. Deze initiatieven bieden een forum om vraagstukken in verband met de rechtsstaat te bespreken en dergelijke onderwerpen meer onder de aandacht te brengen. Daarnaast werd de moord op een advocaat in een geruchtmakende strafzaak in september 2019 gezien als een aanval op de rechtsstaat, die de regering ertoe heeft aangezet om aanvullende maatregelen te nemen om de georganiseerde misdaad aan te pakken en extra financiering te verstrekken voor de bescherming van politici, rechters, officieren van justitie, politiemedewerkers, advocaten en journalisten¹⁰². Tegelijkertijd leidde een aantal geruchtmakende rechtszaken¹⁰³ tot een politiek debat over de rol van de rechterlijke macht ten opzichte van de andere machten¹⁰⁴. Deze ontwikkelingen vormden de aanleiding tot bespiegelingen en initiatieven om de cultuur van de rechtsstaat verder te bevorderen. Uit recente verslagen van de Raad voor het Openbaar Bestuur¹⁰⁵ en de Raad van State¹⁰⁶ blijkt dat de rechtsstaat de afgelopen jaren een discussiethema is geworden. De Raad voor het Openbaar Bestuur adviseert dat het kabinet een beleidsagenda “Rechtsstaat” ontwikkelt om de rechtsstaat te versterken¹⁰⁷. De Raad van State heeft aangekondigd “rechtsstaatsgesprekken” te willen organiseren met het oog op een

⁹⁹ Zie de score van CIVICUS; de score valt in een schaal van vijf categorieën, gedefinieerd als: open, verminderd, gehinderd, onderdrukt en gesloten.

¹⁰⁰ Staat van de Rechtsstaat.

¹⁰¹ Dit oriënterend debat is georganiseerd in 2014, 2018, 2019 en 2020.

¹⁰² Nederlandse regering, Maatregelen tegen ondermijnende criminaliteit.

¹⁰³ Zoals het arrest van de Hoge Raad der Nederlanden van 13 september 2019, *Urgenda*, ECLI:NL:HR:2019:2007 en het arrest van de Raad van State van 29 mei 2019, Actieprogramma stikstof, ECLI:NL:RVS:2019:1604.

¹⁰⁴ Advies van de Raad voor het Openbaar Bestuur, Een sterkere rechtsstaat — verbinden en beschermen in een pluriforme samenleving.

¹⁰⁵ Zie eerdere voetnoot.

¹⁰⁶ Raad van State, jaarverslag 2019.

¹⁰⁷ Advies van de Raad voor het Openbaar Bestuur, Een sterkere rechtsstaat — verbinden en beschermen in een pluriforme samenleving.

eenvoudiger gedachtewisseling tussen vertegenwoordigers van verschillende overheidsinstellingen die een rol spelen in de rechtsstaat.

Bijlage I: Lijst van bronnen in alfabetische volgorde*

* *De lijst van bijdragen die in het kader van de raadpleging voor het verslag over de rechtsstaat 2020 zijn ontvangen, is te vinden op (website van de Commissie).*

Adviesraad van Europese rechters (CCJE), Advies nr. 19: De rol van de presidenten van de gerechten.

Arrest van de Hoge Raad der Nederlanden van 13 september 2019, *Urgenda*, ECLI:NL:HR:2019:2007.

Centrum voor pluriformiteit van de media en mediavrijheid (2020), Monitor voor de pluriformiteit van de media 2020. <https://cmpf.eui.eu/media-pluralism-monitor/mpm-2020>.

CIVICUS, Monitor tracking civic space: Nederland. <https://monitor.civicus.org/country/netherlands/>.

Commissariaat voor de Media, Mediamonitor: Mediaconcentratie. <https://www.mediamonitor.nl/mediabedrijven/>.

De Nederlandse orde van advocaten, de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak, Sociaal Werk Nederland, de Federatie Opvang en de RIBW Alliantie (2019), Sta op voor de rechtsstaat! <https://www.advocatenorde.nl/nieuws/gezamenlijke-verklaring-nova-nvvr-en-swn-sta-op-voor-de-rechtsstaat>.

Directoraat-generaal Communicatie (2016-2020), Eurobarometer: de gepercipieerde onafhankelijkheid van het nationale justitieel stelsel in de EU bij het grote publiek.

Directoraat-generaal Communicatie (2019), Flash Eurobarometer 482: houding van het bedrijfsleven ten opzichte van corruptie in de EU.

Directoraat-generaal Communicatie (2020), speciale Eurobarometer 502: corruptie.

Europees Centrum voor pers- en mediavrijheid, Mapping media freedom: Nederland. <https://mappingmediafreedom.org/country-profiles/netherlands/>.

Europees netwerk van Raden voor de rechtspraak (2013-2014), Ontwikkeling van Minimumrechtsnormen IV: toedeling van zaken.

Europees Waarnemingscentrum voor de audiovisuele sector (2019), IRIS Special 2019-1: de onafhankelijkheid van de regelgevende instanties voor de media in Europa. <https://rm.coe.int/the-independence-of-media-regulatory-authorities-in-europe/168097e504>.

Europese Commissie (2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020), Het EU-scorebord voor justitie.

Europese Commissie (2020), Verslag over de uitvoering van het kaderbesluit van de Raad van 13 juni 2002 betreffende het Europees aanhoudingsbevel en de procedures van overlevering tussen de lidstaten.

Europese Commissie, Verslag van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad ter beoordeling van de mate waarin de lidstaten de noodzakelijke maatregelen hebben genomen om te voldoen aan Kaderbesluit 2003/568/JBZ van de Raad van 22 juli 2003 inzake de bestrijding van corruptie in de privé-sector, COM(2019)355 final.

Financial Expertise Centre (2019), FEC-jaarplan 2020.

GRECO (2008), derde evaluatieronde — evaluatieverslag over Nederland inzake tenlasteleggingen (ETS 173 en 191, GPC 2).

GRECO (2008), derde evaluatieronde — evaluatieverslag over Nederland inzake de transparantie van partijfinanciering.

GRECO (2010), derde evaluatieronde — nalevingsverslag Nederland: tenlasteleggingen (ETS 173 en 191, GPC 2), transparantie van partijfinanciering.

GRECO (2012), derde evaluatieronde — evaluatieverslag over Nederland inzake de transparantie van partijfinanciering.

GRECO (2012), vierde evaluatieronde — evaluatieverslag over Nederland inzake corruptiepreventie met betrekking tot parlementsleden, rechters en aanklagers.

GRECO (2015), vierde evaluatieronde — nalevingsverslag over Nederland inzake corruptiepreventie met betrekking tot parlementsleden, rechters en aanklagers.

GRECO (2018), vijfde evaluatieronde — evaluatieverslag over Nederland inzake corruptiepreventie en het bevorderen van de integriteit bij centrale overheden (topfuncties) en rechtshandavingsinstanties.

Het Nederlands Juristen Comité voor de Mensenrechten (2020), NJCM brief over zorgen om coronamaatregelen in de strafrechtspleging. <https://njcm.nl/wp-content/uploads/2020/05/NJCM-brief-aan-minister-Grapperhaus-gewijzigde-aanhef.pdf>.

Hof van Justitie van de Europese Unie, aanhangige zaak C-510/19, *Openbaar Ministerie (Faux en écritures)*.

Hof van Justitie van de Europese Unie, arrest van 19 november 2019, C- 585/18, C- 624/18 en C- 625/18.

Hof van Justitie van de Europese Unie, arrest van 27 mei 2019, in gevoegde zaken *OG*, C-508/18 en *PI*, C-82/19 PPU.

Hof van Justitie van de Europese Unie, arrest van 9 juli 2020, *Land Hessen*, C-272/19.

Huis voor Klokkenluiders (2019), jaarverslag 2019 Huis voor Klokkenluiders.

Minister van Justitie en Veiligheid Ferdinand Grapperhaus (2020), antwoord op de vraag van het lid van de Tweede Kamer Groothuizen over het bericht “Justitie laat het bedrijfsleven lelijk in de steek bij corruptiezaken”.

Minister van Justitie en Veiligheid Ferdinand Grapperhaus en minister van Rechtsbescherming Sander Dekker (2020), Antwoord op de vragen van de leden van het Huis van Afgevaardigden Buitenweg en van den Berge over de strafrechtspleging in Coronatijd.

Minister van Justitie en Veiligheid Ferdinand Grapperhaus en minister van Rechtsbescherming Sander Dekker (2020), Kamerbrief over aanpak achterstanden strafrechtketen.

Minister van Rechtsbescherming Sander Dekker (17 september 2019), Kamerbrief over opgaven voor een sterke rechtspraak.

Minister van Rechtsbescherming Sander Dekker (2020), antwoord op de vragen van het lid van de Tweede Kamer Groothuizen inzake algoritmische analyse van vonnissen.

Ministerie van Justitie en Veiligheid, integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving. <https://www.kcwj.nl/kennisbank/integraal-afwegingskader-voor-beleid-en-regelgeving>.

Motie van de leden van de Tweede Kamer Maarten Groothuizen en Michiel van Nispen over mogelijke zwakke punten in de wet op de rechterlijke organisatie (2019).

Nationale ombudsman (2020): “Behoorlijke informatieverstrekking is de basis van toegang tot recht — Knelpunten in de informatieverstrekking rondom strafbeschikkingen en sepotbeslissingen”.

Nederlandse overheid, Fondsen voor de media. <https://www.government.nl/topics/the-media-and-broadcasting/funds-for-the-media>.

Nederlandse regering (2020), Input van Nederland op het verslag over de rechtsstaat 2020.

Nederlandse regering, Maatregelen tegen ondermijnende criminaliteit. <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/ondermijning/maatregelen-tegen-ondermijnende-criminaliteit>.

Nederlandse regering, Persvrijheid bewaken. <https://www.government.nl/topics/the-media-and-broadcasting/safeguarding-press-freedom>.

OESO (2015), Nederland: follow-up van het verslag over fase 3 & aanbevelingen.

Press Freedom Associations (2019), Nederlandse Eerste Kamer: maak een duidelijke uitzondering voor journalisten. <https://www.freepressunlimited.org/en/news/dutch-senate-make-a-clear-exemption-for-journalists>.

Professor Tarlach McGonagle (2018), Agreement of the steering group on aggression and violence against journalists. <https://www.ivir.nl/publicaties/download/Agreement-of-the-Steering-Group-on-Aggression-and-violence-against-journalists-EN-translation.pdf>.

Raad van de Europese Unie (2002), Kaderbesluit van de Raad van 13 juni 2002 betreffende het Europees aanhoudingsbevel en de procedures van overlevering tussen de lidstaten.

Raad van Europa, platform voor de bescherming van de journalistiek en de veiligheid van journalisten – Nederland. https://www.coe.int/en/web/media-freedom/all-alerts?p_p_id=sojdashboard_WAR_coesojportlet&p_p_lifecycle=0&p_p_col_id=column-4&p_p_col_count=1&sojdashboard_WAR_coesojportlet_keywords=&sojdashboard_WAR_coesojportlet_selectedStringFilters=year.2019&sojdashboard_WAR_coesojportlet_selectedCategories=11709554.

Raad van Europa: Comité van Ministers (2000), Aanbeveling Rec (2000) 19 van het Comité van Ministers aan de lidstaten over de rol van het Openbaar Ministerie in het strafrechtstelsel.

Raad van Europa: Comité van Ministers (2010), Aanbeveling CM/Rec(2010) 12 van het Comité van Ministers aan de lidstaten over rechters: onafhankelijkheid, efficiëntie en verantwoordelijkheden.

Raad van Europa: Comité van Ministers (2016), Aanbeveling CM/REC (2016) 4 van het Comité van Ministers inzake de bescherming van de journalistiek en de veiligheid van journalisten en andere personen die in de media werkzaam zijn.

Raad van Europa: Comité van Ministers (2018), Aanbeveling CM/Rec(2018) 1 van het Comité van Ministers aan de lidstaten betreffende pluriformiteit in de media en transparantie van media-eigendom.

Raad van State, Advies W04.20.0139/I/Vo van 25 mei 2020.

Raad van State, arrest van 29 mei 2019, Actieprogramma stikstof, ECLI:NL:RVS:2019:1604.

Raad van State, jaarverslag 2019.

Raad voor het Openbaar Bestuur (2020), Een sterkere rechtsstaat — verbinden en beschermen in een pluriforme samenleving.

Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden, Besluit van 28 november 2019, houdende wijziging van het Besluit politiegegevens in verband met de themaverwerking ter bestrijding van ambtelijke omkoping en tot wijziging van het Besluit politiegegevens bijzondere opsporingsdiensten in verband met de themaverwerking ter bestrijding van mensenhandel.

Staatscommissie parlementair stelsel (2018), Democratie en rechtsstaat in balans - Eindrapport van de staatscommissie parlementair stelsel.

Stuurgroep doorlooptijden (2019): “Doorlooptijden in beweging! — Eindrapport project doorlooptijden Rechtspraak”.

Tax Justice Network (2020), 2020 Financial Secrecy Index.

Virtueel landenbezoek aan Nederland in het kader van het verslag over de rechtsstaat 2020.

VN-Comité voor de rechten van de mens (2019), Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten: slotopmerkingen over het vijfde periodiek verslag over Nederland.

Voorzitter van de Raad voor de rechtspraak (2018), brief aan de minister voor Rechtsbescherming over een reset van de digitalisering van de rechtspraak.

World Economic Forum (2013-2015), Verslag over de mondiale concurrentiepositie.

Bijlage II: Landenbezoek aan Nederland

De diensten van de Commissie hebben in mei en juni 2020 virtuele vergaderingen gehouden met:

- Academisch expert
- Raad voor het openbaar bestuur
- Raad voor de rechtspraak
- Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak
- Nederlandse orde van advocaten
- Commissariaat voor de Media
- Huis voor Klokkenluiders
- Institute for Financial Crime
- Ministerie van Buitenlandse Zaken
- Ministerie van Justitie en Veiligheid
- Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
- Nederlandse Vereniging van Journalisten

* De Commissie heeft ook een aantal horizontale bijeenkomsten met de volgende organisaties gehad:

- Amnesty International
- Civil Liberties Union for Europe
- Civil Society Europe
- Conference of European Churches
- EuroCommerce
- European Center for Not-for-Profit Law
- European Centre for Press and Media Freedom
- European Civic Forum
- Free Press Unlimited
- Front Line Defenders
- ILGA-Europe
- International Commission of Jurists
- International Federation for Human Rights
- International Press Institute
- Lifelong learning Platform
- Open Society Justice Initiative/Open Society European Policy Institute
- Reporters without Borders
- Transparency International EU

Intermediary Foundation of the Universal Declaration of Human Rights

A A N T E K E N E N

Minister van Justitie en Veiligheid
namens de Nederlandse Staat gemachtigd
D. Yesilgöz-Zegerius
Postbus: 20301
2500EH, DEN HAAG

Mierlo, 11 januari 2022
betreft: ter uwer informatie

Zijne Excellentie Yesilgöz-Zegerius,

Samengevat in het kort.

De Staat der Nederlanden heeft alleen de executoriale titel boven de notariële akte en dat die door de notaris als grosse is afgegeven betwist met een kort geding door een gerechtsdeurwaarder destijds in 2008. De inhoud van de notariële akte in afschrift is verder niet betwist.

De stichting heeft voorhands aanwijzingen in het dossier aangetroffen die inhoudelijke behandeling van betwisting thans nog onmogelijk kunnen maken wegens misbruik van procesrecht door de Staat der Nederlanden. De onafhankelijkheid van nationale rechters valt onder de werkingssfeer van het EU recht en daarom onder de controle van het EU-Hof.

Toegang tot het recht: Handvest van de grondrechten, artikel 47 (recht op een doeltreffende voorziening in rechte) Handvest van de grondrechten, artikel 51 (toepassingsgebied) Handvest van de grondrechten, artikel 52, lid 3 (reikwijdte en uitlegging van de gewaarborgde rechten en beginselen) Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU), artikel 4, lid 3 VEU, artikel 19.

Het feit dat de notaris de executoriale titel boven de authentieke akte niet in dit geval mocht plaatsen en de akte als grosse uitgeven is eerder in 2008 succesvol betwist. De inhoud van de authentieke akte met aanhechtingen is echter toen onbetwist gebleven. Op grond van artikel 149 Rv moet de rechter dan ook heden uitgaan van de juistheid van de letterlijke tekst in de authentieke rectificatie akte voor zolang niet is betwist.

Gezien de verklaring onder ede in de notariële akte kan niet worden uitgegaan van een democratie, maar is sprake van een schijndemocratie. Er zal eerst een integraal parlementair openbaar onderzoek moeten geschieden naar de toestand van de rechtsstaat en de democratie, in combinatie met het rechtssysteem met horen van alle getuigen onder ede.

Stilzwijgende erkenning door de Staat der Nederlanden van de verdere inhoud van de rectificatie notariële akte van dd. 21 juni 2007, kan uitmonden in een stilzwijgende toestemming verstek laten gaan.

-volgblad

GROSSE

**RECTIFICATIE
IN NAAM DER KONINGIN**

Op één en twintig juni tweeduizend zeven -----
verscheen voor mij, mr Theodorus Hubertus Johannes Maria op de Laak, notaris te ----
Budel, gemeente Cranendonck:-----
de heer **Joannes Petrus van den Wittenboer**, planned change agent en voorzitter ---
van de "Intermediaire stichting van de Universele Verklaring van de Rechten van de ---
Mens", tevens eigenaar van de eenmanszaak "Audio-Rarities", volgens zijn verklaring
geboren te Mierlo veertien mei negentienhonderd vijf en vijftig, woonachtig ten adres --
Kastanje 28, 5731 NK Mierlo, van Nederlandse nationaliteit, ongehuwd en nooit -----
gehuwd geweest en niet geregistreerd of geregistreerd geweest als partner, -----
legitimatie: paspoort nummer NF8802866. -----
De voormelde stichting is statutair gevestigd te Geldrop, en is ingeschreven in het -----
register bij de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Zuidoost Brabant te -----
Eindhoven onder dossiernummer 41092925, de stichting is geregistreerd met het -----
adres op het woonadres van Joannes Petrus van den Wittenboer, waar ook de -----
eenmanszaak op is geregistreerd, deze eenmans is bekend bij de Kamer van -----
Koophandel en Fabrieken voor Zuidoost Brabant te Eindhoven onder dossiernummer -
17090220. -----

afdruk / kopie kop van de voor eerste grosse acht oktober 2007 van notariële akte "In Naam der Koningin" dd, 21 juni 2007. Deze grosse v
authentieke akte komt geen executoriale kracht toe, omdat dit door de notaris niet is toegestaan, (vonnis Kort geding rechtbank Den Haag
2008, Rb. Den Haag (Vzr.) 21 februari 2008 KG 07/13. (ECLI:NL:RBSGR:2008:1420).

AFSCHRIFT

RECTIFICATIE

Op één en twintig juni tweeduizend zeven -----
verscheen voor mij, mr Theodorus Hubertus Johannes Maria op de Laak, notaris te ----
Budel, gemeente Cranendonck:-----
de heer **Joannes Petrus van den Wittenboer**, planned change agent en voorzitter ---
van de "Intermediaire stichting van de Universele Verklaring van de Rechten van de ---
Mens", tevens eigenaar van de eenmanszaak "Audio-Rarities", volgens zijn verklaring
geboren te Mierlo veertien mei negentienhonderd vijf en vijftig, woonachtig ten adres --
Kastanje 28, 5731 NK Mierlo, van Nederlandse nationaliteit, ongehuwd en nooit -----
gehuwd geweest en niet geregistreerd of geregistreerd geweest als partner, -----
legitimatie: paspoort nummer NF8802866. -----
De voormelde stichting is statutair gevestigd te Geldrop, en is ingeschreven in het -----
register bij de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Zuidoost Brabant te -----
Eindhoven onder dossiernummer 41092925, de stichting is geregistreerd met het -----
adres op het woonadres van Joannes Petrus van den Wittenboer, waar ook de -----
eenmanszaak op is geregistreerd, deze eenmans is bekend bij de Kamer van -----
Koophandel en Fabrieken voor Zuidoost Brabant te Eindhoven onder dossiernummer -
17090220. -----

Inleiding.

In 1998 zijn dezerzijds ten ministerie van economische zaken in Den Haag besproken, de hoofdpunten en doelstellingen rond het juist gebruik van en met de Compact disc Hitler's Inferno, (rubriek 1b, aanhechtingen bij de notariële rectificatie akte). Daarbij is destijds het gerechtvaardigde vertrouwen gewekt dat een rechtsgeldige betrouwbare rechtsverhouding werd aangegaan die nadien tevens is bevestigd met een brief en ondertekend. Alsmede of dientengevolge het met zich brengt dat de Nederlandse Staat dit gerechtvaardigde vertrouwen gestand moet doen als een betrouwbaar partner in het waarschuwen tegen fascisme en het doorgeven van de doelstelling bekendheid te geven aan de informatie rond de les van gisteren (getuigenis als les voor de toekomst). Hierbij vallen bepaalde handelingen en/of nalaten cq gedrag buiten het raamwerk van "fair use" bij dit project. Te vermelden: misbruik van..... gedachtengoed, negativisme, obsceniteit, obscurantisme, gebaren, uitdrukkingen, emblemen, geschiedvervalsing etc.

"Fair Use" (a) uitsluitend voor bepaalde gespecificeerde activiteiten de Wettechnische informatie rond verweerde werken daarbij in acht genomen.; (b) uitsluitend indien dergelijke activiteiten niet strijdig zijn met de exploitatie van het auteursrechtelijk beschermde werk; en (c) uitsluitend indien dergelijke activiteiten geen onredelijk nadeel toebrengen aan de legitieme belangen van de auteur en/of diens werk. Op deze manier hebben de meeste landen wetten inzake "fair use" of "fair dealing" vastgesteld die bepaalde gespecificeerde activiteiten toestaan o.a.: persoonlijk onderzoek en studie; onderwijs; bibliotheken.

Betreft: Hitlersnorren, hakenkruizen en andere nazi-symbolen.

Joan de Wijkerslooth de Weerdesteijn, Voorzitter van het College van Procureurs-generaal in de uitzending van "Twee Vandaag TV" 26 november 2003
<https://archive.org/details/DeWijkersloothTweeVandaag>

International Network for Hate Studies INHS, Intermediary Foundation of the Universal Declaration of Human Rights, 'Hate Crime 2014 NL' (2014), (Dutch language)

https://archive.org/details/InternationalNetworkForHateStudies_201506

Het bewust toestaan van haatmisdaden: Langer wachten met adequaat optreden, hoe groter de risico's dat dit tevens aanzet tot kopieergedrag en uiteindelijk kan uitmonden in schelden, dreigen of geweld. Ook bestaat de kans dat de maatschappij dergelijk grensoverschrijdend gedrag straks als normaal gedrag en maatschappelijk acceptabel gaat zien. Het ongunstig beoordelen en neerhalen van de stichting met Audio-Rarities om bekendheid te geven aan de informatie rond de cd "Hitler's Inferno" –de les van gisteren (getuigenis als les voor de toekomst) door de Staat der Nederlanden. Decennialang respectloos en niet geïnteresseerd zijn behandeld door de diverse niveaus van de overheid van hoog tot laag met enkele uitzonderingen daargelaten. De stichting met Audio-Rarities wordt bewust geweerd, (ostracisme). De diverse instanties binnen de Nederlandse overheid die de stichting zouden moeten beschermen, deden precies het tegenovergestelde: doorzeefd met vriendjespolitiek en een banencarrousel voor falende politici. Ook blijkt sprake van een rouleersysteem waar bewindslieden van post verwisselen en zelfs terug konden keren op de oude functie nadat voorheen ernstig falen was gebleken. Mijn casus laat zien hoe disfunctioneel het systeem in Nederland is... systeembreed.

Het Duitse volkslied staat ook ter discussie.

Stelplicht.

Voor de toewijsbaarheid van de vordering ligt de stelplicht en bewijslast bij de Staat der Nederlanden om de onjuistheid van de notariële akte te bewijzen met tevens nog een onderbouwingsplicht. De Nederlandse Staat heeft ruim voldoende gelegenheid gehad adequaat het dossier te bestuderen en Zich terdege laten informeren bij de notariële specialisten van de landsadvocaat. De stelplicht met bewijslast ligt dus niet bij de stichting en Audio-Rarities. Wanneer de Staat der Nederlanden de vordering niet (gemotiveerd) betwist, niet van voornemens danwel het de Staat rehtens verboden is alsnog te betwisten; op grond van artikel 149 Rv moet de rechter dan uitgaan van de juistheid van de aan de vordering ten grondslag gelegde feiten in de authentieke akte en zal dus de rechter de vordering moeten toewijzen. Betreft rectificatie akte notarieel dd, 21 juni 2007 die is uitgegeven voor Eerste Grosse op acht oktober tweeduizend zeven door mr Theodorus Hubertus Johannes Maria op de Laak, notaris te Budel, gemeente Cranendonck, waarvan een afgifte is verboden door de voorzieningenrechter van de rechtbank te Den Haag in 2008. Dat mag de notaris niet die titel “in naam der Koningin” aan het hoofd van de akte plaatsen, dat kan alleen -in dit geval- door een rechter, (brief van 2 januari 2020 door IFUD of Human Rights aan Minister F.B.J. Grapperhaus van Justitie en Veiligheid).

Antisemitismebestrijding.

Vergaderjaar 2020–2021) 20 454 Nr. 170
kst-20454-170

Voortgangsrapportage uitvoering wetten oorlogsgetroffenen
BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal Den Haag, 12 april 2021.

Op 27 januari 2020 is met een grote internationale bijeenkomst in Auschwitz-Birkenau herdacht dat 75 jaar geleden het vernietigingskamp van nazi-Duitsland aldaar werd bevrijd. Namens Nederland zijn Koning Willem-Alexander en Minister-President Mark Rutte bij deze herdenking geweest.

De aanpak van online antisemitisme ligt bij het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Voor het werktein van de Minister van J enV is in het voorjaar van 2021 bovendien een Nationaal Coördinator Antisemitismebestrijding aangesteld, die een signalerende en adviserende functie vervult. Voor de uitvoering van deze aanbeveling is verwezen naar het project dat het Centrum Informatie en Documentatie Israël (CIDI) uitvoert. Dit project wordt gefinancierd vanuit de € 3 miljoen die het Ministerie van J enV ter beschikking stelt voor de bestrijding van antisemitisme, de monitoring van online antisemitisme en Holocaustontkenning. Het CIDI heeft aangegeven daarbij gebruik te willen maken van de beschikbare expertise van de IHRA.

Nederland op de vingers getikt door Brussel strafbaarstelling ontkenning Holocaust.

AH 3996 2021Z11968

Verwijs: Antwoord van minister Grapperhaus (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 13 september 2021) Zie ook Aangangs Handelingen, vergaderjaar 2020–2021, nr. 3631

Beledigende vormen van bijvoorbeeld Holocaustontkenning, zoals bedoeld in artikel 1 van het kaderbesluit racisme, zijn strafbaar in Nederland op grond van artikel 137c van het Wetboek van Strafrecht. Dit wordt bevestigd door rechtspraak van de Hoge Raad (zie o.a. Hoge Raad 10 september 1985, NJ 1986/164, Hoge Raad 25 november 1997, NJ 1998/261 en Hoge Raad 27 maart 2012, NJ 2012/220).

IHRA.

Antisemitische daden vormen een misdaad wanneer dit zo wordt gedefinieerd in de wet. Zo is de ontkenning van de Holocaust of de verspreiding van antisemitisch materiaal strafbaar.

“Handbook for the practical use of the IHRA Working Definition of Antisemitism”

European Commission in cooperation with IHRA.

Naziherdenking Ysselsteyn.

<https://archive.org/details/naziherdenking-ysselsteyn>

Europees Parlement.

LEGISLATIVE TRAIN 11.2021

6 A NEW PUSH FOR EUROPEAN DEMOCRACY

PROPOSALS TO EXTEND THE LIST OF EU CRIMES TO ALL FORMS OF HATE
CRIME AND HATE SPEECH

Op 16 september 2020 kondigde de voorzitter van de Europese Commissie von der Leyen in haar State of the Union-toespraak op de Europees Parlement en in de begeleidende intentieverklaring een nieuw initiatief om de lijst van EU-misdrijven uit te breiden tot alle vormen van haat misdaad en haatzaaiende uitlatingen - hetzij vanwege ras, religie, geslacht of seksualiteit. Het werd later genoemd in het werk van de Commissie Programma 2021 en in februari 2021 heeft de Commissie een routekaart over het initiatief gepubliceerd, gepland voor het vierde kwartaal van 2021.

Deurwaarder.

De deurwaarder heeft zich destijds in 2008 tot de voorzieningenrechter gewend omdat ten aanzien van de executie van de notariële akte bezwaren zijn gerezen. De notariële grosse van 21 juni 2007 is niet voor executie jegens de Staat vatbaar. Het zal de deurwaarder daarom worden verboden om deze te executeren, (Rb. Den Haag

(Vzr.) 21 februari 2008 KG 07/1314).

Het kort geding leent zich in wezen uitsluitend tot een onderzoek of de executiebevoegdheid misbruikt wordt en gaat niet over de inhoud van de notariële grosse en de onder ede verklaring. De Nederlandse Staat heeft de inhoud van notariële grosse niet betwist, het is alleen de notaris verboden daar een grosse van uit te geven. Verwijs naar de brief van 2 januari 2020 die door de stichting verzonden is hierover aan Minister van Justitie en Veiligheid mr. F.B.J Grapperhaus. De notariële akte in afschrift uitgegeven door de notaris de

inhoud blijft “letterlijk” vast zolang niet betwist in een normaal civiel proces met alle middelen. Zolang het afschrift van de akte onbetwist gelaten, is de CAO-maatstaf van toepassing. De CAO-maatstaf is de zuiver taalkundige uitleg van de authentieke akte. Reden daarvan is dat er derden zijn betrokken zoals bijvoorbeeld de belastingdienst, die erop moeten kunnen vertrouwen dat hetgeen in de akte is vermeld ook juist is. CAO-norm is derdenbescherming, eenvormige uitleg cq zekerheid, (jurisprudentie HR).

Gelet op het vonnis door de rechtbank te Den Haag, (Rb. Den Haag (Vzr.) 21 februari 2008 KG 07/13 14), dit betekent dat de stichting niet bevoegd is om op grond van de grosse van een notariële akte van 21 juni 2007 de executiemaatregelen jegens de Nederlandse Staat te treffen. Dat kan alleen met toestemming van de Staat, in geval van vrijwilligheid van partijen, door een notariële – door partijen ondertekende – akte. De wetgever stelt uitdrukkelijk zware eisen aan het verkrijgen van een executoriale titel. De tenuitvoerlegging van een executoriale titel heeft een dwingend karakter en dient om die reden – in dit geval – vooraf te worden gegaan door tussenkomst van de rechter. Art. 157 lid 2 Rv bepaalt dat in een akte opgenomen partijverklaringen (waaronder ook eenzijdige Verklaringen in dit geval) in beginsel dwingende bewijskracht hebben. ‘dwingend bewijs’ houdt in dat de rechter verplicht is de inhoud van bepaalde bewijsmiddelen als waar aan te nemen, of verplicht is de bewijskracht te erkennen die de wet aan bepaalde gegevens verbindt (art. 151 lid 2 Rv). Wel kan tegen dwingend bewijs in beginsel tegenbewijs worden geleverd, (art. 151 lid 2 Rv). Een notariële akte heeft dwingende bewijskracht op grond van de artikelen 151 lid 1 en 157 lid 2 Rv. Dit neemt niet weg dat in een notariële akte onjuistheden kunnen staan, bijvoorbeeld verschrijvingen of een onjuiste weergave in de inhoud bijvoorbeeld betreft de partijverklaring van J.P. van den Wittenboer namens de stichting. Tegen het afschrift van de notariële rectificatie akte van 21 juni 2007 kan tegenbewijs geleverd worden (artikel 151 Rv).

De brief afkomstig van de Tweede Kamer der Staten-Generaal dd, 14 september 2006, aangaande Hitler’s Inferno, en een brief verzonden destijds op 29 september 1997, door de Minister van Algemene Zaken Wim Kok berteft de CD Hitler’s Inferno; deze zullen als het standpunt van door de Staat der Nederlanden worden aanhouden inzake “Hitler’s Inferno” en zitten bij de aanhechtingen van de stukken bij de notariële akte in rubriek 7b: DvD-rom met diverse bestanden.

Compact disc.

De Nederlandse Staat blijkt met name onder de indruk van de CD “Hitler’s Inferno” met originele opnamen van toespraken en liederen uit Hitler-Duitsland. De Nederlandse Staat heeft bewondering voor de inspanningen door de stichting met Audio-Rarities om te waarschuwen tegen fascisme en onrecht. Leden van de Vaste Commissie van Justitie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal kunnen individueel “Hitler’s Inferno” gebruiken bij behandeling van Wetsvoorstellen of vragen stellen aan de regering.

Hitler’s Inferno: de les van gisteren (getuigenis als les voor de toekomst).

<https://archive.org/details/hitlers-inferno-audio-rarities>

Recht tot betwisting.

Vooropgesteld dat ook de Staat der Nederlanden de vrijheid heeft Haar belangen aan de rechter voor te leggen, diens beslissing daarover te verkrijgen en desgewenst tegen die beslissing rechtsmiddelen aan te wenden, mede op grond van het in art. 6 EVRM verankerde beginsel van toegang tot de rechter. Uit de eisen van een goede procesorde vloeien niet alleen normen voort voor de wijze waarop partijen zich jegens elkaar dienen te gedragen, maar ook normen voor het handelen van partijen ten opzichte van de rechter, alsmede voor het handelen van de rechter ten opzichte van partijen. In beginsel kan elke vorm van (dreigend) onrechtmatig procederen behalve tot een schadevergoedingsactie ook tot een verbodsvordering leiden maar dat daaraan slechts met terughoudendheid grenzen worden gesteld. Die terughoudendheid strookt met het fundamentele karakter van het recht op toegang tot de rechter. Met de botte bijl inhakken op de notariële akte of lasterlijke beledigingen, misprijzingen en minachting inzake “Hitler’s Inferno”, de stichting kan en wenst absoluut niet deze kwalijke praktijken te tolereren bij het betwisten van het afschrift van de notariële akte.

Iemand het recht ontnemen te procederen blijft de uitzondering. “RIJKSUNIVERSITEIT GRONINGEN DE GOEDE PROCESORDE”

Een onderzoek naar de betekenis van de goede procesorde als normatief begrip in het burgerlijk procesrecht

PROEFSCHRIFT

ter verkrijging van het doctoraat in de Rechtsgeleerdheid aan de Rijksuniversiteit Groningen op gezag van de Rector Magnificus, dr. F. Zwarts, in het openbaar te verdedigen op donderdag 7 december 2006 om 14.45 uur door Vincent Cord Adriaan Lindijer geboren op 19 september 1976 te Benthuisen **Promotores:** Prof. mr. G.R. Rutgers / Prof. mr. H.E. Bröring. **Beoordelingscommissie:** Prof. mr. H.A. Groen / Prof. mr. C.J.M. Klaassen / Prof. mr. H.B. Krans / Prof. mr. H.J. Snijders.

Ondanks een terughoudendheid die strookt met het fundamentele karakter van het recht op toegang tot de rechter voor de Staat der Nederlanden zal de stichting aansturen op een procedeerverbod voor de Staat der Nederlanden. Dit behoeft een gedegen verhaal en dossier over feiten en omstandigheden waaruit voorhands zou kunnen blijken dat de Nederlandse Staat het recht (om te procederen bijvoorbeeld) misbruikt -die wel redelijk concreet gemaakt moet worden door de stichting- waarbij de civiele rechter moet worden benaderd. Die kan dan bepalen dat het recht om het afschrift van de notariële akte van 21 juni 2007 te betwisten, toch niet geldt. Dat is en blijft wel een uitzondering als misbruik van recht moet worden gesteld. Om een dergelijke toegang tot de rechter te ontnemen is dus vooral de onderbouwde stelling nodig dat de Nederlandse Staat het recht voorhands wil gaan misbruiken. (Parket bij de Hoge Raad misbruik van procesrecht ECLI:NL:PHR:2019:702).

Rechtspraak.

Rechtspraak is het, door middel van een geautoriseerde instantie, beslechten van geschillen. Het is hierbij belangrijk dat de instantie (de rechter) volledig onafhankelijk is. Daarnaast mag een rechter geen recht weigeren. Het is de taak van de overheid om zorg te dragen voor de rechtspraak. Het is hierbij belangrijk dat de rechter volledig onafhankelijk is. Deze onafhankelijkheid moet door een aantal factoren worden gewaarborgd. Bij betwisting van het afschrift van een notariële akte onder ede dd. 21 juni 2007 door de

Nederlandse Staat, dient de rechter met zorg gekozen te worden en moet deze een goede kennis van de geschiedenis hebben en het belang van de geschiedenis als een les voor de toekomst onderschrijven en moet de rechter dit in zijn beleid ook uitdragen. De rechter dient zijn beleid zodanig uit te dragen dat de naam van Audio-Rarities, van de stichting en van betrokken derden (personen en bedrijven) inzake het project “Hitler’s Inferno” niet ten onrechte met nazisme of neonazisme in verband wordt gebracht of dat op enige andere wijze naamschade plaatsvindt. Verwijs naar onze brief van 28 april 2014, die de Minister van Algemene Zaken Mark Rutte via de landsadvocaat via onze stichting heeft ontvangen. De vrees thans door de stichting dat de rechters bevooroordeeld zijn, kan naar subjectieve maatstaven gemeten worden, te verwijzen naar diverse jaarverslagen door deze stichting. Rechtsgeldig staat letterlijk vast –zolang niet betwist- de verklaringen onder ede in de diverse notariële aktes met één afschrift van samenvattende de rectificatie akte, die van 21 juni 2007. De beginselen van een goede procesorde zijn ervoor bedoeld dat het proces voor de op een eerlijke en rechtvaardige manier verloopt waarbij iedere partij in staat wordt gesteld om op een goede manier het proces te voeren.

Het beginsel van equality of arms gaat ervan uit dat zowel de verdediging als het de eiser met hetzelfde dossier en met dezelfde middelen strijden.

Ook het EHRM heeft benadrukt dat het recht op een eerlijk proces als bedoeld in artikel 6, eerste lid, van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) onder andere omvat dat elke partij een redelijke kans of gelegenheid krijgt om hun zaak te bepleiten zonder dat er sprake is van een substantieel ongelijke positie ten opzichte van de wederpartij.”

Rechtsstaat en democratie Nederland.

Nederland is een rechtsstaat en een democratie. (dat wordt en is nimmer betwist door IFUD of Human Rights). Echter met de praktische uitwerking en uitvoering in het rechtssysteem en die rechtsstaat met democratie, en die uitvoering bleek flink mis. De onder ede verklaringen in notariële akte onder ede de diverse notariële aktes tegen de Staat der Nederlanden: in een samenvattende rectificatie akte notarieel van 21 juni 2007, is duidelijk op de **uitwerking en uitvoering** van het rechtssysteem en die rechtsstaat. Laat ik hier duidelijk over zijn, en daar wens ik mijn onder ede verklaring op standhouden. Ook het verslag over de rechtsstaat 2021 Landenhoofdstuk over Nederland door Europese Commissie Brussel, 20.7.2021 SWD(2021) 721 final, zal geen verandering in aanbrengen.

Op 25 februari 2021, heeft de Tweede Kamer conform de werkwijze van artikel 30 van haar Reglement van Orde via Mevr. Khadija Arib Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, besloten de Venetia-Commissie van de Raad van Europa advies te vragen over de rechtsstaat in Nederland, Venetia-Commissie van de Raad van Europa t.a.v. mw. Granata-Menghini.

Volgens het rapport van de commissie:

In dit opzicht gaat het handhaven van de rechtsstaat niet alleen om –volgens inzicht Venetië commissie- rapport van Strasbourg, 18 October 2021 Opinion No. 1031/2021 CDL-AD(2021)031 Or. Engl., om:instellingen en formele juridische waarborgen, maar ook over het in stand houden van een gunstig klimaat voor de rechtsstaat door de politieke en juridische cultuur binnen de samenleving. Dit vereist een politiek cultuur met een hoge mate van bewustzijn van de rechtsstaatgevolgen van politieke beslissingen en zelfbeheersing wanneer politiek gewenste maatregelen in strijd zijn met de rechtsstaat. Het vraagt ook om een rechtscultuur waarin de rechtsstaat wordt geaccepteerd als kader voor en beperking tot democratische besluiten en beleid.

Hier als ingelast te beschouwen een verwijzing naar de schriftelijke reactie van Tweede Kamer der Staten-Generaal aan de IFUD of Human Rights, Brief: 23 maart 2016, reactie op

de via de deurwaarder betekende stukken,Mw. K. Arib Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.(dossiernr.:13600573 negen maart 2016, Van der Velde van Hal & Peers gerechtsdeurwaarders en incassobureau te Den Haag)

[lidstaat Nederland]

RULE of LAW
REPORT 2021
COUNTRY CHAPTER
ABSTRACTS , door Europese Commissie in 2021

Er zal eerst een integraal parlementair openbaar onderzoek moeten geschieden naar de toestand van de rechtsstaat en de democratie. IFUD of Human Rights is niet van voornemens afstand te doen van de onder ede verklaring akte notarieel dd. 21 juni 2007. De inhoud staat “letterlijk vast” (CAO-norm verwijst HR) en alle aanhechtingen aan de akte zitten er ook daadwerkelijk bij.De notaris is verboden om een grosse met executoriale titel af te geven over deze akte.

De CAO-norm is een puur taalkundige uitleg van de bepaling(en) van de notariële akte. Deze uitlegmethode gaat uit van de letterlijke bewoordingen van de akte. De CAO-norm schrijft dus geen grammaticale uitleg voor. Tegenbewijs dat de bedoeling van partijen anders is dan uit de bewoordingen in de akte volgt is echter wel mogelijk. HR 17 september 1993, ECLI:NL:HR:1993:ZC1059, NJ 1994/173 (*Gerritse/HAS*) en HR 24 september 1993, RvdW 1993/186 (*Hol/EIM*). Dit betreft uitleg van CAO's en deze regel wordt daarom wel de CAO-norm genoemd.CAO-norm is door de Hoge Raad van toepassing geacht op overeenkomsten die de rechtspositie van derden bepalen. HR 17 september 1993, NJ 1994, 173 (CAO-arresten). HR 24 september 1993, NJ 1994, 174 (CAO-arresten). Hijma 2008, p. 348 en CAO arresten. (HR 20 februari 2004, HR:2004:AO1427, HR, 24 februari 2012, HR:2012:BU9889 en 25 november 2016, HR:2016:2687).

Niet betwiste schuldvorderingen en Europese Executoriale Titel (EET).

Het begrip "niet-betwiste schuldvorderingen" dient betrekking te hebben op alle situaties waarin een schuldeiser, gelet op het feit dat gebleken is dat de schuldenaar de aard of de omvang van een schuldvordering niet betwist, een gerechtelijke beslissing tegen deze schuldenaar heeft verkregen of een executoriale titel waarmee de schuldenaar uitdrukkelijk moet instemmen, in de vorm van een door een gerecht goedgekeurde schikking of een authentieke akte. Waarmaking van de notariële rectificatie akte als Europese executoriale titel zal afzonderlijk behandeld worden, nadat de stichting de door de Nederlandse rechter verklaarde executoriale titel heeft verkregen over de betreffende rectificatie akte. Het ontbreken van betwisting of niet ontvankelijk door de Nederlandse Staat, kan de vorm aannemen van verstek laten gaan bij de terechtzitting of van geen gevolg geven aan een verzoek van het gerecht om het voornemen kenbaar te maken zich in de zaak schriftelijk te verweren. In zijn conclusies van Tampere heeft de Europese Raad geoordeeld dat de toegang tot de tenuitvoerlegging in een andere lidstaat dan die waar de beslissing is gegeven, sneller en eenvoudiger dient te worden gemaakt, doordat de tussenmaatregelen die in de lidstaat van tenuitvoerlegging moeten worden genomen voordat de beslissing ten uitvoer kan worden gelegd, worden afgeschaft. Een beslissing die door het gerecht van oorsprong als Europese executoriale titel is gewaarmerkt, moet, wat de tenuitvoerlegging betreft, op dezelfde manier worden behandeld als een beslissing die in de lidstaat van tenuitvoerlegging is gegeven. Een gerechtelijke beslissing die in een van de Europese lidstaten is gewezen over een niet betwiste schuldvordering kan als Europese executoriale titel (EET) worden gewaarmerkt. Een als EET gewaarmerkte beslissing kan, zonder dat daarvoor verdere procedures nodig zijn, in alle lidstaten van de Europese Unie ten uitvoer worden gelegd.

Holocaust Museum.

Steun aan het United States Holocaust Memorial Museum speelt een belangrijke rol in Haar missie om de blijvende relevantie van Holocaustherinnering en onderwijs in de constant veranderende wereld. Daarom heeft de stichting **negentig procent** van het bedrag in het afschrift van de notariële akte vermeld, geschonken aan "Planned Giving and Endowments" van het United States Holocaust Memorial Museum, Washington DC. De stichting mag uitgaan dat het museum een goede rentmeester is van de schenking na toewijzing van de claim door de rechter.

European Commission.

Strasbourg, 5.10.2021

COM(2021) 615 final COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE AND THE COMMITTEE OF THE REGIONS EU Strategy on Combating Antisemitism and Fostering Jewish Life (2021-2030).

Gedragscode haatzaaien.

Tijdens het Nederlandse voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie in 2016 werd door de Europese Commissie, gezamenlijk met Facebook, Microsoft, Twitter en Google/YouTube een Gedragscode gepresenteerd om online hate speech tegen te gaan. De belangrijkste inspanningsverplichting die uit de Gedragscode voortvloeit betreft de afdoening en eventuele verwijdering van haatzaaiende uitingen na meldingen van gebruikers binnen 24 uur. Daarnaast bevat de Gedrags-code afspraken over monitoring van de afspraken. Nederland is al eerder op de vingers getikt over dit onderwerp, door de Europese Commissie tegen Racisme en Intolerantie (ECRI). "Zij concludeert in een rapport over Nederland dat de huidige aanpak van online beledigingen en uitlatingen die aanzetten tot haat, niet voldoende is. Op 28 april 2004 zond Minister van Justitie J.P.H. Donner een brief aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, (Tweede Kamer der Staten Generaal Vergaderjaar 2003–2004, kst 29 200 VI Nr. 136). ter beteugeling van strafwaardige uitlatingen, opruiing, discriminatie of aanzetten tot haat op internet).

Europese Commissie haatzaaiende uitlatingen en haatmisdrijven.

Europese Commissie - Persbericht

De Commissie stelt voor om de lijst van "EU-misdaden" uit te breiden tot haatzaaiende uitlatingen en haatmisdrijven

Brussel, 9 december 2021

Vandaag presenteert de Europese Commissie een initiatief om de lijst van 'EU-misdaden' uit te breiden tot haattoespraak en haatmisdrijven, zoals aangekondigd door voorzitter Von der Leyen in haar State of the Union 2020 toespraak.

Haatdragende taal en haatmisdrijven zijn in heel Europa sterk toegenomen en zijn een bijzonder ernstig en zorgwekkend fenomeen – offline en online. Er is gemeenschappelijk EU-optreden nodig om dit aan te pakken EU-brede uitdaging. Momenteel is er echter geen wettelijke basis om haatzaaiende uitlatingen en haat strafbaar te stellen misdaad op EU-niveau. De bestaande lijst van EU-misdrijven in het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) moet worden uitgebreid om te zorgen voor gemeenschappelijke minimumregels voor de definitie van strafrecht strafbare feiten en sancties die in alle EU-lidstaten van toepassing zijn. Het initiatief van vandaag is de eerste stap in de proces van uitbreiding van de lijst van EU-misdrijven. De volgende stap zou zijn dat de lidstaten de initiatief, voordat de Commissie een wetgevingsvoorstel kan indienen.

Vicevoorzitter voor Waarden en Transparantie, Věra Jourová, zei: "Haat hoort niet thuis in Europa. Het gaat in tegen onze fundamentele waarden en principes. We hebben EU-actie nodig om ervoor te zorgen dat haat bestaat overal in Europa op dezelfde manier gecriminaliseerd."

Commissaris voor Justitie Didier Reynders zei: "We hebben een krachtig antwoord nodig op de uitdagingen veroorzaakt door haatzaaiende uitlatingen en haatmisdrijven in de hele EU: nu en in de toekomst. Het initiatief van vandaag is een belangrijke stap op weg naar een effectiever Europees antwoord op dergelijke bedreigingen van het pluralisme en inclusiviteit. We zullen niet toestaan dat een dergelijk fenomeen onze democratieën verzwakt."

Belangrijkste elementen van de mededeling:

Het initiatief van vandaag levert bewijs voor de uitbreiding van de lijst van EU-misdrijven tot haatzaaiende uitlatingen en haatmisdrijven in het licht van de criteria van artikel 83, lid 1, VWEU:

De grensoverschrijdende dimensie van haatzaaiende uitlatingen en haatmisdrijven:

online haatzaaiende uitlatingen verspreiden zich snel en overal toegankelijk voor iedereen. De ideologieën achter haatzaaien en haat misdaad kan internationaal worden ontwikkeld en snel online worden gedeeld. Haatmisdrijven kunnen gepleegd door netwerken met leden uit verschillende landen.

Aanzetten tot haat en haatmisdrijven als misdadaadgebied: de Commissie is van oordeel dat haat spraak en haatmisdrijven zijn een gebied van misdaad omdat ze een intrinsiek speciaal kenmerk gemeen hebben, namelijk 'haat' gericht op personen of groepen personen die hetzelfde delen (of gezien worden als delend) beschermde eigenschappen.

Aanzetten tot haat en haatmisdrijven als een gebied van bijzonder ernstige misdaad : aanzetten tot haat en haatmisdrijven zijn bijzonder ernstige misdrijven omdat ze de gemeenschappelijke waarden van de EU ondermijnen en grondrechten, zoals vastgelegd in de artikelen 2 en 6 Verdrag betreffende de Europese Unie , evenals in het Handvest . Ze hebben schadelijke gevolgen voor de individuen, hun gemeenschappen en de samenleving in het algemeen.

Ontwikkelingen in de criminaliteit:

de twee fenomenen zijn gestaag toegenomen als gevolg van:

verschillende economische, sociale en technologische veranderingen en ontwikkelingen. De COVID-19 pandemie is een van de factoren die hebben bijgedragen aan deze toename.

Geen alternatieven voor het uitbreiden van de lijst met EU-misdrijven:

aanzetten tot haat en haatmisdrijven zijn in verschillende mate gecriminaliseerd in de EU-lidstaten. Alleen de uitbreiding van de lijst van EU misdaden tot haatzaaien en haatmisdrijven kunnen een effectief en alomvattend strafrecht mogelijk maken aanpak van deze verschijnselen op EU-niveau, samen met een consistente bescherming van de slachtoffers van dergelijke handelingen.

Volgende stappen

De Raad moet met eenparigheid van stemmen, na goedkeuring door het Europees Parlement, een besluit dat haatzaaien en haatmisdrijven identificeert als een ander misdadaadgebied dat voldoet aan de gestelde criteria in artikel 83, lid 1, VWEU.

Daarna kan de Commissie voorstellen om wetgeving aan te nemen tot vaststelling van minimumregels over de definities en sancties van haatzaaiende uitlatingen en haatmisdrijven die moeten worden aangenomen door de Europese Parlement en de Raad in overeenstemming met de gewone wetgevingsprocedure.

Achtergrond

De vandaag gepubliceerde externe studie bevestigt de omvang en de verontrustende trend van haatspraak en haat misdaden. De toename van de haat tegen bijvoorbeeld Roma, joden, moslims en personen van Aziatische afkomst, of personen die als zodanig worden beschouwd, met inbegrip van racistische aanvallen en afranselingen, gewelddadige pesterijen, bedreigingen en racistische mishandelingen zijn toegenomen tijdens de pandemie. bronnen ontdekte dat 52% van de jonge vrouwen en meisjes te maken heeft gehad met online geweld, inclusief bedreigingen en seksuele intimidatie, terwijl personen met een handicap meer risico lopen slachtoffer te worden van geweldsmisdrijven, met inbegrip van haatmisdrijven, dan andere personen, en te maken krijgen met intimidatie.

Haatmisdrijven en haatzaaiende uitlatingen zijn in strijd met de fundamentele Europese waarden zoals uiteengezet in artikel 2 van het Verdrag betreffende de EU. op grond van Artikel 83, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de EU ("VWEU"), de Het Europees Parlement en de Raad kunnen minimumregels vaststellen voor de definitie van crimineel strafbare feiten en sancties op het gebied van bijzonder ernstige criminaliteit met een grensoverschrijdende dimensie . Dergelijke gebieden zijn bijvoorbeeld terrorisme, mensenhandel en seksuele uitbuiting van vrouwen en kinderen. Op basis van ontwikkelingen in de criminaliteit kan de Raad een besluit nemen waarin andere gebieden, zoals deze, waardoor de Commissie – in een tweede stap – een robuust kader kan voorstellen om haatuitingen en haatmisdrijven op EU-niveau aanpakken. Op EU-niveau bestaat er al een kader voor een krachtige gemeenschappelijke reactie op racistische en xenofobe haatzaaiende uitlatingen en haatmisdrijven door de Kaderbesluit van de Raad inzake bestrijding bepaalde vormen en uitingen van racisme en vreemdelingenhaat door middel van het strafrecht. Het frame Besluit heeft tot doel ervoor te zorgen dat ernstige uitingen van racisme en vreemdelingenhaat strafbaar worden gesteld met: doeltreffende, evenredige en afschrikkende strafrechtelijke sancties in de hele EU. Het vereist dat de lidstaten om haatzaaiende uitlatingen, dwz het publiekelijk aanzetten tot geweld of haat, op grond van ras strafbaar te stellen, kleur, religie, afkomst of nationale of etnische afkomst. Het vereist ook dat de lidstaten ervoor zorgen dat andere strafbare feiten dan haatzaaiende uitlatingen, dat dergelijke racistische en xenofobe motivatie wordt beschouwd als een verzwarende omstandigheid, of dat een dergelijke motivering in aanmerking kan worden genomen in de vaststelling van de straffen. De Commissie steunt de inspanningen van de lidstaten om het kaderbesluit doeltreffend uit te voeren door het werk van de Groep op hoog niveau voor de bestrijding van racisme en vreemdelingenhaat en andere vormen van onverdraagzaamheid. Het initiatief van vandaag maakt deel uit van een bredere reeks EU-acties ter bestrijding van illegale haatzaaiende uitlatingen en gewelddadige extremistische ideologieën en terrorisme online, zoals de EU-gedragscode voor de bestrijding van illegale haattoespraak online , de voorgestelde Wet digitale diensten , de verordening betreffende de aanpak van terroristische inhoud online en het EU-internetforum.

Dit initiatief ondersteunt de EU-actieplan tegen racisme 2020-2025 en de strategie voor bestrijdingantisemitisme en bevordering van het joodse leven in de EU , evenals de strategie voor gendergelijkheid 2020-2025.

Voor meer informatie:

Mededeling - Een meer inclusief en beschermend Europa: de lijst van EU-misdaden uitbreiden tot haat spraak en haatmisdrijven

Bijlage bij de mededeling van de Commissie over de uitbreiding van de lijst van EU-misdrijven tot haatzaaiende uitslatingen en haat misdaad

Factsheet - Hoe de lijst met EU-misdrijven uit te breiden: stap voor stap

Webpagina

IP/21/6561

Perscontacten:

Christian WIGAND (+32 2 296 22 53)

Jordis FERROLI (+32 2 299 27 29)

Algemene openbare vragen: Europe Direct per telefoon 00 800 67 89 10 11 of per e-mail

Kaderbesluit.

Brussel, 27.1.2014

COM(2014) 27 final

VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD{SWD(2014) 27 final}

over de uitvoering van Kaderbesluit 2008/913/JBZ van de Raad betreffende de bestrijding van bepaalde vormen en uitingen van racisme en vreemdelingenhaat door middel van het strafrecht.

De Europese Commissie heeft op 9 juni 2021 besloten Nederland en nog enkele lidstaten van de EU aanmaningsbrieven te sturen, aangezien hun nationale wetgeving de EU-regels inzake de bestrijding van racisme en vreemdelingenhaat door middel van het strafrecht niet volledig of nauwkeurig omzet (Kaderbesluit 2008/913/ van de Raad JHA). Het doel van dit kaderbesluit is ervoor te zorgen dat ernstige uitingen van racisme en vreemdelingenhaat, zoals het publiekelijk aanzetten tot geweld of haat, worden bestraft met doeltreffende, evenredige en afschrikkende strafrechtelijke sancties.

Namenmonument.

De Nederlandse overheid heeft meer dan 8,5 miljoen euro uitgetrokken voor de oprichting van het Holocaustmuseum in Amsterdam. Koning Willem-Alexander onthulde zondag 19 september 2021 het Holocaust Namenmonument in Amsterdam. Demissionair premier Mark Rutte en de Amsterdamse burgemeester Femke Halsema hielden een toespraak. Ook was staatssecretaris Blokhuis van Volksgezondheid, Welzijn en Sport aanwezig.

Maar dat betekent nog niet een vrijbrief voor de gefotoshopte beelden van hoogwaardigheidsbekleders van de Nederlandse overheid voorzien van hakenkruizen, SS-tekens en Hitlersnorren die online steeds verschijnen. IFUD of Human Rights heeft al verschillende keren geschreven om de regering van mening te doen veranderen over deze kwestie, om ermee te stoppen en daadwerkelijk beginnen met acties te ondernemen.

Het Duitse volkslied.

Adolf Hitler noemde het volkslied "Deutschland, Deutschland über alles" op 1 augustus 1937 "het lied dat voor ons Duitsers werd gezongen op de meest heilige openbaring". Vanaf 1940 werd het Horst Wessel-lied telkens aan het Deutschlandlied toegevoegd. Miljoenen mensen zongen zelf, Duitsland en de "Ostmark" opgenomen in "Haar Bloed en haar graf". Het kwam niet als een verrassing dat in 1945 de geallieerden in Duitsland beide liederen, zoals allenationaal-socialistische liederen, verboden waren. De koppeling van het

"Deutschlandlied" met het "Horst-Wessel-Lied" tijdens het nazi-regime van het nazi-regime heeft de (tekst en melodie) ernstig beschadigd van Joseph Haydn en de tekst van Heinrich Hoffmann von Fallersleben. Het Duitse volkslied herinnert te veel aan de Nazi's. Ik wil dat ze hiermee gaan stoppen, (verwijs afschrift notariële rectificatie akte van 21 juni 2007).

Toelichting.

Verfassungswidrige Kennzeichen - (§§ 85, 86a stGB)

Na de machtsovername van Hitler in 1933 gebruikten de nazi's het eerste couplet van het 'Deutschlandlied' als de inleiding van het „Horst-Wessel-Lied“, de officiële partijhymne van de NSDAP. Het Hoger gerecht van Oldenburg (Duitsland) heeft in 1987 een uitspraak gedaan over het gebruik van het Horst- Wessel-Lied, en daaruit volgt dat ook de melodie verboden is, en verandering in de tekst. Dit geldt met name de melodie en tevens de interpretatie van de melodie met gewijzigde tekst.

Das "Horst-Wessel-Lied" mit richtigem und auch mit verfremdeten Text (BayObLG, Urteil vom 19.07.1962, Az. Rreg 4 St 171162, zu finden in NJW 1962, 1878 und OLG Oldenburg, Urteil vom 05.10.1987, Az. Ss 481i87, zu finden in MDR 1988, 251 Íj Wissenschaftliche Dienste Deutscher Bundestag Das strafbare Verwenden von Kennzeichen verfassungswidriger Organisationen § 86a StGB im Spiegel der Rechtsprechung.

Roman Trips-Hebert

Infobrief

WD 7 - 3010 - 028/14

De stichting is van opvatting dat zoals bij het “Horst-Wessel-Lied” ook de melodie verboden is “dezelfde beoordeling”, en verandering in de tekst van het Duitse volkslied vanaf 1952 aangenomen. Aldus, dit geldt met name de melodie en tevens de interpretatie van de melodie met gewijzigde tekst. Dus dat men de jurisprudentie van het hoger gerecht van Oldenburg, de uitspraak uit 1987 zullen aanhouden, bij de beoordeling van het huidige volkslied van Duitsland.

De onderzoek naar de geschiedenis.

Op grond van art. 25 lid 1 sub c Auteurswet heeft de maker van een werk " het recht zich te verzetten tegen elke andere wijziging in het werk. Bij de langspeelplaat “Hitler’s Inferno” hebben we te maken met een verweesd werk, waar de mening van de maker niet meer kan worden opgevraagd. Daarom moet de stichting thans een afweging maken aan de hand van de geschiedenis, de jurisprudentie, en de onderzoeken door de stichting vastgelegd notarieel. Na 1945 werden in het naoorlogse Duitsland hun praktijken vergoelijkt en toonde men ‘begrip’. Oud-nazi’s maakten carrière als rechter, hoogleraar, arts of politicus. “Carrière-Nazi’s” De wrede praktijken van Duitse oorlogsmisdadigers en hoe ze na 1945 aan de top bleven. Carrière nazi's Helmut Ortner Just Publishers 2018 paperback 207 pages Nederlandse vertaling. “Persilscheine” Wäscht alles: die gesamte Geschichte des NS: Deutschland über alles sauber mit Persil. Door het invullen van een formulier waren de oud-nazi’s als het ware witgewassen van schuld aan de misdaden van het Derde Rijk. Naar een populair wasmiddel uit die tijd, werd zo'n vrijbrief Persilschein genoemd.

The Rosenberg Files.

Voorwoord (Heiko Maas Minister van Justitie en Consumentenbescherming Bondsrepubliek Duitsland).

De nazi-dictatuur beging ondenkbare misdaden en bracht groot leed over Duitsland en de wereld. De samenwerking van het rechtssysteem en advocaten met het Nazi regime is inmiddels goed gedocumenteerd in academische studies. Voorheen was het echter een publiek geheim dat veel advocaten... die schuldig waren aan misdaden terugkeerden naar West-Duitse overheidsdienst na de oprichting van de Bondsrepubliek Duitsland in 1949. De onafhankelijke academische commissie die was opgericht om te onderzoeken hoe het Bondsministerie van Justitie omging met zijn nazi-verleden, het "Rosenburg-Projekt", heeft een intensieve studie gemaakt van de continuïteit op het gebied van personeel en de gevolgen daarvan. Ons ministerie gaf de onderzoekers voor het eerst volledige toegang tot alle dossiers. Ik zou mijn grote dank uitspreken aan de twee hoofden van de Commissie, Professor Manfred Görtemaker en Professor Christoph Safferling, en en hun hele team voor hun geëngageerde werk.

Ministers van Algemene Zaken Kok, Balkenende en Rutte.

De stichting heeft in het verleden de Minister van Algemene Zaken Wim Kok daar op aangeschreven. De reden dat Nederland het lied niet wil staken, zal liggen in het feit dat men hier de relatie met Duitsland niet wil schaden, met verwijzing naar de handelsbelangen.

Handelspartner Duitsland.

Het Nederlands-Duitse handelsvolume is één van de grootste wereldwijd met met in 2020 172 mrd euro, volgens Destatis. Duitsland is voor Nederland de eerste handelspartner, zowel qua uitvoer als qua invoer. Volgens het Duitse 'Auswärtiges Amt' is alleen de economische verwevenheid van de VS en Canada nog sterker dan die van Duitsland en Nederland. Bovendien is Nederland het belangrijkste doorvoerland van de EU, waarbij de haven van Rotterdam een centrale rol speelt. En Duitsland is voor de maritieme aan- en afvoer van de Rotterdamse haven van groot belang, omdat het de belangrijkste transitieland voor Nederland naar andere Europese landen is. Het spreekt dan ook voor zich dat beide landen op het gebied van infrastructuur, transport, telecommunicatie en waterbeheer nauw samenwerken, (bron: Deutsch-Niederländische Handelskammer).

Eerste openbaarmaking.

De eerste openbaarmaking onder de titel "Hitler's Inferno" is gepubliceerd in november 1945 door Audio Rarities in de USA op 33 1/3 toeren LP (release WW2) einde van de oorlog, ter nagedachtenis aan.. (de les van gisteren) voorzien van een antifascistisch commentaar. Hitler's Inferno en de opeenvolgende tragedies wijzen op het onvermogen van de mens om de vernietigende impulsen van paranoïde dictators als Hitler, Stalin, Pol Pot te controleren. Toen het eerste nieuws over de concentratiekampen in mei 1945 werd uitgezonden, was het gevoel van verontwaardiging groot. "het zou nooit meer mogen gebeuren in de beschaafde wereld".

Zorgvuldig onderzoek verweesde werken.

Tweede Kamer der Staten-Generaal

ah-tk-20172018-2692

Vragen van de leden Bergkamp en Groothuizen (beiden D66) aan de Ministers van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en van Justitie en Veiligheid over *de uitvoering van het Besluit zorgvuldig onderzoek verweesde werken* (ingezonden 28 mei 2018). Antwoord van Minister Van Engelshoven (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) mede namens de Minister voor Rechtsbescherming (ontvangen 6 juli 2018).

De langspeelplaat.

Hitler's Inferno, in words, in music 1932–1945, Marching songs of Nazi Germany, LPA 2445 voorzien van origineel anti-fascistisch commentaar door Amerikaanse verteller in de Engelse taal.

De inhoud.

Kant 1:

1. Hitler in Rome 1937 / 2. Deutschland über alles / 3. Die Fahne Hoch / 4. Heil Hitler Dir! / 5. Goebbels introduces Hitler 1934 / 6. Marching songs Medley.

Kant 2:

7. Hitler speaks in Vienna 1939 / 8. Heil Deutschland / 9. Wenn De S.S. und die S.A. Aufmarschiert / 10. Die jugend Marschiert / 11. Plead "Not Guilty at Nuremberg.

[voorzien van antifascistisch commentaar in het Engels door Bill Forrest met ondersteuning van Mary Jo Devlin]

De dragers.

1994-1995 audio cassette

Vanaf 1995 tot heden Compact Disc en Mp3

Naar Nederlands auteursrecht moet aangenomen worden dat de plaat te kwalificeren is als een werk van letterkunde, wetenschap of kunst in de zin van art. 1 jo. Art. 10 auteurswet (AW). Bij deze kwalifikatie speelt een grote rol dat de plaat een eigen, oorspronkelijk karakter bezit dat het persoonlijk stempel van de maker draagt. Het feit dat de plaat voor het grootste gedeelte bestaat uit een vastlegging van Duitse geluidsopnames doet hieraan niet af. Omdat n.l. de Duitse geluidsopnames in een door de maker gekozen volgorde zijn geplaatst en voorzien zijn van anti-facistisch commentaar, is hiermede een nieuw oorspronkelijk werk ontstaan in de zin van het Nederlands auteursrecht. Dit betekent dat de maker van de plaat of diens rechtverkrijgende op grond van art. 1 Aw het exclusieve recht heeft om de plaat openbaar te maken en te verveelvoudigen.

Persoonlijkheidsrecht.

(de makers of onder diens leiding en opdracht van Audio Rarities "Hitler's Inferno" 1945 USA) Art. 25 (Aw).

Auteursrecht over de Duitse liederen en toespraken.

Freistaat Bayern München Duitsland

De toespraken en liederen van Nazi-Duitsland "Die Lieder der NS-Zeit", met de val van het

Derde Rijk in 8 mei 1945, verboden door de Geallieerde Controle Raad (ook het Deutschlandlied)

Duitsland, Freistaat Bayern: (Kontrollratsgesetz Nr 2 vom 10-10-1945 und Kontrollrat Direktive Nr 50 vom 29-04-1947).

Verweesde werken.

Ook erfgoedinstellingen, zoals bibliotheken, archieven en musea, zijn in beginsel verplicht toestemming aan de rechthebbenden te vragen als ze auteursrechtelijk beschermd werk uit hun verzameling willen digitaliseren en online ter beschikking stellen. In de praktijk blijkt namelijk dat van veel werken de rechthebbenden ook met een zorgvuldige inspanning niet meer te achterhalen zijn. Dergelijke werken noemt men 'verweesde' werken. De Europese richtlijn verweesde werken ('Orphan Works Directive'), die in 2014 in de Nederlandse wet wordt geïmplementeerd, maakt het mogelijk om verweesde werken na een zorgvuldige zoektocht toch online beschikbaar te stellen.

Tweede Kamer der Staten-Generaal, vergaderjaar 2008-2009
29838 Nr. 11

I). Een brief van minister van Justitie Hirsch Ballin, aan de Voorzitter van de Tweede Kamer, dd 4 november 2008, betreft het kabinetsstandpunt over het EG- groenboek over auteursrecht in de kenniseconomie, onder verwijzing naar het verzoek van de vaste commissie voor Justitie d.d. 16 september jl. (kenmerk 2008Z01474/2008D04605).

Tevens is het onderzoek dat in opdracht van het WODC is uitgevoerd naar "Digitalisering van historische archieven en verweesde werken"

Tweede Kamer der Staten-Generaal Vergaderjaar 2017–2018
Vragen gesteld door de leden der Kamer

2018Z09735

2). Vragen van de leden Bergkamp en Groothuizen (beiden D66) aan de Ministers van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en van Justitie en Veiligheid over de uitvoering van het Besluit zorgvuldig onderzoek verweesde werken ingezonden 28 mei 2018.

Onderzoek.

Alles is geheel zorgvuldig onderzocht – het gehele onderzoek door de stichting- is terug te vinden in de aanhechtingen op (data DvD-rom) van de rectificatie akte notarieel van 21 juni 2007. Onder raadpleging van alle instanties betreft het onderzoek: in de Verenigde Staten, Nederland en Duitsland. Het onderzoek door de stichting IFUD of Human Rights tussen 1994-1995.

Archiefbeheersaspecten en dossierbeheer.

De overheid is geheel **eigen** verantwoordelijk voor intern dossierbeheer en overdrachtdossiers van de Staat.

Rechtsgebied.

Nederlands recht is van toepassing

Rechtspersoon.

Gemachtigde Minister van Justitie en Veiligheid namens de publieksrechtelijke rechtspersoon Staat der Nederlanden, handelt in dit geval als **privaatrechtelijk rechtspersoon**. Brief 2 januari 2020 door de stichting verzonden aan gemachtigde Minister van Justitie en Veiligheid mr. F.B.J Grapperhaus.

De publiekrechtelijke rechtspersoon Staat der Nederlanden, waarbij de publieksrechtelijke rechtspersoon de Nederlandse Staat niet in de specifieke bestuurszaak heeft gehandeld, maar in de ondernemers activiteit, public relations, en de wetenschap: bestaat er geen voldoende grond Haar anders te bejegenen dan privaatrechtelijke rechtspersonen die dezelfde of vergelijkbare activiteiten verrichten.

Jaarverslag stichting 2020.

<https://archive.org/details/annual-report-ifud-of-human-rights-2020>

UBO-opgave.

De stichting is een bestaande en op 20 december 2021 is door de voorzitter online UBO-opgave gedaan bij de Kamer van Koophandel:

- Kopie statuut,
- kopie notariële akte van 17-08-1999 inzake de belangen in de stichting, uitgegeven als EERSTE grosse op 16-07-2004 ten behoeve van J.P. van den Wittenboer, <https://archive.org/details/GrosseNotarieel2004>
- BSN,
- kopie paspoort (kleur).

Slot.

1. Mochten er nog voornemens zijn om het afschrift van de notariële rectificatie akte van 21 juni 2007 te betwisten. Er bestaat dezerzijds voorshands een ernstig vermoeden dat het grondrecht van de stichting op een onafhankelijk gerecht zal worden geschonden door de Staat der Nederlanden. Op 9 maart 2020 vond het rondetafelgesprek ‘Dikastocratie?’ plaats in de Tweede Kamer Namens de rechtspraak benadrukten Geert Corstens (oud-president van de Hoge Raad) en Henk Naves (voorzitter van de Raad voor de rechtspraak) dat de rechter niet aan rechtsweigeren mag doen,
2. de Staat der Nederlanden heeft alléén de executoriale titel -afgegeven door de notaris- als grosse betwist, en niet de verdere inhoud als afschrift van de notariële akte,
3. een executoriale titel mag uitsluitend in dit geval door de rechter, de stichting moet de Nederlandse Staat de kans bieden op een eerlijke betwisting voor de rechtbank,
4. de stichting mag “equality of arms” in het proces eisen tegen de Staat der Nederland. Het beginsel van "equality of arms" houdt in dat aan de stichting alsmede de Nederlandse Staat het recht op een eerlijk proces moet worden toegekend. Dit beginsel komt er in wezen op neer dat aan de stichting procedurele gelijkheid ten opzichte van de Staat der Nederlanden moet worden toegekend voor toegang voor de Nederlandse Staat tot de rechtbank om te kunnen betwisten. Ten slotte kan het niet voorzien in kosteloze rechtsbijstand onder omstandigheden van de stichting ook in strijd komen met het beginsel van equality of arms,
5. de stichting IFUD of Human Rights en Audio-Rarities met “Hitler’s Inferno” zijn van mening dat ze over het algemeen gezien respectloos en niet geïnteresseerd zijn behandeld door de diverse lagen van de overheid van hoog tot laag met misschien enkele uitzondering daargelaten. De stichting wordt bewust geweerd, verwijs naar ostracisme,
6. in het licht van de toename van antisemitisch geweld en haatmisdrijven zal tevens de Europese Commissie een alomvattende strategie voor de bestrijding van antisemitisme voorstellen, in aanvulling op en ter ondersteuning van de inspanningen van de lidstaten, (Brussel, 19.10.2020 COM(2020) 690 final).

7). het Comité van de Verenigde Naties is bezorgd in het landenrapport over nederland dat een groot aantal haatzaaiende uitlatingen wekenlang online blijft, soms zelfs maanden en jaren. Het Comité beveelt de Verdragspartij aan maatregelen te nemen om het verbod op haatzaaiende uitlatingen, op internet,(rapport over nederland CERD /C/NLD/CO/22-24 GEAVANCEERDE ONBEWERKTE VERSIE Dist.: Algemeen Datum: 25 augustus 2021 Origineel: Engels).

Naleving waarden EU door de lidstaten.

Een regelmatige controle met betrekking tot de waarden waarop de EU is gebaseerd en die de lidstaten zijn overeengekomen monitoren of de lidstaten hebben voldaan aan hun verplichtingen in de bestrijding van haatmisdrijven. Bijzondere nadruk moet worden gelegd op de **daadwerkelijke handhaving** van de wetten. Veronachtzaming of niet-naleving van de vigerende EU-wetgeving moet dan leiden tot inbreukprocedures, met EU-sancties verlies van voorrechten of de opschorting van rechten van de lidstaat.

IFUD of Human Rights

De Voorzitter

J.P. van den Wittenboer

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'J.P. van den Wittenboer', with a large, stylized flourish at the end.

Bijlagen.

-23-

- 1). Brief Minister van Algemene Zaken Mark Rutte dd, 9 mei 2014,
- 2). ECLI:NL:RBSGR:2008:1420, Rechtbank 's-Gravenhage Kort geding 21-02-2008, (Staat der Nederlanden – Audio-Rarities / IFUD of Human Rights / J.P. van den Wittenboer), gerechtsdeurwaarders Kort geding inzake executoriale titel boven de notariële grosse,
- 3). Kopie formulier en e-mail “Gift Notification” planned giving USHMM, United States Holocaust Museum, Associate Deputy Chief D Officer Planned Giving and Endowments Development George E. Hellman, J.D., 100 Raoul Wallenberg Place, SW Washington, DC 20024-2126 UNITED-STATES,
- 4). kopie brief 2 januari 2020 door de stichting verzonden aan Minister van Justitie en Veiligheid mr. F.B.J Grapperhaus,
- 5). kopie brief 23 maart 2016 door de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal Mw. K. Arib aan IFUD of Human Rights betreft reactie op de via de deurwaarder betekende stukken,
- 6). kopie lidmaatschap J.P. van den Wittenboer (brief 31 mei 2016 “never again” the campaign for the United States Holocaust Memorial Museum, “Legacy of Light Society”,
- 7). Europees Parlement: legislative train 11.2021 , 6A New Push for European Democracy Proposals to extend the list of EU crimes to all forms of hate crime and hate speech,
- 8). Compact Disc Hitler’s Inferno voorzien van origineel antifascistisch commentaar,
- 9). United Nations General Assembly A/C.3/75/L.49, 4 November 2020, Seventy-fifth session Third Committee Agenda item 70 (a), Elimination of racism, racial discrimination, xenophobia and related intolerance: elimination of racism, racial discrimination, xenophobia and related intolerance,
- 10). Nederland is op de vingers is getikt door Brussel vanwege het niet strafbaar stellen van ontkenning Holocaust, (Brief van de Minister van Justitie en Veiligheid, Ferd Grapperhaus aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal dd.13 september 2021, kenmerk: 3415081),
- 11). brief Kabinet van Eerste vicevoorzitter Frans Timmermans bij de Europese Commissie, dd: 13-08-2015, kenmerk: BM/kr Ares (2015) 2715348.

Minister-President
Minister van Algemene Zaken

> Retouradres Postbus 20001 2500 EA Den Haag

De heer J.P. van den Wittenboer
Postbus 324
5660 AH GELDROP

Minister-President

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
3761189

Datum 9 mei 2014
Betreft Uw brief van 28 april 2014

Geachte heer van den Wittenboer,

Via de Landsadvocaat ontvang ik een door u –als voorzitter van de IFUD of Human Rights- ondertekende sommatie om een op 21 juni 2007 verleden notariële akte te betwisten.

In het archief van mijn ministerie trof ik correspondentie tussen U en mijn ambtsvoorgangers W. Kok en J.P. Balkenende uit de periode van 1997 tot en met 2008 aan, alsmede een vonnis van de Rechtbank Den Haag van 21 februari 2008.

Ik verwijs naar die rechterlijke uitspraak en naar de brief van toenmalig Minister-President Balkenende van 28 maart 2008, kenmerk 3318172. Beiden hebben betrekking op dezelfde notariële akte. Aan de inhoud van die laatste brief –waarvan ik een copie bijsluit- heb ik niets toe te voegen. Het standpunt is onveranderd.

Hoogachtend,

DE MINISTER-PRESIDENT,
Minister van Algemene Zaken,

Mark Rutte

Zoekresultaat - inzien document

ECLI:NL:RBSGR:2008:1420

Uitspraak delen

Instantie	Rechtbank 's-Gravenhage
------------------	-------------------------

Datum uitspraak	21-02-2008
------------------------	------------

Datum publicatie	24-04-2019
-------------------------	------------

Zaaknummer	298000
-------------------	--------

Rechtsgebieden	Civil recht
-----------------------	-------------

Bijzondere kenmerken	Kort geding
-----------------------------	-------------

Inhoudsindicatie

Deurwaarders-kort geding. Het enkele vastleggen van eenzijdige verklaring in notariële akte bewerkstelligt geen schuldvordering.

Vindplaatsen	Rechtspraak.nl
---------------------	----------------

[Verrijkte uitspraak](#)

Uitspraak

RECHTBANK 's-GRAVENHAGE

sector civil recht - voorzieningenrechter
Vonnis in kort geding van 21 februari 2008,

gewezen in de zaak met rolnummer KG 07/1314 van:

[eiser] ,

wonende te [woonplaats] ,

in persoon verschenen,

tegen:

de Staat der Nederlanden,

zetelende te 's-Gravenhage,

waarvoor verschenen is de heer [gemachtigde] (Ministerie van Justitie),

in welke zaak gerechtsdeurwaarder **[deurwaarder]** te Den Haag zich bij proces-verbaal van 31 oktober 2007 tot de voorzieningenrechter heeft gewend op grond van artikel 438 lid 4 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

Partijen zullen hierna worden aangeduid als [eiser] , de Staat en de deurwaarder.

1De feiten

Op grond van de stukken en het verhandelde ter zitting van 6 februari 2008 wordt in dit geding van het volgende uitgegaan.

[eiser] heeft bij aangetekende brief van 10 oktober 2007 onder meer een grosse van een notariële akte (hierna ook: de notariële akte) aan de deurwaarder doen toekomen, met het verzoek deze te betekenen aan de schuldenaar (de Staat) en executoriale maatregelen te nemen. De notariële akte, verleden ten overstaan van notaris [notaris] , notaris te Budel (gemeente Cranendonck) op 21 juni 2007, bevat een eenzijdige verklaring van [eiser] , onder meer inhoudende dat de Staat hem schuldig is een bedrag van € 20.040.000,--.

2Het geschil en de beoordeling daarvan

2.1.

De deurwaarder heeft zich tot de voorzieningenrechter gewend omdat ten aanzien van de executie van de notariële akte bezwaren zijn gerezen: de akte heeft weliswaar de kenmerken van een voor executie vatbare titel, maar de inhoud ervan is onsamenvattend en de notariële akte is bovendien buiten medeweten van de Staat tot stand gekomen. Volgens de deurwaarder kan de notariële akte daarom niet geëxecuteerd worden.

2.2.

De voorzieningenrechter is van oordeel deze bezwaren gegrond zijn. Anders dan [eiser] kennelijk meent betekent het enkele feit dat de eenzijdige verklaring van [eiser] is vastgelegd in een notariële akte nog niet dat er sprake is van een schuld van de Staat aan [eiser] . De notariële akte levert slechts dwingend bewijs op van het feit dat [eiser] ten overstaan van de notaris de in de notariële akte opgenomen verklaring heeft afgelegd. Noch de omstandigheid dat de Staat voorafgaand aan het verlijden van de notariële akte hierover zou zijn geïnformeerd – daargelaten of dit (rechtsgeldig) is gebeurd –, noch het feit dat de Staat de vordering niet (op enige wijze) heeft betwist, kan aan het voorgaande afdoen. Aan hetgeen verder nog door [eiser] is aangevoerd wordt voorbijgegaan nu dit geen wijziging in het hiervoor overwogene meebrengt.

2.3.

De conclusie is dat de notariële akte niet voor executie jegens de Staat vatbaar is. Het zal de deurwaarder daarom worden verboden om deze te executeren.

2.4.

De voorzieningenrechter merkt nog op dat op het verzoek van [eiser] tot waarmaking van de notariële akte als Europese executoriale titel afzonderlijk behandeld zal worden.

2.5.

[eiser] zal, als de in het ongelijk gestelde partij, worden veroordeeld in de proceskosten van de Staat. Voor het overige is er geen aanleiding tot een proceskostenveroordeling.

3De beslissing

De voorzieningenrechter:

verbiedt de deurwaarder de onder 1 bedoelde notariële akte ten uitvoer te leggen;

veroordeelt [eiser] in de kosten van het geding tussen hem en de Staat, tot dusverre aan de zijde van de Staat begroot op € 254,-- aan griffierecht.

Dit vonnis is gewezen door mr. R.J. Paris en uitgesproken ter openbare zitting van 21 februari 2008 in tegenwoordigheid van de griffier.

SV

Bron: rechtspraak.nl

Bedankt,
JP! Yahoo /
inbox

George E. Hellman, USHMM
planned_giving@ushmm.mydonorimpact.com Aan: JP van den
Wittenboer

Za 22 aug. 2020 om 15:00 uur

Beste JP,

Bedankt dat u de tijd heeft genomen om uw mening met ons te delen en ons dit heeft laten weten dat u een schenking aan het Museum heeft nagelaten in uw testament, nalatenschapsplan of door aanduiding begunstigde.

Uw steun aan het United States Holocaust Memorial Museum speelt een belangrijke rol in onze missie om de blijvende relevantie van Holocaustherinnering en onderwijs in onze constant veranderende wereld.

We nemen binnenkort contact met u op over onze Legacy of Light Society, onze manier van werken erkenning van uw doordachte bijdrage om de toekomst van het museum veilig te stellen.

We hopen dat u even de tijd neemt om ons online meldingsformulier voor geschenken in te vullen. Informatie die u vrijwillig verstrekt over uw geschenk, bevestigt dat ons werk belangrijk voor u is dat wat we doen belangrijk genoeg is om geëerd te worden door uw nalatenschap geschenk, en dat u erop vertrouwt dat wij goede rentmeesters zijn van uw nalatenschap.

Terwijl we allemaal doorgaan ondanks de steeds veranderende situatie en de uitdagingen waarmee we worden geconfronteerd veroorzaakt door de huidige wereldwijde gezondheidscrisis, wij in de Verenigde Staten Holocaust Memorial Museum wil u nogmaals bedanken voor uw voortdurende steun aan ons tijdloze missie. We hopen dat u weet hoeveel we uw vervolg waarderen toewijding aan en partnerschap met onze instelling.

Ook al zijn onze fysieke deuren momenteel gesloten, ons kritische werk in een wereld met toenemende ontkenning van de Holocaust en een alarmerende toename van dodelijk

racisme en antisemitisme, gaat door. We stellen het daarom zeer op prijs dat u de tijd neemt om te delen uw feedback bij ons, aangezien uw input ons helpt het permanente te beveiligen relevantie van Holocaustherinnering en onderwijs in onze constant veranderende wereld.

Vriendelijke groet,

George E. Hellman, JD

Associate plaatsvervangend Chief Development Officer,

Geplande donaties en schenkingen

Holocaustherdenkingsmuseum van de Verenigde Staten

www.ushmm.org

202-488-6591

Thank you, J.P.!

Yahoo / inbox

.

George E. Hellman, USHMM planned_giving@ushmm.mydonorimpact.com

To: J.P. van den Wittenboer

Sat, Aug 22 – 2020 at 3:00 PM

Dear J.P.,

Thank you for taking the time to share your opinions with us and for letting us know that you have left a gift to the Museum in your will, estate plan, or by beneficiary designation.

Your support of the United States Holocaust Memorial Museum plays an important role in our mission to secure permanent relevance of Holocaust memory and education in our constantly changing world.

We will be in touch with you soon about our Legacy of Light Society, our way of recognizing your thoughtful contribution to help secure the Museum's future. We hope you will take a minute to complete our online Gift Notification Form. Information that you voluntarily provide about your gift affirms that our work matters to you, that what we do is important enough to be honored by your legacy gift, and that you trust us to be good stewards of your legacy.

As we all carry-on in spite of the ever-changing situation and the challenges we face brought on by the current global health crisis, we at the United States Holocaust Memorial Museum want to thank you again for your ongoing support of our timeless mission. We hope you know how much we value your continued dedication to, and partnership with, our institution.

Even though our physical doors are currently closed, our critical work in a world with increasing Holocaust denial, and an alarming rise in deadly racism and antisemitism, continues. We therefore greatly appreciate you taking the time to share your feedback with us, as your input helps us secure the permanent relevance of Holocaust memory and education in our constantly changing world.

Sincerely,

George E. Hellman, JD
Associate Deputy Chief Development Officer,
Planned Giving and Endowments

United States Holocaust Memorial Museum
www.ushmm.org
202-488-6591

Gift Notification

Thank you for your incredible support.

The information you provide here about your legacy gift for United States Holocaust Memorial Museum will ensure that our records are accurate and that we use your gift in the way that you intend. This is not a binding legal document; please provide only the information you feel comfortable sharing and any information you do provide will be kept confidential. If you have any questions, please contact George E. Hellman at 202-488-6591 or email planned_giving@ushmm.org.

- Date of estate plan or designation:

27-06-2016

- I have included a gift for the United States Holocaust Memorial Museum through my:

- ☐ Will
- ☐ Beneficiary Designation
- ☐ Gift of Real Estate
- ☐ Life Insurance Policy
- ☐ Real Estate/Property
- ☐ Stocks and Bonds
- ☒ Other

- Is this gift revocable or irrevocable?

- ☐ This gift is revocable (can be changed).
- ☒ This gift is irrevocable (cannot be changed).

- Is this a percentage or a specified amount?

- ☐ This gift is a percentage of my estate or account's value.
- ☐ This gift is a specified amount.

- Please tell us about your gift designation:

- ☐ I planned this gift in honor or in memory of someone.
- ☐ I would like this gift to go to a specific program or purpose.
- ☒ United States Holocaust Memorial Museum may use my gift where it is needed most.

- United States Holocaust Memorial Museum recognizes our incredibly generous legacy supporters with membership into the Legacy of Light Society.

- ☒ Yes, please list my/our name(s) as part of United States Holocaust Memorial Museum publications.
- ☐ No, please do not list my/our name(s).

- **Please confirm your contact information:**

- **First Name***

Joannes Petrus (chairman IFUD of Human Rights)

- **Last Name***

van den Wittenboer

- **Address**

Kastanje 26

- **Address 2**

- **City**

Mierlo

- **State**

- **ZIP**

5731NK

- **Country**

The Netherlands

- **Phone**

XXXXXXXXXXXXXX

- **Email***

ifudoofhumanrights@yahoo.com

- *** denotes required field**

- This donation you will find in our foundation ANNUAL REPORT 2020 IFUD of Human Rights.
The ANNUAL REPORT is online (pdf) at december 31 2020
- We send you at the end of this year a DVD data-rom (ANNUAL REPORT IFUD of Human Rights)
-
-

Intermediary Foundation of the Universal

Declaration of Human Rights

A A N T E K E N E N

Aan: STAAT DER NEDERLANDEN

(gemachtigde) Minister van Justitie en
Veiligheid mr. F.B.J. Grapperhaus

Postbus: 20301

2500EH, DEN HAAG

1.(gemachtigde Intermediaire Stichting van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens namens Audio-Rarities), Kastanje 28, 5731NK Mierlo.

2.(gemachtigde Minister van Justitie en Veiligheid F.B.J. Grapperhaus namens de publieksrechtelijke rechtspersoon Staat der Nederlanden, (handelt in dit geval als privaatrechtelijk rechtspersoon).

Betreft: openstaande schuld bij benadering “voorlopig overzicht”
Mierlo, 2 januari 2020

Zijne Excellentie Grapperhaus,

Hierbij stuur ik de Staat der Nederlanden een voorlopig overzicht van de nog openstaande schuld.De inhoud van de notariële akte is onsamenhangend met de door de notaris in de akte “executoriale titel”, hierbij een fotokopie van de akte “zonder de executoriale titel erop”. Dat zou dan moeten door de rechter die titel.

Rb. Den Haag (Vzr.) 21 februari 2008

KG 07/13 14 van:

(opdrachtgever)

in persoon verschenen,

tegen:

de Staat der Nederlanden, zetelende te 's-Gravenhage, waarvoor verschenen is de heer J.J.F. Versluijs (Ministerie van Justitie), in welke zaak gerechtsdeurwaarder Jan-Anne de Swart te Den Haag zich bij proces-verbaal van 31 oktober 2007 tot de voorzieningenrechter heeft gewend op grond van artikel 438 lid 4 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. Partijen zullen hierna worden aangeduid als [opdrachtgever], de Staat en de deurwaarder.

1. De feiten

Op grond van de stukken en het verhandelde ter zitting van 6 februari 2008 wordt in dit geding van het volgende uitgegaan. [opdrachtgever] heeft bij aangetekende brief van 10 oktober 2007 onder meer een grosse van een notariële akte (hierna ook: de notariële akte) aan de deurwaarder doen toekomen, met het verzoek deze te betekenen aan de schuldenaar (de Staat) en executoriale maatregelen te nemen. De notariële akte, verleden ten overstaan van notaris mr. T.H.J.M. op de Laak, notaris te Budel (gemeente Cranendonck) op 21 juni 2007, bevat een eenzijdige verklaring van {opdrachtgever}, onder meer inhoudende dat de Staat hem schuldig is een bedrag van **€ 20.040.000**.

2. Het geschil en de beoordeling daarvan

2.1. De deurwaarder heeft zich tot de voorzieningenrechter gewend omdat ten aanzien van de executie van de notariële akte bezwaren zijn gerezen: de akte heeft weliswaar de kenmerken van een voor executie vatbare titel naar de inhoud ervan is onsamenhangend en de notariële akte is bovendien buiten medeweten van de Staat tot stand gekomen. Volgens de deurwaarder kan de notariële akte daarom niet geëxecuteerd worden.

2.2. De voorzieningenrechter is van oordeel

dat deze bezwaren gegrond zijn. Anders dan [opdrachtgever] kennelijk meent betekent het enkele feit dat de eenzijdige verklaring van [opdrachtgever] is vastgelegd in een notariële akte nog niet dat er sprake is van een schuld van de Staat aan [opdrachtgever]. De notariële akte levert slechts dwingend bewijs op van het feit dat [opdrachtgever] ten overstaan van de notaris de in de notariële akte opgenomen verklaring heeft afgelegd. Noch de omstandigheid dat de Staat voorafgaand aan het verlijden van de notariële akte hierover zou zijn geïnformeerd — daargelaten of dit (rechtsgeldig) is gebeurd —, noch het feit dat de Staat de vordering niet (op enige wijze) heeft betwist, kan aan het voorgaande afdoen. Aan hetgeen verder nog door [opdrachtgever] is aangevoerd wordt voorbijgegaan nu dit geen wijziging in het hiervoor overwogene meebrengt.

2.3. De conclusie is dat de notariële akte

niet voor executie jegens de Staat vatbaar is. Het zal de deurwaarder daarom worden verboden om deze te executeren.

2.4. De voorzieningenrechter merkt nog op dat op het verzoek van {opdrachtgever} tot waarmerking van de notariële akte als Europese executoriale titel afzonderlijk behandeld zal worden.

2.5. [opdrachtgever] zal, als de in het ongelijk gestelde partij, worden veroordeeld in de proceskosten van de Staat. Voor het overige is er geen aanleiding tot een proceskostenveroordeling.

3. De beslissing

De voorzieningenrechter:

verbiedt de deurwaarder de onder (1) bedoelde notariële akte ten uitvoer te leggen.

Bron:

“Executief” nr. 4 april 2008

Maandblad voor burgerlijkerechtsvordering

BOOM JURIDISCHE UITGEVERS

Postbus 85576

2508 CG Den Haag

Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders

kbvg.nl

Executief nr. 4 april 2008, blz 62-63

Samenvatting.

IFUD of Human Rights:

Verschenen JP van den Wittenboer handelende onder de naam Audio-Rarities gevestigd te Mierlo tegen de Staat der Nederlanden zetelende te 's-Gravenhage, waarvoor verschenen is de heer J.J.F. Versluis Ministerie van Justitie. Van den Wittenboer is bekend met het feit dat Hij via een civiele procedure bij de civiele rechter de zaak opnieuw aanhangig dient te maken. Het verlenen van de executoriale titel is aldus aan de civiele rechter -met het recht voorafgaand- de inhoud van de notariële akte te betwisten door de Staat der Nederlanden. De voorzieningenrechter verbiedt de deurwaarder de door de notaris uitgegeven notariële grosse “In naam der Koningin” ten uitvoer te leggen. De Staat heeft schriftelijk aangegeven geen valsheidsprocedure aanhangig te zullen maken naar aanleiding de verder inhoud van de “notariële akte onder ede verklaring” verleden ten overstaan van notaris meester Th J.M op de Laak notaris te Budel gemeente Cranendonck, op 21 juni 2007. Zoals dat van 21 februari 2008 op grond van het vonnis van de rechtbank te Den Haag -voorzieningenrechter KG 07/13 14- in welke zaak gerechtsdeurwaarder Jan Anne de Swart te Den Haag Zich bij

procesverbaal tot de voorzieningenrechter heeft gewend op grond van artikel 438 lid 4 wetboek van burgerlijke rechtsvordering. Het kort geding beperkt zich in wezen uitsluitend tot een onderzoek of de executiebevoegdheid misbruikt wordt, en gaat niet over de inhoud van de notariële akte en onder ede verklaring. Het is de notaris verboden door de voorzieningenrechter om aan de notariële akte van 21 juni 2007 de executoriale titel te verlenen. In zijn algemeenheid kunnen partijen desgewenst een bindend advies in een notariële akte laten vastleggen en -welbewust en uit vrije wil- overeenkomen, dat deze grond voor een executoriale titel oplevert, voor zover daarin neergelegde verplichtingen zich lenen voor daadwerkelijk tenuitvoerlegging. In dit geval was niet sprake van vrijwilligheid van de Staat der Nederlanden en er was sprake van het door de Staat niet ondertekende akte. De wetgever stelt uitdrukkelijk zware eisen aan het verkrijgen van een executoriale titel. De tenuitvoerlegging van een executoriale titel heeft een dwingend karakter en dient om die reden vooraf te worden gegaan door tussenkomst van de rechter.

Samengevat:

de executoriale titel berust in dit geval op voorgaande beoordeling van de civiele rechter, met het recht voorafgaand aan de Staat der Nederlanden, betwisting van de inhoud van de notariële akte -alleen datgene wat eventueel vrij ter betwisting open staat- zonder valsheidsprocedure ter betwisting openstaat.

Niet betwiste schuldvorderingen:

Het begrip niet betwiste schuldvorderingen dient betrekking hebben op alle situaties waarin een schuldeiser - gelet op het feit dat gebleken is- dat de schuldenaar de aard of de omvang van een schuldvordering niet betwist, een door de civiele rechter te verlenen executoriale titel, waarmee de schuldenaar uitdrukkelijk moet instemmen in de vorm van -in dit geval- de authentieke akte. Het ontbreken van betwisting door de schuldenaar de Staat der Nederlanden, kan de vorm aannemen van “verstek laten gaan” bij de terechtzitting of van geen gevolg geven aan een verzoek van het gerecht om het voornemen kenbaar te maken zich in de zaak schriftelijk te verweren. Om zeker te zijn dat de Nederlandse Staat zeer ruim bekend in deze zaak en de notariële aktes en Hitlers Inferno “les van gisteren”, heeft de stichting Intermediaire Stichting van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens de stukken nadien extra laten betekenen door een gerechtsdeurwaarder, exploit van 9 maart 2016 onder nummer L3600573, Van der Velden van Hal & Peers gerechtsdeurwaarders & incassobureau gevestigd te Den Haag, aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal de Nederlandse volksvertegenwoordiging. De brief van de Vaste Commissie van Veiligheid en Justitie onderdeel van het gerechtsdeurwaardersexploit, te vinden onder van de Tweede Kamer der Staten-Generaal V&J aan de stichting, datum 16 september 2014, kenmerk: 2014Z14890/ 2014D30693. Ten tijde van de brief van 2014 waren De heren Van der Steur en Dijkhoff lid van de Vaste Commissie van Veiligheid & Justitie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ,deze zijn

daarna aangetreden als de nieuwe Minister van Justitie en staatssecretaris van Justitie. Hieruit volgt dat ook het Ministerie van Justitie en Veiligheid ruim bekend is met een notariële akte en verder met de informatie rond Audio-Rarities de stichting en Hitler's Inferno. Alles staat op data dvd-rom als aanhechting van desbetreffende brief die onderdeel uitmaakt van de deurwaarderexploot aan de Tweede Kamer die al eerder bevestigd was door V&J op 16 september 2014 aan de stichting. Nu het Ministerie van Justitie ruim bekend is met alle stukken en via de overdrachtdossiers op het ministerie bij aantreden nieuwe bewindslieden, is de Staat der Nederlanden ook ruim bekend geacht hiermede. Ook heeft de Staat intern overleg kunnen voeren met de landsadvocaat in verband specifieke juridische details in deze zaak. Bij het kantoor van de landsadvocaat zijn advocaten en alsmede juristen met notariële achtergrond werkzaam. Het Ministerie van Justitie heeft zich in 2008 immers opgeworpen de Staat der Nederlanden in rechte te vertegenwoordigen tegen Audio-Rarities bij de rechtbank te Den Haag in het kort geding. De Staat der Nederlanden heeft in 2008 schriftelijk -brief Balkenende en later nog met een brief van Rutte- te kennen gegeven niet van voornemens te zijn een valsheidsprocedure aanhangig te maken. Tevens is gebleken na 2008, dat de Staat der Nederlanden een dergelijke houding heeft aangenomen "van niet te betwisten". De civiele rechter zal "onder verstek" een executoriale titel verlenen over de notariële akte op verzoek van de stichting die werkzaam is voor Audio-Rarities, aanhangig te maken met een advocaat. De civiele rechter zal de executoriale titel verlenen op straffe van rechtsweigeren. De rechter zal verder niet tornen aan de inhoud van de notariële akte die staat voor de rechter immers vast omdat dit volgens de wet geacht is zo te zijn.

Partijen:

a. de Publiekrechtelijke rechtspersoon Staat der Nederlanden, Binnenhof 19, Den Haag, N.L., waarbij de publiekrechtelijke rechtspersoon de Nederlandse staat niet in de specifieke bestuurstaak heeft gehandeld, maar in de Ondernemers activiteit public relations, en de wetenschap, bestaat er geen voldoende grond haar anders te bejegenen dan privaatrechtelijke rechtspersonen die de zelfde of vergelijkbare activiteiten verrichten.

b. de Eenmanszaak: Audio-Rarities, Kastanje 28,5231 NK, Mierlo, NL, directeur J.P. van den Wittenboer die op uitdrukkelijke uitnodiging van de Staat der Nederlanden "Ministerie van Economische Zaken in Den Haag" een rechtsverhouding is aangegaan voor "fair use only" met het project "Hitler's Inferno" in verband met zakendoen in Japan in negentienhonderd acht en negentig, door de Nederlandse overheid in verband met vierhonderd (400) jaar handelsbetrekkingen tussen Nederland en Japan. Op één en twintig september negentienhonderdacht en negentig "spreekdagen" zijn door Audio-Rarities de heer J.P. van den Wittenboer ten adres van het Ministerie van Economische Zaken persoonlijk en mondeling de licentievoorwaarden voor "fair use only" met het "Hitler's infemo" project grondig besproken. Gesproken is met Mr. Hendrik E.C. Koets. Er is geen

schriftelijke “fair use only- agreement” vastgelegd tussen de Staat en Audio-Rarities, wel is een schriftelijke bevestiging door de Nederlandse Staat op veertien december negentienhonderdacht en negentig, vanuit Tokio, Japan verzonden, waarin de mondelinge afspraak van één en twintig september negentienhonderdacht en negentig en wat besproken is, kort samengevat is bevestigd. De Staat heeft zich vrijwillig zelf partij gekozen.

IS EEN MONDELINGE OVEREENKOMST RECHTSGELDIG?

mr. E.R. Jonker (Erwin) Aiens Schoonbeek Advocaten ariensadvocaten.nl

Het antwoord op deze vraag luidt bevestigend. Ja, een mondelinge afspraak is ook een afspraak want volgens het Nederlandse overeenkomstenrecht komt een overeenkomst namelijk tot stand door een aanbod van een partij en de aanvaarding van dat aanbod door een andere partij.

Artikel 217 van boek 6 van het Nederlandse overeenkomstenrecht bepaalt hierover het volgende:

“Een overeenkomst komt tot stand door aanbod en aanvaarding daarvan.”

Volgens het Nederlandse recht gelden voor de totstandkoming van overeenkomsten in beginsel geen nadere vormvereisten. Een mondelinge overeenkomst is volkomen rechtsgeldig. Aanbod en aanvaarding kunnen namelijk in iedere vorm geschieden. De Hoge Raad, hoogste rechtscollege in Nederland heeft in zijn arrest van 21 december 2001, ECLI: NL:2001: AD5352 hierover gezegd:

“Het antwoord op de vraag of een overeenkomst tot stand gekomen is, is afhankelijk van hetgeen partijen over en weer hebben verklaard en uit elkaars verklaringen hebben afgeleid en in de gegeven omstandigheden redelijkerwijs mochten afleiden.”

Aanbod en ervaring hoeven dus niet uitdrukkelijk plaats te vinden: ze kunnen in elke vorm geschieden en kunnen besloten liggen in een of meer feitelijke gedragingen. Een aanvaarding van het aanbod kan kenbaar worden gemaakt door alle middelen welke in het maatschappelijk verkeer als zodanig worden begreep inbegrepen, bijvoorbeeld; een hand opsteken, of gewoon ja knikken. Onder omstandigheden kan zelfs een niet handelen, een dulden, alsook een louter stilzwijgen als aanvaarding gelden. In zijn arrest van 4 februari 2000, NJ 2000/258 geeft de Hoge Raad daarvan een mooi voorbeeld:

“Naar het oordeel van het hof heeft Pelders terecht aangevoerd dat Kinheim op deze brief niet heeft gereageerd, zodat in rechte ervan dient te worden uitgegaan dat Kinheim daarmee – stilzwijgend – akkoord is gegaan.”

Anders dan een louter stilzwijgen, ligt die situatie veel duidelijker in een geval er reeds feitelijk uitvoering is gegeven aan een overeenkomst. Bij het ontbreken van een

schriftelijke overeenkomst of expliciete afspraken tussen partijen, moet aan de hand van alle overige omstandigheden en aanwijzingen beoordeeld worden of er vanaf enig moment een bepaalde rechtsverhouding bestaat.

In arrest Van den Eijnde / Fuchs van de Hoge Raad van 2 september 2011, ECLI:NL:HR:2011:BQ3876, heeft de Hoge Raad de volgende rechtsregel bevestigd; ook al ontbreekt een schriftelijk contract, de totstandkoming van een overeenkomst kan mede worden afgeleid uit een tussen partijen op enig moment bestaande feitelijke situatie. Kortom; een mondelinge overeenkomst is volkomen rechtsgeldig.

IFUD of Human Rights
de Voorzitter
J.P. van den Wittenboer

Correspondence: Po. box 324, 5660AH Geldrop The Netherlands

Offices: Kastanje 28, 5731NK Mierlo The Netherlands

C.o.C.reg: 41092925 Eindhoven N.L.

E-mail: ifudofhumanrights@yahoo.com

Internet: <http://ifudofhumanrights.webs.com>

Phone: +31 -(0)6 50 425 552

AFSCHRIFT

RECTIFICATIE

Op één en twintig juni tweeduizend zeven -----
 verscheen voor mij, mr Theodorus Hubertus Johannes Maria op de Laak, notaris te ----
 Budel, gemeente Cranendonck: -----
 de heer **Joannes Petrus van den Wittenboer**, planned change agent en voorzitter ----
 van de "Intermediaire stichting van de Universele Verklaring van de Rechten van de ----
 Mens", tevens eigenaar van de eenmanszaak "Audio-Rarities", volgens zijn verklaring
 geboren te Mierlo veertien mei negentienhonderd vijf en vijftig, woonachtig ten adres --
 Kastanje 28, 5731 NK Mierlo, van Nederlandse nationaliteit, ongehuwd en nooit -----
 gehuwd geweest en niet geregistreerd of geregistreerd geweest als partner, -----
 legitimatie: paspoort nummer NF8802866. -----

De voormelde stichting is statutair gevestigd te Geldrop, en is ingeschreven in het -----
 register bij de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Zuidoost Brabant te -----
 Eindhoven onder dossiernummer 41092925, de stichting is geregistreerd met het -----
 adres op het woonadres van Joannes Petrus van den Wittenboer, waar ook de -----
 eenmanszaak op is geregistreerd, deze eenmans is bekend bij de Kamer van -----
 Koophandel en Fabrieken voor Zuidoost Brabant te Eindhoven onder dossiernummer -
 17090220. -----

De comparant verklaarde dat hij een eerder gedane "**onder ede verklaring van -----
 zestien juli tweeduizend vier**" wil rectificeren. -----

De comparant rectificeert het navolgende: -----

De partijen: -----

1a). Hoofdpartij. de publiekrechtelijke rechtspersoon Staat der Nederlanden, -----
 Binnenhof 19, Den Haag, "N.L.", waarbij de publiekrechtelijke rechtspersoon de -----
 Nederlandse Staat niet in de specifieke bestuurstaak heeft gehandeld, maar in de ----
 ondernemersactiviteit, public relations, en de wetenschap, bestaat er geen voldoende -
 grond haar anders te bejegenen dan privaatrechtelijke rechtspersonen die dezelfde of
 vergelijkbare activiteiten verrichten. -----

2a). Hoofdpartij. Eenmanszaak Audio Rarities, Kastanje 28, 5731 NK, Mierlo, "N.L.", --
 directeur J.P. van den Wittenboer die op **uitdrukkelijke uitnodiging van de Staat der
 Nederlanden** "Ministerie van Economische Zaken in Den Haag" een rechtsverhouding
 is aangegaan voor "fair use only" met het project "Hitler's Inferno" in verband met -----
 zakendoen in Japan in negentienhonderd acht en negentig, door de Nederlandse -----
 overheid in verband met vierhonderd (400) jaar handelsbetrekkingen tussen Nederland
 en Japan. Op één en twintig september negentienhonderd acht en negentig -----
 "spreekdagen" zijn door Audio-Rarities, de heer J.P. van den Wittenboer ten adres van
 het Ministerie van Economische Zaken persoonlijk en mondeling de -----
 licentievoorwaarden voor "fair use only" met het Hitler's Inferno"project grondig -----
 besproken. Gesproken is met Mr. Hendrik E.C. Koets. Er is geen schriftelijke "fair use -
 only-agreement" vastgelegd tussen de Staat en Audio-Rarities, wel is een schriftelijke -
 bevestiging door de Nederlandse Staat op veertien december negentienhonderd acht -
 en negentig, vanuit Tokio, Japan verzonden, waarin de mondelinge afspreek van één --
 en twintig september negentienhonderd acht en negentig en wat besproken is, kort ----
 samengevat is bevestigd. De Staat heeft zich vrijwillig zelf partij gekozen. -----

3a). Secondaire-partij. De privaatrechtelijke rechtspersoon de Stichting Intermediary --
 Foundation of the Universal Declaration of Human Rights, Kastanje 28, 5731 NK, -----
 Mierlo, "N.L.", voorzitter J.P. van den Wittenboer. Als exclusieve internationaal -----
 licentiehouder "fair use only" over het werk Hitler's Inferno, door Audio Rarties LPA ---
 2445 USA, nineteenhundred fourty five, World-War II, werkzaam tevens als -----
 intermediair, wetenschappelijk, mensenrechten. -----

4a).Secondiare-partij. de publiekrechtelijke rechtspersoon Zuid-Duitse Deelstaat -----
 Freistaat Bayern, Duitsland, Alexandera Strasse 3, 80538, München, Deutschland. Als
 algemeen auteursrechthouder over het werk "Hitler's Inferno". Kontrollratdirektive 50. --
5a).Secondiare-partij. de publiekrechtelijke rechtspersoon de Amerikaanse auteurs --
 en muziekrechtenorganisatie The Harry Fox Agency Inc., New York U.S.A., 771 Third -
 Avenue, New York, 10017 USA, vertegenwoordigd door Frank S. Rittman in de functie
 van International Business Administrator, die zich laat vergezellen door Edward -----
 P.Murphy en Yoshio Inomata. Aangaande het verstrekken van een schriftelijke -----
 internationale exclusieve-licentie "Hitler's Inferno" voor "fair use only", datum afgifte ----
 licentie zeventien augustus negentienhonderd vijf en negentig.-----

**Voorwaarden en condities "fair use only" voor wetenschappelijk en bibliotheek -
 gebruik.**-----

Hitler's Inferno is een werk van letterkunde, wetenschap of kunst, hetwelk bestaat uit --
 afzonderlijke werken van liederen en toespraken uit het tijdperk Hitler Duitsland in een
 door de maker Audio Rarities (USA) in een logische anti-fascistische vorm aan -----
 elkander in de Engelse taal gesproken commentaar in negentienhonderd vijf en veertig
 in de USA, het einde van de Tweede Wereldoorlog, hierbij wordt, onverminderd het ----
 auteursrecht op ieder werk afzonderlijk, als de maker aangemerkt Audio Rarities (USA)
 degene, onder wiens leiding en toezicht het totale werk is tot stand gebracht. Het -----
 auteursrecht over de Duitse toespraken en geluidsopnames door Adolf Hitler en -----
 NSDAP -bij overdracht door de geallieerden na negentienhonderd vijf en veertig- -----
 berusten bij de Zuid-Duitse deelstaat Freistaat Bayern, en de nederlandse versies van
 toespraken en liederen van de NSB bij de staat der Nederlanden. Hierbij is in het geval
 van het werk "Hitler's Inferno" het totale auteursrecht in eigendom van Freistaat -----
 Bayern, het doel hiervan is om misbruik onder controle te kunnen houden door de ----
 staat en strafbaar te stellen in verband met het ondeskundig gebruik van toespraken, -
 liederen, afbeeldingen en gedragingen die na negentienhonderd vijf en veertig na de --
 val van het Derde Rijk bewezen en ernstig fout waren bevonden door het Tribunaal in -
 Neurenberg. Zowel de hedendaagse Duitse wet-en regelgeving (Duitse grondwet) -----
 alsmede de Amerikaanse en Nederlandse wet- en regelgeving alsmede Europese en -
 Internationale Verdragen maken uitzonderingen voor het gebruiken van materialen ----
 voor historische, wetenschappelijke en educatieve doelstellingen voor gebruik door ----
 bibliotheken en op scholen, studie of gebruik door wetenschappers, (Title 17, United --
 States Code). Bij het auteursrecht moet nog iets anders worden onderscheiden en wel
 het zogenaamde persoonlijkheidsrecht droit moral door Audio Rarities (USA). Het -----
 persoonlijkheidsrecht van de auteur van het werk gaat nimmer teniet. Dit recht moet --
 also beschouwd worden als een absoluut en exclusief zelfstandig recht, staande naast
 het auteurschap. Uit het een en ander volgt, dat het persoonlijkheidsrecht -----
 onafhankelijk van het auteursrecht een zelfstandig, niet overdraagbaar recht vormt. Als
 de toespraken en liederen in negentienhonderd vijf en veertig op rechtmatige manier --
 zijn verzameld, hetgeen uit onderzoek is gebleken en moet worden aangenomen, heeft
 Audio Rarities (USA) het exclusieve recht de plaat "Hitler's Inferno" in eigenbeheer te -
 vermenigvuldigen en te verspreiden. Het droit moral kan na overlijden van de maker ---
 worden uitgeoefend door degenen die hij daartoe bij uiterste wilsbeschikking heeft ----
 aangewezen. Zonder uiterste wilsbeschikking door de maker zelf afgegeven, of bij ----
 ontbreken van informatie over de maker, alleen mogelijk met een schriftelijke licentie ---
 door de auteursrechtenorganisatie. Intermediary Foundation of the Universal -----
 Declaration of the Universal Declaration of Human Rights, postbus 324, 5660 AH, -----
 Geldrop Nederland heeft sinds negentienhonderd vijf en negentig bij schriftelijke -----
 licentie door de Amerikaanse Auteursrechten organisatie "The Harry Fox Agency Inc" -
 in New York USA, te gelden als exclusieve licentiehouders op het mogen beheren en ---

internationaal verspreiden van het intellectueel & mechanische eigendomsrechten ----
 "Hitler's Inferno", hiernaast kunnen bibliotheken, archieven, musea als niet-exclusieve
 licentiehouders fungeren en wetenschappers-agreementen verstrekken aan ----
 onderzoekers. Het op de geluidsdragers vastgelegde materiaal is gegarandeerd ----
 authentiek. Het werk "Hitler's Inferno" is gegarandeerd geen nazisme of neo-nazisme.
 Het is een getuigenis over de holocaust. De juridische afhandeling over de ----
 auteursrechten en over het werk zijn in negentienhonderd negen en negentig en ----
 daarna op zestien juli tweeduizend vier met een titel "In naam der Koningin" notarieel -
 vastgelegd bij Notariaat op de Laak, Capucijnerplein 38, Budel Nederland. Het werk is
 verder geregistreerd met een registratienummer bij de Belastingdienst "registratie en --
 successie" in Nederland. Op één maart negentienhonderd negen en tachtig traden de
 Verenigde Staten toe tot de "Bernse Conventie", een tussen een aantal staten ----
 gesloten verdrag, (Bernse Conventie, gedefinieerd onder sectie 101 van Title 17, United
 States Code) waarbij het auteursrecht van onderdanen van elk van de deelnemende --
 Staten beschermd wordt in alle aangesloten Staten, waaronder ook Nederland. ----
 Stichting Stemra is de Nederlandse zusterorganisatie van de Amerikaanse ----
 auteursrechtenorganisatie The Harry Fox, Inc New York. Vervaardigde opnamen van -
 uitzonderlijke documentaire waarde naast andere items mogen in officiële archieven --
 worden bewaard. Hitler's Inferno is opgenomen in de USA, bij de Universiteit van ----
 Kansas City, Missouri, in de Miller Nicols Library, en maakt deel uit van een ----
 wetenschappelijke verzameling van items over de holocaust onder de rubriek ----
 "Suzanne Statland Collections in Holocaust Studies" a bibliography of research ----
 materials. ----

Toegelaten: hetgeen in overeenstemming is met de wettelijke en de morele norm met
 hetgeen naar de regels van het maatschappelijke verkeer redelijkerwijs geoorloofd is --
 met inachtneming van Artikel 25 A W en title 17 United States Code, in combinatie met
 in kracht rechtsgeldige Europese en Internationale Verdragen (Bernse Conventie, ----
 WIPO- Verdragen, Rome Conventie, TRIPS agreement van World Trade ----
 Organisation), Internationaal Verdrag inzake Economische, Sociale en Culturele ----
 Rechten, waarin de auteursrechten van wetenschappers en de beoefening van de ----
 wetenschap, mensenrechten zijn geworden, waar individuele aangesloten ----
 Staten aan zijn verbonden. ----

Verboden: in het algemeen iedere gehele of gedeeltelijke mechanische overname, ---
 bewerking of nabootsen inbreuk op intellectueel eigendom in gewijzigde vorm voor een
 ander doel of een daadwerkelijk verschil vertonen dan het oorspronkelijke doel door de
 maker zelf verkozen; alle produkten die niet in overeenstemming zijn met de wettelijke
 en de morele norm, en alles wat met hetgeen naar de regels van het maatschappelijke
 verkeer redelijkerwijs niet geoorloofd is en als redelijkerwijs aannemelijk is, dat ook de
 maker die inbreuken zou hebben afgekeurd; ten gehore brengen of vertonen in het ---
 openbaar, illegaal verspreiden van produkten of misbruik van gedachtengoed, ----
 negativisme, obsceniteit, obscurantisme; gebaren, uitdrukkingen, emblemen, ----
 geschiedvervalsing; muziek gezongen en gesproken alsmede instrumentale ----
 bewerkingen, met inbegrip van de beschikbaarstelling voor het publiek op zodanige ---
 wijze dat deze voor leden van het publiek op een door hen individueel gekozen plaats
 en tijd toegankelijk zijn, hierbij inbegrepen omroepuitzendingen, sportevenementen, al
 dan niet per kabel satellite, en internettransmissies. ----
 Indien aan twee of meer personen een gemeenschappelijk auteursrecht op een zelfde
 werk toekomt, kan, tenzij anders is overeengekomen, de handhaving van dit recht door
 ieder hunner geschieden. De Staat de monopoliehouder over het vervolgen van ----
 strafbare feiten in overeenstemming met wat hierover is vastgelegd in ----
 negentienhonderd vijf en veertig door de geallieerden controleraad op grond van de --

wetgeving ter voorkoming van nationalisme en militarisme van de Tweede Wereldoorlog "kontrollratdirektive 50".

De volgende partijen zijn aanwezig.

Bij de ondertekening van deze notariële rectificatie zijn de volgende partijen aanwezig: J.P. van den Wittenboer in de functie als directeur Audio-Rarities en in de functie als -- Voorzitter van Intermediary Foundation of the Universal Declaration of Human Rights. De overige partijen zijn niet in persoon vertegenwoordigd bij de ondertekening van de -- rectificatie van de notariële akte.

Originele schriftelijke bewijzen zullen aan de akte worden gehecht, wanneer niet -- origineel zal worden aangegeven dat het een kopie of een print betreft. Onder de -- originele aanhechtingen zit ook een "originele Kiezerspas voor de verkiezingen voor -- Provinciale Staten Noord-Brabant die gehouden is op zeven en twintig maart -- tweeduizend zeven. De kiezerspas was bestemd voor de heer Joannes Petrus van -- den Wittenboer, adres Kastanje 28, 5731 NK, Mierlo, waarbij door hemzelf de volmacht aan de Voorzitter van de Stichting Intermediary Foundation of the Universal -- Declaration of Human Rights is afgegeven op de kiezerspas om te gaan stemmen. Het stemrecht is een grondrecht, en dat moet hoog worden gehouden. De burgerij is vrij om de eigen mening te geven over de volksvertegenwoordigers. Gezien de verklaring -- onder ede in de notariële akte de dato twee en twintig juni negentienhonderd vier en -- negentig, kan niet worden uitgegaan van een democratie, maar is sprake van een -- schijndemocratie. **Er is geen stem uitgebracht.** Er zal eerst een integraal -- parlementair openbaar onderzoek moeten geschieden naar de toestand van de -- rechtsstaat en de democratie. De bewindsman Hirsch Ballin die zijn kabinetszetel -- verloor door de IRT-affaire in negentienhonderd vier en negentig (verwijs ook naar -- notariële akte van een verklaring de dato één en twintig januari negentienhonderd vier en negentig), die aftrad als minister van justitie omdat de Tweede Kamer hem had -- verboden verdere bemoeienis te hebben met de zware criminaliteit, deze bewindsman die later in tweeduizend zeven wederom de post van "minister van justitie" mag -- bekleden onder Balkenende, heeft nu kennelijk de opdracht om onderzoek te -- verrichten naar de misdaadorganisatie waar hij zelf lid van is "Kabinet Balkenende IV". In rubriek "15" van akte notarieel "in naam der koningin" de diverse boekwerkjes met -- bewijzen en brieven van Audio-Rarities en de Stichting, zijn thans digitaal vastgelegd -- op een DVD-rom, met actualisering tot en met tweeduizend zeven inbegrepen. Op de -- DVD-rom zijn daarnaast extra opgenomen een complete website door de sociale -- databank Nederland, in Huizen, Noord-Holland, "N.L.", en een rapport in -- pdfbestandsformaat "naboeek 20e editie 2006" door H.M. Walker uit Berlicum en -- Stichting Werkgroep negentienhonderd zeventig, in Tilburg, "N.L.". De DVD-rom en de inhoud hiervan alle aanwezige stukken maakt thans onderdeel uit van de **notariële -- rectificatie.**

De rubrieken "15 en 16" immateriële of naamschade. Door de Staat der Nederlanden -- het mondeling agreement "fair use only" Hitler's Inferno te hebben geschonden op een of meer keren en / of tijden en / of data. Te concretiseren in een geldvordering. --

Wordt de echtheid van deze authentieke akte en de titel betwist. Wanneer een -- gerechtsdeurwaarder komt met een betekende grosse, waarvan de echtheid en / of -- onjuistheid wordt betwist. De gerechtsdeurwaarder dient dan zijn opdrachtgever aan te spreken en vervolgens dient de opdrachtgever de Staat der Nederlanden waartegen -- de grosse is betekend te benaderen voor verificatie van de echtheid en onjuistheid. -- Wordt de echtheid en / of onjuistheid van een authentieke akte betwist, dan vermeldt -- artikel. 159 lid 1 Rv: een geschrift dat het uiterlijk heeft van een authentieke akte, geldt -- als zodanig behoudens bewijs van het tegendeel. --

Algemeen geldt, dat het tegenbewijs tegen de authentieke akte drukt op degene die --- haar onjuistheid en / of valsheid beweert, in een speciale "Valsheidsprocedure" bij de - civiele rechter. Bij deze notariële akte met de titel geldt, dat deze procedure voor de - civiele rechter **absoluut en alleen in combinatie van een openbaar parlementair --- onderzoek** naar het rechtssysteem volgt, met horen van alle getuigen onder ede. In --- een "valsheidsprocedure" worden de notariële akte van een verklaring de dato één en twintig januari negentienhonderd vier en negentig en notariële akte onder ede de dato twee en twintig juni negentienhonderd vier en negentig onderdeel van één totale ----- valsheidsprocedure op alle akten. -----

Artikel 430 Rv. Geeft algemene regels, voor grossen van executoriale titels en de ---- betekening daarvan, voordat zij ten uitvoer kunnen worden gelegd. ----- De kracht van het schriftelijk bewijs is in de oorspronkelijke akte (minuutakte) gelegen. Grossen en gehele afschriften van een authentieke akte die volgens de wettelijke ----- voorschriften moeten worden bewaard, leveren, wanneer zij zijn afgegeven door een -- daartoe bevoegde ambtenaar (in dit geval de notaris) hetzelfde bewijs op als de ----- oorspronkelijke akte. -----

Problemen met het vinden van een gerechtsdeurwaarder door de opdrachtgever.

Problemen bij het bereid vinden van een gerechtsdeurwaarder voor het uitvoeren van - de opdracht "ministerieplicht" kunnen zich voordoen. Te denken valt van het naar ----- elkander en op elkander afschuiven van de opdracht. Daarbij moet opdrachtgever ----- eerst alle gerechtsdeurwaarders in Den Haag schriftelijk benaderen om daarna zich te kunnen richten tot de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders ----- KBvG, postbus: 12, 3740 AA in Baarn. Uiteindelijk moet via de Tweede Kamer de ----- ministeriële verantwoordelijkheid van de Minister van Justitie worden geactiveerd om -- ambtshalve een gerechtsdeurwaarder aan te wijzen die de opdracht moet uitvoeren. -- De minister van justitie heeft de taak algemeen te zorgen dat de rechtsbedeling ----- behoorlijk kan functioneren. Men spreekt wel van apparaatzorg. Verder te denken valt (gezien de aard en de opstelling door de Nederlandse Staat (de goodwill-belangen), -- dat de Staat de status quo zal handhaven zo lang enigszins mogelijk is, en zich ----- daarom om die reden van geen enkele Wet, Verdrag rekenschap en verantwoording -- zal geven. -----

De geconstateerde feiten. Op datum zeventien augustus tweeduizend vijf is het ----- Duitse volkslied gezongen ten gehore gebracht via de TV -omroep SBS6 om acht ----- (20.00) uur, voorafgaande aan het voetbalinterland Nederland tegen Duitsland in ----- Rotterdam, daarna is op datum vijf april tweeduizend zes het Duitse volkslied ----- instrumentaal (kort in een reclame van Achmea) ten gehore gebracht via TV -omroep - NOS Nederland 1, voor het (acht) 20.00 - uur journaal, daarna is op datum zeven april tweeduizend zes het Duitse volkslied instrumentaal (kort in de reclame van Achmea) -- ten gehore gebracht via TV-omroep RTL4 voor het (half acht) 19.30- uur journaal. ----- Verder is sprake van over langere periode plegen van negativisme en ----- wetenschappelijke sabotage onder hoofdverantwoordelijkheid van de Nederlandse ---- Staat gericht tegen de stichting, Audio-Rarities met het Hitler's Inferno project, verwijs -- naar rubriek "15" DVDrom. Verder: Nederlandse Staat laat het toe dat Zij door derden - als Adolf Hitler op Internet is geportretteerd, in de vorm van een (ex)-minister van ----- Justitie die thans de post bekleedt van minister van sociale zaken mr. J.P.H. Donner --- met "hitlerkapsel", en een procureur-generaal Jhr. Mr. De Wijkerslooth de Weerdesteijn als "Adolf Hitler" die het onderwerp discriminatie in zijn takenpakket heeft, afgebeeld --- met een "hakenkruis" op het hoofd en met "Hitlersnor". De Nederlandse Staat laat dit -- ondanks de bekendheid met de websites en de bekendheid wie achter deze websites - zitten, (de heer K.H de Werd en Stichting Sociale Databank Nederland, R.M. -----

Brockhus), bewust voortbestaan. De bewijzen zijn te vinden op de DVD-rom in rubriek "15". Er zijn door die derden K.H. de Werd inmiddels zestigduizend (60.000) e-mails --- hiervan internationaal verzonden. -----

Dat er tussen de hoofdpartijen de Staat der Nederlanden en Audio-Rarities (kamer van Koophandel: 17090220) een rechtsversverhouding bestaat of heeft bestaan niet in --- specifieke bestuurstaak, uithoofde van "fair use only" "Hitler's Inferno" Audio Rarities --- LP A 2445, uithoofde waarvan de schuldenaar nog iets van de Staat der Nederlanden had te vorderen, nu te vorderen heeft of nog in de toekomst te vorderen zal krijgen in --- verband met schenden afspraken / overeenkomst. -----

Gevorderd wordt. Voor naamschade en omzetsderving een geldbedrag van **twintig --- miljoen euro (€ 20.000.000,00)**, hierbij op te tellen de wettelijke rente jaarlijks, extra --- de bedragen per overtreding tot een maximum per jaar, executie en ----- administratiekosten. Alle daaruit voortvloeiende kosten komen geheel voor rekening --- van de schuldenaar. -----

Verbeurd zullen worden. Bij het ten gehoren laten brengen van Duitse volkslied of --- andere zaken zonder vergunning die zich buiten het referentiekader "fair use only" --- vallen), op Nederlands grondgebied en / of het zich op internet als Adolf Hitler laten --- afbeelden op de Website van K.H. de Werd casu quo Sociale Databank Nederland, --- R.M. Brockhus, of via een andere manier, (bij Ministerie van Justitie bekende websites , en regelmatig bezocht door ministerie van Justitie). Letterlijk van de website van de --- Sociale Databank Nederland, citeer: **GEEN AANKLACHT. Justitie zal geen vervolging instellen wegens smaad tegen Karel de Werd, terwijl hij toch minister van Justitie mr. --- J.P.H. Donner en de voorzitter van het college van procureursgeneraal mr. J.P. de --- Wijkerslooth als Adolf Hitler op zijn website heeft gezet. Het ministerie liet via --- voorlichter Ivo Hommes weten: "Er zal geen aangifte gedaan worden. Het is deze --- persoon enkel en alleen te doen om aandacht voor zijn zaak en daar werken wij niet --- aan mee." (De Telegraaf van achttien oktober tweeduizend drie), einde citaat. **Bedrag tienduizend euro (€ 10.000,00) per overtreding per constatering per keer per --- iedere nieuwe data op de kalender, oplopen tot een geldbedrag maximum van --- twee miljoen euro (€ 2.000.000,00) per jaar.** Buiten beslag vallen goederen voor --- openbare dienst van de Staat, artikel 436 Burgerlijk Wetboek. -----**

Voor beslag zijn vatbaar. Bedragen bestemd voor educatieve en wetenschappelijke - doelen tot een maximum van honderd duizend euro (€ 100.000,00). De marktwaarde - (in geld) afgeschreven en verouderd materieel Landmacht, Marine en Luchtmacht die - niet meer voor de openbare dienst van de Staat dienen. Deze zaken kunnen zonder --- limiet worden beslagen indien niet aan de betekening, van het bevel van de ----- gerechtsdeurwaarder wordt voldaan door de Nederlandse Staat. Verder kan beslag --- worden gelegd op roerende zaken die niet bestemd zijn voor de openbare dienst van - de Staat: oude metalen, afgeschreven computers, afgeschreven ----- kantoorinventaris, sloopmaterialen uit gebouwen van de overheid die na verbouwingen vrijkomen en die op de dumphanandel te verkopen zijn, alles waar enigszins een ----- geldbedrag aan toe te kennen valt. Verder alle roerende en niet roerende zaken die --- niet onder de openbare dienst vallen met inbegrip van derdenbeslag op tegoeden ----- onder de Nederlandse Staat die niet te kwalificeren vallen voor openbare dienst. ----- **Het totaalbedrag van de schuldvordering.** twintig miljoen euro (€ 20.000.000,00) --- met bijtelling van veertig duizend euro (€ 40.000,00) voor viermaal geconstateerde --- overtredingen, maakt **Totaal bedrag twintig miljoen veertig duizend euro --- (€ 20.040.000,00).** -----

De volgende stukken DVD-rom, brieven, licentie zullen aan deze akte worden ----- gehecht. -----

1b. De originele brief door de Nederlandse Staat "Royal Netherlands Embassy" Tokio, Japan, datum veertien december negentienhonderd acht en negentig, inzake het ----- werkbezoek van één en twintig september negentienhonderd acht en negentig, de ----- mondelinge bespreking van de voorwaarden voor "fair use only" ten Ministerie van ----- Economische Zaken in Den Haag met Audio- Rarities. -----

2b. Kleurenprint van de uitnodiging door Ministerie van Economische Zaken "speciale spreekdagen voor genodigden" Zakendoen in Japan, gericht aan Music Company ----- International, J.P. van den Wittenboer is (Audio-Rarities). Contact inzake verwerking ----- van de uitnodiging, EVD, Lucy Wentholt. -----

3b. De originele brief "licentie" door de Amerikaanse auteurs en muziekrechten ----- organisatie Harry Fox Agency Inc, New York USA, zeventien augustus ----- negentienhonderd vijf en negentig, inzake Hitler's Inferno project. -----

4b. De originele brief door de DCO Bestuur en Onderwijs Commissie van Justitie van ----- de Tweede Kamer, Den Haag, datum veertien september tweeduizend zes, kenmerk ----- "Hitler's Inferno". -----

5b. De originele brief door Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie, achttien december negentienhonderd acht en negentig, kenmerk: BRF 51.04JH/kk, verwijst naar rubriek ----- "20" akte notarieel zestien juli tweeduizend vier "In naam der Koningin". -----

6b. De originele brief door de Hoge Raad der Nederlanden van vier januari ----- tweeduizend zeven, inzake reageren op het verzoek de onechtheid of valsheid van de notariële akte van twee en twintig juni negentienhonderd vier en negentig te bewijzen ----- of kunnen aantonen, kenmerk: 73 91 /SvdO/rk. -----

7b. DvD-rom door Intermediary Foundation of the Universal Declaration of Human ----- Rights en Audio-Rarities, met de stukken en getuigen onder rubriek "15" aangevuld en onderdeel van deze rectificatie. -----

8b. De originele Stempas voor de provinciale staten Noord-Brabant, kieskring 1 ----- ('s-Hertogenbosch), om te stemmen op zeven maart tweeduizend zeven, in Gemeente Geldrop en Mierlo, waarbij J.P. van den Wittenboer de Voorzitter van Intermediary ----- Foundation of the Universal Declaration of Human Rights, volmacht geeft de stem uit ----- te brengen. Kaartnummer: 17710161113. -----

In het hoofd van deze akte de woorden "In naam der Koningin", uitvoerbaar bij ----- voorraad, tenzij de schuldenaar de combinatie de vordering, de titel, de akte(n) ----- onrechtmatig of ongegrond voorkomt, een door de schuldenaar aan te spannen ----- "Valsheidsprocedure" via de civiele Rechter. -----

De voormelde rectificatie op de notariële grosse "In naam der Koningin" de dato ----- zestien juli tweeduizend vier heeft comparant met een eed versterkt in handen van mij, notaris, afgelegd, nadat hij mij had verklaard de betekenis van de eed te beseffen en te weten dat de wet het plegen van meineed strafbaar stelt. -----

SLOTBEPALINGEN

Voormelde opgave, volledige voorlezing, afvraging en beantwoording hebben ----- plaatsgehad in tegenwoordigheid van de getuigen. -----

De comparant en de getuigen zijn mij, notaris, bekend en hun identiteit is door mij, ----- notaris, aan de hand van de hiervoor gemelde en daartoe bestemde ----- documenten vastgesteld.

Waarvan akte, -----

in minuut opgemaakt, is verleden te Budel, gemeente Cranendonck, op de datum in ----- het hoofd van deze akte vermeld, in tegenwoordigheid van de dames ----- mevrouw Catharina Jacoba van Casteren-Daniëls, geboren te Weert ----- twee en twintig januari negentienhonderd negen en zestig en ----- Hendrina Maria Antonia Meeuwissen, geboren te Budel negen en twintig november ----- negentienhonderd zes en vijftig, als getuigen. -----

4

Na zakelijke opgave van de inhoud en toelichting van deze akte aan de comparant, --- heeft deze verklaard tijdig voor het verlijden te hebben kennis genomen van de inhoud van deze akte en daarmee in te stemmen. Vervolgens is deze akte onmiddellijk na --- volledige voorlezing door de comparant, de getuigen en mij, notaris, ondertekend. -----

Volgen handtekeningen van de comparant, de getuigen en de notaris.

UITGEGEVEN VOOR AFSCHRIFT:

[Handwritten signature in blue ink]

Netherlands-Japan
1600-2000

ROYAL NETHERLANDS EMBASSY

6-3 Shiba Koen 3-chome, Minato-ku, Tokyo 105-0011 Phone (03)5401-0411 Fax(03)5401-0420

Audio Rarities
Music Company International
T.a.v. dhr. J.P. van den Wittenboer
Postbus 324
5660 AH GELDROP

Tokio, 14 december 1998

Re: Werkbezoek september j.l.

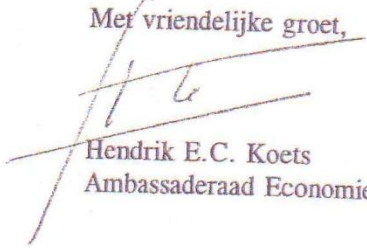
Geachte heer Van den Wittenboer,

Onder verwijzing naar het gesprek op 21 september j.l. betreffende "Zakendoen Japan" heb ik de eer u het volgende te berichten. De afgelopen periode is dezerzijds getracht kanalen te vinden om bekendheid te kunnen geven aan de informatie rond de cd "Hitler's Inferno - de les van gisteren (getuigenis als les voor de toekomst)".

Zoals reeds in Den Haag besproken is dit geen eenvoudige aangelegenheid. Japan kampt zelf met een oorlogsverleden - waarvoor grote aandacht bestaat - maar waarover het nog moeilijk is te spreken. Voor wat de oorlog in Europa betreft bestaat wel degelijk de kennis, maar in de Japanse beleving heeft de eerdere opkomst van het facisme in Europa duidelijk een eigen dimensie.

Een tweetal dezerzijds benaderde "recordshops" (van belangrijke ketens) toonde geen bereidheid voor het t.g.t. opzetten van een display en ook voor toezending van nadere informatie bestond geen interesse. Met uw goedvinden zal ik deze weg dan ook verder staken en bezien of wellicht binnen meer wetenschappelijke kring belangstelling bestaat.

Met vriendelijke groet,

Hendrik E.C. Koets
Ambassaderaad Economie en Handel

KOPIE

EVD

MINISTERIE VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Postbus 20105
2500 EC Den Haag
Telefoon: (070) 3 79 89 33
Telefax: (070) 3 79 78 78

Port betaald
Nederland
Port payé
Pays-Bas

Lucas Company International
Postbus 324
SPORAH Geldrop

tev. J.P. van den Wittenboer

KOPIE

EVD

MINISTERIE VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Voorlichtingsbijeenkomst
"Zakendoen in Japan"
23 september 1998

Misschien juist vanwege de huidige problemen blijft Japan in de belangstelling staan. Om Nederlandse bedrijven de mogelijkheid te bieden de ontwikkelingen in het land beter te volgen organiseert de EVD in samenwerking met de Kamer van Koophandel Rotterdam, de Japan Trade Club, NCH en de Fenedex op 23 september de voorlichtingsbijeenkomst 'Zakendoen in Japan'.

Daarnaast wordt een aantal spreekdagen georganiseerd met vertegenwoordigers van de Nederlandse ambassade te Tokio en het Consulaat-Generaal te Osaka. Deze spreekdagen bieden Nederlandse bedrijven de gelegenheid bij hun plannen en activiteiten in Japan gebruik te maken van de medewerking van de Nederlandse vertegenwoordigingen in Japan. De gesprekken vinden plaats op 21 (EVD Den Haag), 22 (KvK Apeldoorn) en 23 september a.s. (KvK Gouda).

Locatie voorlichtingsbijeenkomst:
Kamer van Koophandel Gouda
Burg. van Reenensingel 101
Gouda

(circa 5 min. vanaf het NS Station Gouda, uitgang Bloemendaal. Ruime parkeergelegenheid bij het KvK-gebouw)

Tijd voorlichtingsbijeenkomst:
10.00 - 14.00 uur
(vanaf 09.30 uur inschrijving)

Kosten:

De deelnamekosten voor de voorlichtingsbijeenkomst bedragen f 125,- p.p.
Deelname aan de individuele gesprekken is gratis.

Aanmelding voorlichtingsbijeenkomst:

Aanmelding is alleen mogelijk via het bijgevoegde aanmeldingsformulier; sluitingsdatum voor inschrijving van de voorlichtingsbijeenkomst is vrijdag 18 september a.s.

U ontvangt *geen* bevestiging van uw aanmelding aan de voorlichtingsbijeenkomst.

Aanmelding spreekdagen:

Via bijgevoegd formulier. Omstreeks twee weken voor aanvang van de spreekdagen wordt u benaderd door de coördinator van de EVD of de betrokken Kamer van Koophandel voor een definitieve afspraak waarvan schriftelijk bevestiging volgt.

Annulering:

Bij verhindering kan de plaats van de deelnemer worden ingenomen door een medewerker van hetzelfde bedrijf. Deelnamekosten zijn niet verschuldigd wanneer *uiterlijk een dag* voor de datum van de bijeenkomst is geannuleerd.

Mailing:

Voor de mailing van deze bijeenkomst is gebruik gemaakt van verschillende adresbestanden. Hierdoor kan het voorkomen dat u meer dan een aankondiging ontvangt.

Inflichtingen:

EVD, Lucy Wentholt
telefoon: 070-3797013

03101 EVD - 08/98

fenedex

NCH

KAMER VAN KOOPHANDEL
ROTTERDAM

ASIA HOUSE

THE HARRY FOX AGENCY, INC.
a subsidiary of NATIONAL MUSIC PUBLISHERS' ASSOCIATION, INC.

October 17, 1995

Mr. J.P. van den Wittenboer
Intermediary Foundation of the Universal Declaration of Human Rights
Postbox 324
5660 AH Geldrop
THE NETHERLANDS

Re: *Hitler's Inferno Project*

Dear Mr. van den Wittenboer:

Thank you for your letter dated August 16th; please excuse my delay in responding to your inquiry. I regret that we cannot provide you with any recommendations on U.S. record companies who may wish to act as your distributor. I am, however, enclosing a section from the 1995 Billboard International Buyer's Guide in the event you wish to contact any of them directly.

Sincerely,

A handwritten signature in dark ink, appearing to read "Frank S. Rittman", is written over the typed name.

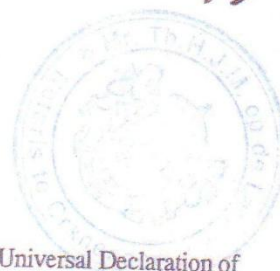
Frank S. Rittman
International Business Administrator

encl.

cc: Edward P. Murphy
Yoshio Inomata

DCO Bestuur en Onderwijs
Commissie Justitie

Intermediary Foundation of the Universal Declaration of
Human Rights
T.a.v. de heer J.P. van den Wittenboer
Postbus 324
5660 AH GELDROP

Plaats en Datum	Den Haag, 14 september 2006
Betreft	"Hitler's Inferno"
Ons kenmerk	JUST060608
Uw kenmerk	K05/1077/12Sv
Uw brief van	14 september 2006

Geachte heer Van den Wittenboer,

Uw bovengenoemde brief is onder de leden van de vaste commissie voor Justitie verspreid.

In haar vergadering van 6 september 2006 heeft de commissie besloten geen verdere actie te ondernemen.

Dit betekent dat de leden van de commissie individueel wel actie kunnen ondernemen naar aanleiding van uw brief. Zij kunnen uw opmerkingen bijvoorbeeld gebruiken bij de behandeling van wetsvoorstellen of vragen stellen aan de regering.

Hoogachtend,

mevr. mr. N.J.P. Coenen
griffier van de vaste commissie voor Justitie

Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Plein 2
Den Haag

Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Tel: 070-318 2007
Fax: 070-318 3444

E-mail: cie.just@tweedekamer.nl

K.N.B.

KONINKLIJKE NOTARIELE BEROEPSORGANISATIE

Music Company International
T.a.v. de heer J.P. van den Wittenboer
Postbus 324
5660 AH GELDROP

Den Haag, 18 december 1998

Ons kenmerk : BRF51.04 JH/kk
Doorkiesnr : (070) 330 71 61

Geachte heer Van den Wittenboer,

Hierbij bevestig ik de ontvangst van uw brief, met bijlagen, van 11 december 1998 op 14 december daarna.

U heeft een tekst meegestuurd over de betekenis van de notariële akte, gebaseerd op hetgeen u aan informatie van een notaris hebt verkregen en verder daarover in de vakliteratuur hebt gevonden. U verzoekt de KNB de tekst waar nodig aan te vullen, dan wel een algemene uitleg te geven.

Naar aanleiding daarvan deel ik u mee dat de KNB een vereniging van notarissen en kandidaat-notarissen in Nederland is en als zodanig slechts algemene informatie op notarieel gebied verstrekt. Dit geschiedt door de uitgifte van folders en informatiekaarten, door het periodiek uitgeven van een krant voor cliënten van notariskantoren en door de instelling van de Notaristelefoon, waar ook algemene informatie kan worden ingewonnen. Concrete vragen kunnen door de KNB niet worden beantwoord.

In het algemeen kan ik u wel het volgende meedelen.

Notariële akten zijn akten opgemaakt door een notaris in functie. Eén van de voordelen van een notariële akte is dat de dagtekening, de echtheid en de juistheid van de notariële akte terstond vaststaan. Een ander voordeel is dat die akte steeds bewaard blijft en dat er dus altijd duplicaten van kunnen worden gemaakt. De akte wordt opgemaakt door een onpartijdige deskundige die er naar zal streven de akte zo op te stellen dat rechterlijke procedures worden voorkomen.

Van een notariële akte kan een grosse, een officieel en gewaarmerkt bijzonder afschrift, worden uitgegeven. De daarop rechthebbende kan hiermee zonder rechterlijk vonnis zijn rechten uitoefenen.

Spui 184
2511 BW Den Haag

Postbus 16020
2500 BA Den Haag

Telefoon 070 - 330 71 11
Telefax 070 - 345 32 26

ABN AMRO 43.01.82.953
Postbank 125185

K.N.B.

KONINKLIJKE NOTARIELE BEROEPSORGANISATIE

-2-

Vanwege deze voordelen van een notariële akte en omwille van de rechtszekerheid heeft de wet voor sommige overeenkomsten en rechtshandelingen de notariële akte verplicht gesteld.
./ Voor een opsomming, alsmede voor meer informatie over de notariële akte en de functie van de notaris verwijs ik u naar de folder "Functie en werkteerein van de notaris", welke u hierbij aantreft.

Hoogachtend,

Po. CM^u/d Konijnenburg
mw mr F.C. van der Steur-de Jong

Spui 184
2511 BW Den Haag

Postbus 16020
2500 BA Den Haag

Telefoon 070 - 330 71 11
Telefax 070 - 345 32 26

ABN AMRO 43 01 82 953
Postbank 125185

HOGE RAAD DER NEDERLANDEN

Aan de heer J.P. van den Wittenboer
Intermediary Foundation of the Universal Declaration of
Human Rights
Postbus 324
5660 AH GELDROP

Datum 4 januari 2007

Kenmerk 7391/SvdO/rk

Geachte heer Van den Wittenboer,

Hierbij deel ik u mede dat de Procureur-Generaal kennis heeft genomen van uw brief van 2 januari 2007 gericht aan de 'Voorzitter van het College van procureurs-generaal van de Hoge Raad der Nederlanden', betreffende 'bewijzen valsheid en onechtheid notariële akte d.d. 22 juni 1994'.

Ter voorkoming van misverstand wijs ik u erop dat de Procureur-Generaal bij de Hoge Raad, mr. J.W. Fokkens, en de Voorzitter van het College van procureurs-generaal, mr. H.N. Brouwer, verschillende functionarissen zijn. De Procureur-Generaal bij de Hoge Raad is geen lid van het College van procureurs-generaal en behoort niet tot het Openbaar Ministerie.

Uit uw brief blijkt niet dat de Procureur-Generaal u - gelet op zijn taken en bevoegdheden - van dienst zou kunnen zijn. De Procureur-Generaal zal daarom niet ingaan op de inhoud van die brief en de door u meegezonden bijlagen.

Hoogachtend,

De Kabinetschef van de Procureur-Generaal,

Mr. S. van den Oever

2

Stemmen in een andere gemeente binnen de provincie
als u in een andere gemeente, binnen de provincie, aan de verkiezing wilt deelnemen, dient u in persoon uiterlijk
: maart 2007 deze stempas bij uw gemeente te laten onzetten in een kiezerspas. Een schriftelijk verzoek tot het
stemmen in een andere gemeente, dient u uiterlijk 21 februari 2007 in te dienen bij de gemeente.

Stemmen bij volmacht
als u niet zelf aan de stemming kunt deelnemen, kunt u een andere kiezer machtigen om voor u te gaan stemmen.
: deze kiezer in *deze/de gemeente* ingeschreven, dan kunt u gebruik maken van onderstaand volmachtbewijs. Wilt u een
kiezer machtigen die in een andere gemeente is ingeschreven, dan dient u uiterlijk 21 februari 2007 een schriftelijk verzoek
te dienen bij de gemeente. De gemachtigde kan een volmachtstem uitsluitend tegelijk met de eigen stem uitbrengen!

VOLMACHTBEWIJS (Met blokletters invullen)

Naam gemachtigde : *I.F.H.D. of Herman R. G. H. S.*
adres en woonplaats : *Kastanje 20, 5731NR Mierde*
De gemachtigde verklaart zich door middel van de ondertekening bereid voor de volmachtgever bij volmacht
te stemmen en met inbegrip van deze machtiging niet meer dan twee stemmen te geven op
: één uw stempas pas aan een ander niet, zodat u zelf hebt ingevuld *De volmachtgever is gemachtigd stemmen op*
handtekening volmachtgever: *Handtekening volmachtgever*

Paraaf
stembureau

Handtekening volmachtgever: *Handtekening volmachtgever*

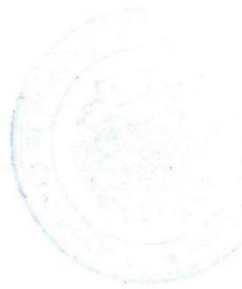
Handtekening volmachtgever

LET OP:
Het is strafbaar om op naam van een ander aan de stemming deel te nemen (art. 123 Wetboek van Strafrecht).
Neem uw identificatiebewijs mee! De voorzitter van het stembureau is bevoegd van u te verlangen dat u zich identificeert.
Indien u geen stempas heeft, kunt u niet stemmen!

De ondergetekende, mr. Theodorus Hubertus Johannes Maria op de Laak, notaris te Budel, gemeente Cranendonck, verklaart dat de afgedrukte fotokopieën door hem zijn vergeleken met de originele stukken en dat deze fotokopieën volledig overeenstemmen met de originele stukken. Getekend te Budel, gemeente Cranendonck, zeven en twintig juni tweeduizend zeven.

A large, stylized handwritten signature in blue ink, written over the notary seal. The signature is highly cursive and appears to be a variation of the name "op de Laak".

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Aan de IFUD of Human Rights
T.a.v. dhr. J.P. van den Wittenboer
Postbus 324
5660 AH Geldrop

Binnenhof 1a
2513 AA Den Haag
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T 070 318 20 00

Den Haag, 23 maart 2016

E voorzitter@tweedekamer.nl
I www.tweedekamer.nl

Betreft: reactie op de via de deurwaarder betekende stukken

Geachte heer Van den Wittenboer,

Via de deurwaarder ontvang ik op 9 maart jl. uw aanzegging gericht aan de Tweede Kamer, meer speciaal aan haar voorzitter mw. Arib, waarin u vraagt om binnen 14 dagen "aan het verzoek te voldoen als nader omschreven in de ten deze betekende stukken "ambtsmisdrijven" artikel 119 van de Grondwet".

Daarbij is vermeld dat uit het niet voldoen aan dat verzoek "zou kunnen worden afgeleid dat niet voldoende proactieve houding is aangenomen door geïnsinueerde "er wat mee te gaan doen", geen verdere actie ondernemen, berusten in de stukken".

Bij de aanzegging zijn 10 stukken gevoegd, waarvan het overzicht is opgenomen in de bijlage bij deze brief. Voor zover dit gaat om stukken gericht aan de Tweede Kamer reageer ik op uw verzoek als volgt.

* op uw brief van 15 juli 2008 over het vervolgen van de minister-president dhr. J.P. Balkenende hebt u op 15 september 2008 het antwoord ontvangen van de Tweede Kamer dat van de brief mededeling is gedaan aan de Kamer en dat de brief voor de leden ter inzage is gelegd.

* op uw brief van 2 september 2014 over aanbidding van een verzoekschrift m.b.t. artikel 119 Grondwet hebt u op 16 september 2014 een antwoord ontvangen van de vaste commissie voor Veiligheid en Justitie, dat deze uw brief in haar procedurevergadering van 10 september 2014 heeft behandeld en dat de Commissie heeft besloten uw brief voor kennisgeving aan te nemen.

* op uw brief van 17 december 2015 over het Verzoek om strafaangifte betreffende ministers, staatssecretaris en ex-Kamervoorzitter, hebt u op 18 februari 2016 een antwoord ontvangen van de Vaste Commissie voor Veiligheid en Justitie, dat deze uw brief op 17 februari 2016 in haar procedurevergadering heeft behandeld en dat de Commissie heeft besloten de inhoud van uw brief voor kennisgeving aan te nemen.

Ik stel vast dat de verzoeken die u aan de Tweede Kamer heeft gericht zijn behandeld en ik verwijs u ten overvloede nogmaals naar de brieven die u daarover van de Tweede Kamer hebt ontvangen.

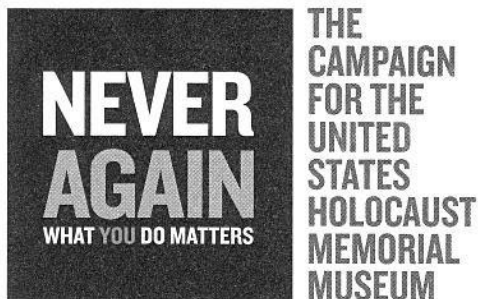
Ik beschouw uw verzoek daarmee als afgehandeld.

Hoogachtend,

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'K' followed by a horizontal line.

Mw. K. Arib,

Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

May 31, 2016

J.P. van den Wittenboer
Kastanje 28
Mierlo, Noord-Brabant 5731 NK
Netherlands

Dear Mr. van den Wittenboer:

I am pleased to extend a formal welcome to you as a member of the United States Holocaust Memorial Museum's Legacy of Light Society. Legacy of Light Society members are individuals – like you – who have thoughtfully included the Museum in their estate plans or otherwise established a charitable gift annuity, charitable remainder trust or other planned gift for the benefit of the Museum. It is through these gifts that the Museum seeks to ensure that this institution remains a vibrant and transformative force in the 21st century. We welcome your partnership in this historic task.

You are joining us at an exciting time as we are engaged in a comprehensive campaign to raise \$540 million - \$300 million in cumulative annual funds, \$40 million in capital commitments to build a state-of-the-art collections and conservation center, and \$200 million in endowment commitments. Enclosed you will find a Confirmation of Deferred Commitment Form. Signing this form will allow the Museum to designate any funds we receive through your estate to the institution's Permanent General Endowment Fund, and be counted today towards our campaign goal. Taking this simple extra step will make your legacy gift that much more powerful. Please note that the form may be rescinded at any time.

Also enclosed is a Consent Form. Please take a moment to complete and return this form as well so that you may receive all the benefits to which you are eligible for, including:

- Legacy of Light Society Memorial Candle
- Membership Pin
- Legacy of Light Membership Card
- Recognition in the Annual Report
- Subscription to the Museum's magazine
- Museum passes for individual and family visits
- 10% Discount at the Museum Shop

Legacy of
Light
Society

J.P. van den Wittenboer
May 31, 2016
Page 2

In addition, as the Director of Stewardship, for the Legacy of Light Society, you can always contact me with any question or Museum needs. My direct line is 202.488.2634; I can also be reached via email at cmaier@ushmm.org.

Because of the planned gifts from members of the Legacy of Light Society, the Museum is confident that we will succeed in the campaign, which will provide the resources it will take to meet any and all challenges that lie ahead. We are deeply grateful for your commitment to this institution and to the permanence of Holocaust memory.

Sincerely,

A handwritten signature in dark ink, consisting of a large, stylized 'C' followed by 'Z. Maier'.

Celeste Z. Maier, Director of Stewardship
Legacy of Light Society

LEGISLATIVE TRAIN 11.2021

European Parliament

6 A NEW PUSH FOR EUROPEAN DEMOCRACY

HATE PROPOSALS TO EXTEND THE LIST OF EU CRIMES TO ALL FORMS OF HATE CRIME AND HATE SPEECH

CONTENT

Article 83(1) TFEU provides for an exhaustive list of areas of particularly serious crime with a cross-border dimension (known as 'EU crimes') for which the European Parliament and the Council may establish minimum rules concerning the definition of criminal offences and sanctions. Under Article 83(1), third subparagraph, based on 'developments in crime', the Council may adopt a decision (subject to the consent of the Parliament) extending this list by adding other areas of crime. The Commission may present an initiative to trigger such Council decision, through a Communication to the European Parliament and the Council.

On 16 September 2020, European Commission President von der Leyen announced, in her State of the Union Address at the European Parliament and in the accompanying letter of intent, a new initiative on extending the list of EU crimes to all forms of hate crime and hate speech - whether because of race, religion, gender or sexuality. It was later mentioned in the Commission Work Programme 2021 and in February 2021, the Commission published a roadmap on the initiative, scheduled for the fourth quarter of 2021.

The initiative will complement the work on a legislative proposal on preventing and combatting gender-based violence against women and domestic violence to be presented also by the end of 2021. According to the Commission, the list of EU crimes could be extended to cover hate speech and hate crime on the grounds of race, colour, religion, descent or national or ethnic origin. Further grounds under consideration are sex and sexual orientation, as well as disability and age.

References

- European Commission, State of the Union Address by President von der Leyen at the European Parliament plenary, September 2020
- European Commission, Letter of intent: Key New Initiatives for 2021, September 2020
- European Commission, Commission Work Programme 2021, October 2021

Further reading

- EPRS, Unlocking the potential of the EU Treaties: An article-by-article analysis of the scope for action, 5. Extending the list of crimes addressed by EU criminal law policies, pp. 37-38, May 2020

- Policy Department for Citizens' Rights and Constitutional Affairs, Hate speech and hate crime in the EU and the evaluation of online content regulation approaches, July 2020
- European Commission, Hate speech & hate crime - inclusion on list of EU crimes, Roadmap

Author: Piotr Bąkowski, Members' Research Service, legislative-train@europarl.europa.eu
As of 20 November 2021.

HYPERLINK REFERENCES

General Assembly

Distr.: Limited
4 November 2020

Original: English

Seventy-fifth session

Third Committee

Agenda item 70 (a)

Elimination of racism, racial discrimination, xenophobia and related intolerance: elimination of racism, racial discrimination, xenophobia and related intolerance

Angola, Azerbaijan, Bangladesh, Belarus, Burkina Faso, Burundi, China, Comoros, Cuba, Democratic People's Republic of Korea, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Lao People's Democratic Republic, Nicaragua, Nigeria, Pakistan, Russian Federation, Sudan, Syrian Arab Republic, Tajikistan, Turkmenistan, Uzbekistan, Venezuela (Bolivarian Republic of) and Viet Nam: draft resolution

Combating glorification of Nazism, neo-Nazism and other practices that contribute to fuelling contemporary forms of racism, racial discrimination, xenophobia and related intolerance

The General Assembly,

Guided by the Charter of the United Nations, the Universal Declaration of Human Rights,¹ the International Covenant on Civil and Political Rights,² the International Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination³ and other relevant human rights instruments,

Recalling the provisions of Commission on Human Rights resolutions 2004/16 of 16 April 2004⁴ and 2005/5 of 14 April 2005⁵ and relevant Human Rights Council resolutions, in particular resolutions 7/34 of 28 March 2008,⁶ 18/15 of 29 September 2011⁷ and 21/33 of 28 September 2012,⁸ as well as General Assembly resolutions 60/143 of 16 December 2005, 61/147 of 19 December 2006, 62/142 of 18 December

¹ Resolution 217 A (III).

² See resolution 2200 A (XXI), annex.

³ United Nations, *Treaty Series*, vol. 660, No. 9464.

⁴ See *Official Records of the Economic and Social Council, 2004, Supplement No. 3 (E/2004/23)*, chap. II, sect. A.

⁵ Ibid., 2005, *Supplement No. 3* and corrigenda (E/2005/23, E/2005/23/Corr.1 and E/2005/23/Corr.2), chap. II, sect. A.

⁶ See *Official Records of the General Assembly, Sixty-third Session, Supplement No. 53 (A/63/53)*, chap. II.

⁷ Ibid., *Sixty-sixth Session, Supplement No. 53A* and corrigendum (A/66/53/Add.1 and A/66/53/Add.1/Corr.1), chap. II.

⁸ Ibid., *Sixty-seventh Session, Supplement No. 53A (A/67/53/Add.1)*, chap. II.

2007, [63/162](#) van 18 december 2008, [64/147](#) van 18 december 2009, [65/199](#) van 21 december 2010, [66/143](#) van 19 december 2011, [67/154](#) van 20 december 2012, [68/150](#) van 18 december 2013, [69/160](#) van 18 december 2014, [70/139](#) van 17 december 2015, [71/179](#) van 19 december 2016, [72/156](#) van 19 december 2017, [73/157](#) van 17 december 2018 en [74/136](#) van 18 december 2019 over deze kwestie, en zijn resoluties [61/149](#) van 19 december 2006, [62/220](#) van 22 december 2007, [63/242](#) van 24 december 2008, [64/148](#) van 18 december 2009, [65/240](#) van 24 december 2010, [66/144](#) van 19 december 2011, [67/155](#) van 20 december 2012, [68/151](#) van 18 december 2013, [69/162](#) van 18 december 2014, [70/140](#) van 17 december 2015, [71/181](#) van 19 december 2016, [72/157](#) van 19 december 2017, [73/262](#) van 22 december 2018 en [74/137](#) van 18 december 2019, getiteld "Een wereldwijde oproep tot concrete actie voor de totale uitbanning van racisme, rassendiscriminatie, vreemdelingenhaat en aanverwante onverdraagzaamheid en de alomvattende uitvoering en follow-up van de Verklaring van Durban en actieprogramma",

Erkennend andere belangrijke initiatieven van de Algemene Vergadering gericht op bewustmaking over het lijden van slachtoffers van racisme, rassendiscriminatie, vreemdelingenhaat en aanverwante onverdraagzaamheid en vormen van discriminatie, ook in historisch perspectief, in het bijzonder met betrekking tot de herdenking van de slachtoffers van slavernij en de transatlantische slavenhandel,

Herinnerend aan het Handvest van het Tribunaal van Neurenberg en het oordeel van de Tribunaal dat onder meer de SS-organisatie en haar integrale onderdelen, met inbegrip van de Waffen-SS, als crimineel heeft erkend, via haar officieel aanvaarde leden die betrokken zijn bij of met kennis van het plegen van oorlogsmisdaden en misdaden tegen de menselijkheid in verband met de Tweede Wereldoorlog, als evenals andere relevante bepalingen van de Handvest en het oordeel,

Indachtig de verschrikkingen van de Tweede Wereldoorlog, en in dit verband benadrukkend dat de overwinning op het nazisme in de Tweede Wereldoorlog heeft bijgedragen tot het scheppen van de voorwaarden voor de oprichting van de Verenigde Naties, bedoeld om toekomstige oorlogen te voorkomen en volgende generaties te redden van de gesel van de oorlog,

Eraan herinnerend dat de internationale gemeenschap in 2020 de vijfenzeventigste verjaardag van de overwinning op het nazisme in de Tweede Wereldoorlog viert, en in dit verband uitkijkend naar het houden van een speciale plechtige vergadering van de Algemene Vergadering,

Er tevens aan herinnerend dat de vijfenzeventigste zitting van de Algemene Vergadering samenvalt met de vijfenzeventigste verjaardag van de oprichting van het Tribunaal van Neurenberg en de goedkeuring van zijn Handvest,

Opmerkend dat neonazisme meer is dan alleen de verheerlijking van een beweging uit het verleden, het is een hedendaags fenomeen met sterke gevestigde belangen in raciale ongelijkheid en een investering in het verkrijgen van brede steun voor zijn valse beweringen van raciale superioriteit,

Herinnerend aan de relevante bepalingen van de Verklaring van Durban en het programma van Maatregelen aangenomen door de Wereldconferentie tegen racisme, rassendiscriminatie, 9, met Vreemdelingenhaat en aanverwante onverdraagzaamheid op 8 name paragraaf 2 september 2001, van de Verklaring en de paragrafen 84 tot en met 86 van het Actieprogramma, evenals de relevante bepalingen van het slotdocument van de Durban Review Conference van 24 april 2009, 10 in het bijzonder de paragrafen 11, 13 en 54,

Verontrust over de verspreiding in vele delen van de wereld van verschillende extremistische politieke partijen, bewegingen, ideologieën en groepen met een racistisch of xenofob karakter, waaronder neonazi's en skinheadgroepen, en over het feit dat deze trend heeft geleid tot

⁹ Zie [A/CONF.189/12](#) en [A/CONF.189/12/Corr.1](#), kerel. I.

¹⁰ Zie [A/CONF.211/8](#), kerel. I.

bij de uitvoering van discriminerende maatregelen en beleid op lokaal of nationaal niveau,

Met bezorgdheid vaststellend dat, zelfs waar neonazi's of extremisten formeel niet deelnemen aan de regering, de aanwezigheid daarin van extreemrechtse ideologen tot gevolg kan hebben dat in het bestuur en het politieke discours dezelfde ideologieën worden geïnjecteerd die neonazisme en extremisme zo maken, gevaarlijk,

Gealarmeerd door muziketeksten en videogames die rassenhaat bepleiten en aanzetten tot discriminatie, vijandigheid of geweld,

Bezorgd over het gebruik van internetplatforms door groepen die haat bepleiten om informatie te plannen, geld in te zamelen en te verspreiden over openbare evenementen die gericht zijn op het bevorderen van racisme, vreemdelingenhaat en aanverwante onverdraagzaamheid, zoals bijeenkomsten, demonstraties en gewelddaden,

Indachtig de rol die internet kan spelen bij het bevorderen van gelijkheid, inclusie en non-discriminatie,

Ernstig bezorgd over het feit dat neonazistische groepen, evenals andere groepen en individuen die ideologieën van haat aanhangen, zich in toenemende mate hebben gericht op vatbare personen, voornamelijk kinderen en jongeren, door middel van speciaal op maat gemaakte websites met als doel hun indoctrinatie en rekrutering,

Diep bezorgd over alle recente uitingen van geweld en terrorisme, aangewakkerd door gewelddadig nationalisme, racisme, antisemitisme, islamofobie, christianofobie, afrofoobie, vreemdelingenhaat en aanverwante onverdraagzaamheid, ook tijdens sportevenementen,

Met diepe bezorgdheid de aanhoudende alarmerende toename erkennend van gevallen van discriminatie, onverdraagzaamheid en extremistisch geweld ingegeven door antisemitisme, Islamofobie en Christianofobie en vooroordelen tegen personen van andere etnische afkomst, religies en overtuigingen,

Onderstrepend het bestaande gebrek aan uniformiteit van normen met betrekking tot beschermde meningsuiting en meningsuiting en verboden rassendiscriminatie en het bepleiten van nationale, raciale of religieuze haat die aanzet tot discriminatie, vijandigheid of geweld,

In dit verband *met bezorgdheid opmerkend* dat de variatie in nationale normen die haatzaaiende uitlatingen verbieden, veilige havens kunnen bieden voor neonazistische, extremistische, gewelddadige nationalistische, xenofobe of racistische uitingen, aangezien veel neonazistische en relevante extremistische groeperingen van een racistisch of xenofoob karakter transnationaal opereren door te vertrouwen op internet-serviceproviders of socialemediaplatforms,

Benadrukkend dat het aanpakken van haatzaaiende uitlatingen niet tot doel heeft de vrijheid van meningsuiting te beperken of te verbieden, maar om het aanzetten tot discriminatie, vijandigheid en geweld te voorkomen, hetgeen bij wet verboden is,

Uiting gevend aan zijn bezorgdheid over het gebruik van digitale technologieën door neonazi's en andere extremistische en haatgroepen om hun ideologie te verspreiden, en erkennend dat digitale technologieën van groot belang zijn voor de uitoefening van de mensenrechten en voor de bestrijding van racisme, rassendiscriminatie, vreemdelingenhaat en aanverwante zaken in tolerantie,

1. *bevestigt* de relevante bepalingen van de Verklaring van Durban en van het slotdocument van de Durban Review Conference, waarin staten het voortbestaan en de heropleving van neonazisme, neofascisme en gewelddadige nationalistische ideologieën op basis van raciale en nationale vooroordelen veroordeelden en verklaarden dat die verschijnselen zouden in geen enkel geval of onder geen enkele omstandigheid kunnen worden gerechtvaardigd;

2. *herinnert aan* de bepalingen van de Verklaring van Durban en van het slotdocument van de Durban Review Conference, waarin staten de positieve bijdrage erkenden die de uitoefening van het recht op vrijheid van meningsuiting, met name door

de media en nieuwe technologieën, waaronder internet, en volledige eerbiediging van de vrijheid om informatie te zoeken, te ontvangen en te verstrekken, kunnen bijdragen tot de bestrijding van racisme, rassendiscriminatie, vreemdelingenhaat en aanverwante onverdraagzaamheid;

3. *neemt met waardering kennis* van het verslag van de speciale rapporteur van de Mensenrechtenraad over hedendaagse vormen van racisme, rassendiscriminatie, vreemdelingenhaat en aanverwante onverdraagzaamheid, opgesteld in overeenstemming met het verzoek in zijn resolutie [74/136](#);

11

4. *sprekt zijn waardering uit* voor de Hoge Commissaris van de Verenigde Naties voor de mensenrechten en haar bureau voor hun inspanningen om racisme, rassendiscriminatie, vreemdelingenhaat en aanverwante onverdraagzaamheid te bestrijden, met inbegrip van het onderhoud door het Bureau van de Hoge Commissaris van de Verenigde Naties voor de mensenrechten van de databank over praktische middelen om racisme, rassendiscriminatie, vreemdelingenhaat en aanverwante onverdraagzaamheid te bestrijden;

5. *sprekt zijn diepe bezorgdheid uit* over de verheerlijking, in welke vorm dan ook, van de nazi-beweging, het neonazisme en voormalige leden van de Waffen-SS-organisatie, onder meer door het oprichten van monumenten en gedenktekens, het houden van openbare demonstraties in naam van de verheerlijking van het nazi-verleden, de nazi-beweging en het neonazisme, die dergelijke leden en degenen die tegen de anti-Hitler-coalitie vochten, verklaarden of probeerden te verklaren, samenwerkten met de nazi-beweging en oorlogsmisdaden en misdaden tegen de menselijkheid begaan door deelnemers aan nationale bevrijdingsbewegingen, evenals door het hernoemen van straten die ze verheerlijken;

6. *roept op tot* de universele ratificatie en effectieve uitvoering van de Internationaal Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van rassendiscriminatie, en dringt er bij de staten die partij bij zijn die dat nog niet hebben gedaan op aan om te overwegen de verklaring op grond van artikel 14 af te leggen, waarmee het Comité voor de uitbanning van Rassendiscriminatie met de bevoegdheid om mededelingen te ontvangen en in overweging te nemen van individuen of groepen individuen binnen hun rechtsgebied die beweren het slachtoffer te zijn van een schending door een staat die partij is van een van de in het Verdrag uiteengezette rechten;

7. *dringt er bij* Staten op aan alle vormen van rassendiscriminatie met alle passende middelen uit te bannen, met inbegrip van wetgeving zoals vereist door de omstandigheden, en er tegelijkertijd voor te zorgen dat de daarin opgenomen definitie van rassendiscriminatie in overeenstemming is met artikel 1 van het Verdrag;

8. *moedigt* de staten die een voorbehoud hebben gemaakt bij artikel 4 van het verdrag aan serieus te overwegen om dergelijke voorbehouden met voorrang in te trekken, zoals benadrukt door de speciale rapporteur;

9. *erkent* dat discriminatie op grond van ras, etniciteit of religie in al zijn vormen en uitingen, met inbegrip van neonazisme, islamofobie, christianofobie en antisemitisme, een bedreiging vormt voor de sociale cohesie, niet alleen voor de raciale en etnische groepen die hun direct doelwit;

10. *herinnert eraan* dat alle wetgevende of constitutionele maatregelen die worden genomen ter bestrijding van extremistische politieke partijen, bewegingen, ideologieën en groepen met een racistisch of xenofob karakter, met inbegrip van neonazi's en skinheadgroepen en soortgelijke extremistische ideologische bewegingen, in overeenstemming moeten zijn met de relevante internationale mensenrechtenverplichtingen, in het bijzonder de artikelen 4 en 5 van het Verdrag en de artikelen 19 tot 22 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten;

11. *moedigt* de staten die partij zijn bij het verdrag aan passende maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat hun wetgeving in overeenstemming is met hun verplichtingen uit hoofde van het verdrag, met inbegrip van die uit hoofde van artikel 4;

¹¹ [A/75/329](#).

12. *benadrukt* dat het recht op vrijheid van meningsuiting, vreedzame vergadering en vereniging belangrijk zijn ter ondersteuning van de wereldwijde strijd tegen racisme, rassendiscriminatie, vreemdelingenhaat en aanverwante onverdraagzaamheid;

13. *Benadrukt nogmaals* de aanbeveling van de Speciale Rapporteur dat "elke herdenkingsviering van het naziregime, zijn bondgenoten en aanverwante organisaties, officieel of niet-officieel, moet worden verboden" door Staten, en benadrukt ook dat dergelijke manifestaties onrecht doen aan de nagedachtenis¹² van de talloze slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog en kinderen en jongeren negatief beïnvloeden, en benadrukt in dit verband dat het belangrijk is dat staten maatregelen nemen, in overeenstemming met de internationale mensenrechtenwetgeving, om elke viering van de nazi-SS-organisatie en al haar integrale onderdelen, met inbegrip van de Waffen-SS, en dat het verzuim van staten om dergelijke praktijken effectief aan te pakken, onverenigbaar is met de verplichtingen van staten die lid zijn van de Verenigde Naties krachtens het Handvest;

14. *spreekt zijn diepe bezorgdheid uit* over de toenemende frequentie van pogingen en activiteiten die bedoeld zijn om monumenten die zijn opgericht ter nagedachtenis aan degenen die tijdens de Tweede Wereldoorlog tegen het nazisme hebben gevochten, te ontheiligen of te slopen, en om de stoffelijke overschotten van dergelijke personen onrechtmatig op te graven of te verwijderen, en in dit verband aanzien dringt er bij Staten op aan hun relevante verplichtingen volledig na te komen, onder meer krachtens artikel 34 van Aanvullend Protocol I bij de Verdragen van Genève van 1949;

15. *veroordeelt krachtig* incidenten die het nazisme verheerlijken en promoten, zoals daden waarbij pro-nazi-graffiti en schilderijen zijn betrokken, ook op monumenten ter nagedachtenis aan slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog;

16. *spreekt zijn verontrusting uit* over het gebruik door neonazistische groepen, evenals andere extremistische groeperingen en individuen die ideologieën van haat, informatietechnologieën, internet en sociale media aanhangen om nieuwe leden te werven, met name gericht op kinderen en jongeren, en om deze te verspreiden en om hun met haat gevulde berichten te versterken, terwijl ze erkennen dat internet ook kan worden gebruikt om deze groepen en hun activiteiten tegen te gaan;

17. *neemt met bezorgdheid kennis* van het aanzienlijke aantal racistische incidenten wereldwijd, waaronder de opkomst van skinheadgroepen, die verantwoordelijk zijn voor veel van deze incidenten, evenals de heropleving van racistisch en xenofob geweld dat onder meer gericht is op personen die behoren tot nationale of etnische, religieuze en linguïstische minderheden, of op enige andere grond, met inbegrip van brandstichtingen op huizen en vernieling van en geweld op scholen, gebedshuizen en begraafplaatsen;

18. *bevestigt opnieuw* dat dergelijke handelingen in bepaalde omstandigheden kunnen worden gekwalificeerd als vallend binnen het toepassingsgebied van het Verdrag, dat ze mogelijk niet te rechtvaardigen zijn als uitoefening van de vrijheid van vreedzame vergadering, vrijheid van vereniging en vrijheid van meningsuiting en dat ze vaak zullen vallen binnen de reikwijdte van artikel 20 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten en kunnen onderworpen zijn aan bepaalde beperkingen, zoals uiteengezet in de artikelen 19, 21 en 22 van het Verdrag;

19. *Moedigt* Staten aan passende concrete maatregelen te nemen, met inbegrip van wetgevende en educatieve maatregelen, in overeenstemming met hun internationale mensenrechtenverplichtingen, om revisionisme met betrekking tot de Tweede Wereldoorlog en de ontkenning van de misdaden tegen de menselijkheid en oorlogsmisdaden die tijdens de Tweede Wereldoorlog;

¹² [A/72/291](#), para. 79.

¹³ Verenigde Naties, *Verdragenreeks*, vol. 1125, nr. 17512.

20. *roept* staten op om actieve maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat onderwijsstelsels de nodige inhoud ontwikkelen om een nauwkeurig verslag van de geschiedenis te geven, en om tolerantie en andere internationale mensenrechtenbeginselen te bevorderen;

21. *neemt kennis* van de aanbeveling van de speciale rapporteur dat onderwijs dat de racistische effecten van nationalistisch populisme probeert te ondermijnen, nauwkeurige en representatieve verslagen van de nationale geschiedenis moet bevatten die een stem geven aan raciale en etnische diversiteit en dat de onwaarheden blootlegt van degenen die proberen schrijven etnische groepen uit nationale geschiedenissen en identiteiten om etnonationalistische mythen van raciaal of etnisch 'zuivere' naties in stand te houden;

14

22. *veroordeelt zonder voorbehoud* elke ontkenning of poging tot ontkenning van de Holocaust, evenals elke uiting van religieuze onverdraagzaamheid, opruiing, intimidatie of geweld tegen personen of gemeenschappen op grond van etnische afkomst of religieuze overtuiging;

23. *bevestigt zijn diepe toewijding* aan de herdenkingsplicht en verwelkomt de oproep van de speciale rapporteur voor het actieve behoud van de Holocaust-locaties die dienst deden als nazi-vernietigingskampen, concentratie- en dwangarbeidskampen en gevangenissen, evenals zijn aanmoediging aan staten maatregelen te nemen, waaronder wetgevende, wetshandhavings- en educatieve maatregelen, om een einde te maken aan alle vormen van Holocaust-ontkenning;¹⁵

24. *neemt kennis* van de conclusies van de speciale rapporteur dat revisionisme en pogingen om de geschiedenis te vervalsen in bepaalde omstandigheden kunnen vallen onder het verbod op haatzaaiende uitlatingen krachtens artikel 4 (a) van het Verdrag, dat staten als strafbare feiten strafbaar moeten verklaren door de wet¹⁶ en dat rekrutering door neonazi's die extreme ideologieën of raciale, etnische of religieuze haat en intolerantie proberen te mainstreamen, onder artikel 4 (b) van het Verdrag kan vallen;

25. *roept* staten op om door te gaan met het nemen van alle passende maatregelen gericht op het voorkomen en bestrijden van haatzaaiende uitlatingen, ook op internet, en het aanzetten tot geweld tegen personen in kwetsbare situaties, met inbegrip van het organiseren van bijeenkomsten en gewelddadige protesten, fondsenwerving en betrokkenheid bij andere activiteiten ;

26. *spreekt zijn ernstige bezorgdheid uit* over pogingen om op wetgevend niveau symbolen te verbieden die in staten worden geassocieerd met de overwinning op het nazisme;

27. *spreekt zijn diepe bezorgdheid uit* over pogingen tot commerciële reclame die gericht zijn op het uitbuiten van het lijden van de slachtoffers van oorlogsmisdaden en misdaden tegen de menselijkheid die tijdens de Tweede Wereldoorlog door het nazi-regime zijn begaan;

28. *benadrukt* dat de nagedachtenis moet worden gerespecteerd en dat de hierboven beschreven praktijken onrecht doen aan de nagedachtenis van de talloze slachtoffers van misdaden tegen de menselijkheid begaan in de Tweede Wereldoorlog, met name die welke zijn gepleegd door de SS-organisatie en door degenen die hebben gevochten tegen de anti-Hitler-coalitie en samenwerkte met de nazi-beweging, en kinderen en jongeren negatief kan beïnvloeden, en dat het falen van staten om dergelijke praktijken effectief aan te pakken onvermijdelijk is met de verplichtingen van staten die lid zijn van de Verenigde Naties krachtens het Handvest, met inbegrip van die met betrekking tot de doeleinden en principes van de Organisatie;

29. *benadrukt ook* dat al dergelijke praktijken hedendaagse vormen van racisme, rassendiscriminatie, antisemitisme, islamofobie, christianofobie, vreemdelingenhaat en aanverwante onverdraagzaamheid kunnen aanwakkeren en kunnen bijdragen aan de verspreiding en vermenigvuldiging van verschillende extremistische politieke partijen, bewegingen en groepen van racistische of xenofobe

¹⁴ [A/73/305](#) en [A/73/305/Corr.1](#), para. 56.

¹⁵ [A/72/291](#), para. 91.

¹⁶ [A/HRC/38/53](#), para. 15.

karakter, inclusief neonazi's en skinheadgroepen, en roept in dit verband op tot verhoogde waakzaamheid;

30. *spreekt zijn bezorgdheid uit* over het feit dat de mensenrechten en democratische uitdagingen die worden gesteld door extremistische politieke partijen, bewegingen en groeperingen universeel zijn en dat geen enkel land er immuun voor is;

31. *benadrukt* de noodzaak om passende maatregelen te nemen die nodig zijn om de hierboven beschreven praktijken tegen te gaan, en roept staten en alle andere belanghebbenden op om in overeenstemming met de internationale mensenrechtenwetgeving doeltreffender maatregelen te nemen om deze verschijnselen en extremistische bewegingen van een racistisch of xenofoob karakter, die een reële bedreiging vormen voor de democratische waarden, en om hun waakzaamheid te vergroten en proactief te zijn bij het versterken van hun inspanningen om deze uitdagingen te herkennen en effectief aan te pakken;

32. *onderstreept* het belang van gegevens en statistieken over racistische en xenofobe misdrijven voor het identificeren van de soorten gepleegde strafbare feiten, de profielen van slachtoffers en daders en of deze laatste zijn aangesloten bij extremistische bewegingen of groepen, waardoor een beter begrip van het fenomeen wordt vergroot en de identificatie van doeltreffende maatregelen om dergelijke racistische en xenofobe misdrijven aan te pakken, en herinnert in dit verband aan de toezeggingen die zijn gedaan in de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling inzake gegevens, monitoring en verantwoordingsplicht, met inbegrip van het verzamelen van gegevens uitgesplitst naar kenmerken die relevant zijn in de nationale context;

33. *moedigt* staten aan om verdere maatregelen te nemen ter ondersteuning van de opleiding van politie en andere wetshandavingsinstanties over de ideologieën van extremistische politieke partijen, bewegingen en groeperingen wier pleitbezorger het aanzetten tot racistisch en xenofoob geweld vormt, om hun vermogen om racistische en xenofobe misdaden aan te pakken te versterken, hun verantwoordelijkheid te nemen om de daders van dergelijke misdaden voor de rechter te brengen en straffeloosheid te bestrijden;

34. *spreekt zijn diepe bezorgdheid uit* over het toegenomen aantal zetels dat wordt ingenomen door vertegenwoordigers van extremistische partijen met een racistisch of xenofoob karakter in een aantal nationale en lokale parlementen, en benadrukt in dit verband dat alle democratische politieke partijen hun programma's en activiteiten moeten baseren betreffende de eerbiediging van de mensenrechten en vrijheden, democratie, de rechtsstaat en goed bestuur en om alle berichten te veroordelen die ideeën verspreiden die gebaseerd zijn op raciale superioriteit of haat en die tot doel hebben hedendaagse vormen van racisme, rassendiscriminatie, vreemdelingenhaat en aanverwante onverdraagzaamheid;

35. *neemt kennis* van de bezorgdheid van de speciale rapporteur over de heropleving van het neonazisme in de huidige tijd en de groeiende steun voor en aanvaarding van neonazisme en aanverwante ideologieën in een toenemend aantal landen;¹⁸

36. *neemt* in dit verband met waardering kennis van de oproep van de speciale rapporteur aan politieke leiders en partijen om het aanzetten tot rassendiscriminatie of vreemdelingenhaat krachtig te veroordelen, tolerantie en respect te bevorderen en geen coalities te vormen met extremistische partijen van een racistische of xenofobe karakter;¹⁹

37. *is ingenomen* met de aanbeveling van de speciale rapporteur om door te gaan met het nemen van maatregelen door middel van nationale wetgeving, in overeenstemming met de internationale mensenrechtenwetgeving, gericht op het voorkomen van haatzaaiende uitslatingen en het aanzetten tot geweld, en steun - financiële en andere - van politieke partijen en andere organisaties in te trekken die zich bezighouden met neonazistische of andere haatzaaiende uitslatingen en stappen ondernemen om verantwoordelijke

¹⁷ Resolutie 70/1.

¹⁸ A/HRC/38/53, para. 16.

¹⁹ A/72/291, para. 83.

organisaties waar dergelijke haatzaaiende uitingen tot doel hebben, of redelijkerwijs kunnen worden verwacht, aan te zetten tot geweld;

38. *Moedigt* Staten aan om de diversiteit binnen wetshandhavinginstanties te verbeteren en dringt er bij hen op aan alle passende maatregelen te nemen om het indienen van klachten over en het opleggen van passende sancties tegen personen binnen de openbare dienst die racistisch gemotiveerd geweld hebben gepleegd of hebben gebruikt Haattoespraak;

39. *spreekt zijn diepe bezorgdheid uit* over de toename van het aantal gemelde gevallen van racistische, antisemitische, islamofobe, arabofobe, afrofoobe en xenofobe uitingen tijdens sportevenementen, waaronder die welke worden gepleegd door extremistische groepen met een racistisch of xenofob karakter, waaronder neonazi's en skinheadgroepen, en roept staten, internationale organisaties, sportfederaties en andere relevante belanghebbenden op om de maatregelen om dergelijke incidenten aan te pakken te versterken, en verwelkomt tevens de stappen die veel staten, sportfederaties en clubs hebben genomen om racisme bij sportevenementen uit te bannen, onder meer door sport die wordt beoefend zonder discriminatie van welke vorm dan ook en in de Olympische geest, die menselijk begrip, tolerantie, inclusie, fair play en solidariteit vereisen;

40. *herinnert aan* de aanbeveling van de speciale rapporteur om in het nationale strafrecht een bepaling op te nemen volgens welke het plegen van een strafbaar feit met racistische of xenofobe motieven of doeleinden een verzwarende omstandigheid vormt, waardoor strengere straffen mogelijk zijn²¹, en moedigt staten aan waarvan de wetgeving geen dergelijke bepalingen om die aanbeveling in overweging te nemen;

41. *neemt kennis* van maatregelen die door staten zijn genomen om discriminatie te voorkomen van, in het bijzonder, maar niet beperkt tot, personen die behoren tot nationale of etnische, religieuze en taalkundige minderheden, mensen van Afrikaanse afkomst, Roma, migranten, vluchtelingen en asielzoekers, en om hun integratie te verzekeren in de samenleving, dringt er bij staten op aan te zorgen voor de volledige en effectieve uitvoering van wettelijke, beleidsmatige en institutionele maatregelen ter bescherming van deze individuen en groepen, inclusief vrouwen en meisjes, en beveelt staten aan iedereen daadwerkelijk, zonder enige vorm van discriminatie, hun mensenrechten te garanderen, inclusief die verband houden met veiligheid en beveiliging, toegang tot de rechter, passende schadeloosstelling en passende informatie over hun rechten, en vervolging en passende bestraffing, al naargelang van toepassing, van degenen die verantwoordelijk zijn voor racistische en xenofobe misdaden tegen hen, met inbegrip van de mogelijkheid om schadevergoeding of genoegdoening te vragen voor schade geleden als gevolg van dergelijke misdrijven;

42. *onderstreept* dat de wortels van extremisme veelzijdig zijn en moeten worden aangepakt door middel van adequate maatregelen zoals onderwijs, bewustmaking en bevordering van de dialoog, en beveelt in dit verband aan meer maatregelen te nemen om jongeren bewust te maken van de gevaren van de ideologieën en activiteiten van extremistische politieke partijen, bewegingen en groepen;

43. *bevestigt* in dit verband het bijzondere belang van alle vormen van onderwijs, met inbegrip van mensenrechteneducatie, als aanvulling op wetgevende maatregelen, en roept staten op te blijven investeren in onderwijs, zowel in conventionele als niet-conventionele leerplannen, inter onder meer om attitudes te veranderen en ideeën over raciale hiërarchieën en superioriteit tegen te gaan, en hun negatieve invloed tegen te gaan, en om de waarden van non-discriminatie, gelijkheid en respect voor iedereen te bevorderen, zoals uiteengezet door de speciale rapporteur;

44. *erkent* de cruciale rol van onderwijs bij het bevorderen van mensenrechten en fundamentele vrijheden en het bestrijden van racisme, rassendiscriminatie, vreemdelingenhaat en aanverwante onverdraagzaamheid, met name bij het bevorderen van de beginselen van tolerantie,

²⁰ [A/HRC/38/53](#), para. 35 (c).

²¹ [A/69/334](#), para. 81.

non-discriminatie, inclusie en respect voor etnische, religieuze en culturele diversiteit en het voorkomen van de verspreiding van extremistische racistische en xenofobe bewegingen en ideeën;

45. *veroordeelt* met klem het gebruik van educatief materiaal en retoriek in onderwijsomgevingen, die racisme, discriminatie, haat en geweld op grond van etnische afkomst, nationaliteit, godsdienst of overtuiging verspreiden;

46. *benadrukt* de aanbeveling van de speciale rapporteur die werd gepresenteerd tijdens de vierenzestigste zitting van de Algemene Vergadering, waarin hij het belang benadrukte van geschiedenislessen bij het onderwijzen van de dramatische gebeurtenissen en menselijk lijden die voortkwamen uit de aanvaarding van ideologieën zoals het nazisme en fascisme;

22

47. *benadrukt* het belang van andere positieve maatregelen en initiatieven die erop gericht zijn gemeenschappen bij elkaar te brengen en hen de ruimte te geven voor een echte dialoog, zoals rondetafelgesprekken, werkgroepen en seminars, waaronder opleidingsseminars voor overheidsfunctionarissen en mediaprofessionals, evenals bewustmaking het stimuleren van activiteiten, met name de activiteiten die zijn geïnitieerd door vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld, waarvoor voortdurende staatssteun nodig is;

48. *onderstreept* de positieve rol die relevante entiteiten en programma's van de Verenigde Naties, met name de Organisatie van de Verenigde Naties voor onderwijs, wetenschap en cultuur, op de bovengenoemde gebieden kunnen spelen;

49. *Bevestigt opnieuw* artikel 4 van het Verdrag, volgens hetwelk de Staten die partij zijn bij het Verdrag alle propaganda en alle organisaties veroordelen die gebaseerd zijn op ideeën of theorieën over superioriteit van een ras of groep personen van één kleur of etnische afkomst, of die trachten te rechtvaardigen of te promoten rassenhaat en discriminatie in welke vorm dan ook, en verbinden zich ertoe onmiddellijke en positieve maatregelen te nemen die bedoeld zijn om elke aansporing tot of daden van dergelijke discriminatie uit te bannen en daartoe, met inachtneming van de beginselen die zijn neergelegd in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en de rechten die uitdrukkelijk zijn uiteengezet in artikel 5 van het Verdrag, onder meer:

(a) Zal een strafbaar feit strafbaar verklaren door de wet alle verspreiding van ideeën gebaseerd op raciale superioriteit of haat, en het aanzetten tot rassendiscriminatie, evenals alle daden van geweld of aanzetten tot dergelijke daden tegen een ras of groep personen van een andere kleur of etnische afkomst, en ook het verlenen van hulp aan racistische activiteiten, met inbegrip van de financiering daarvan;

(b) verklaart onwettig en verbiedt organisaties, alsmede georganiseerde en alle andere propaganda-activiteiten, die rassendiscriminatie bevorderen en aanzetten, en erkent deelname aan dergelijke organisaties of activiteiten als een wettelijk strafbaar feit;

(c) Staat niet toe dat overheidsinstanties of openbare instellingen, nationaal of lokaal, om rassendiscriminatie te bevorderen of aan te wakkeren;

50. *bevestigt tevens* dat, zoals onderstreept in paragraaf 13 van het slotdocument van de Durban Review Conference, elke pleidooi voor nationale, raciale of religieuze haat die aanzet tot discriminatie, vijandigheid of geweld bij wet moet worden verboden, dat elke verspreiding van ideeën op grond van rassensuperioriteit of haat, of het aanzetten tot rassendiscriminatie, evenals alle daden van geweld of aanzetten tot dergelijke daden, strafbaar worden verklaard bij de wet, in overeenstemming met de internationale verplichtingen van Staten, en dat deze verboden in overeenstemming zijn met vrijheid van mening en meningsuiting;

51. *neemt kennis* van de lancering door de secretaris-generaal van de strategie en het actieplan van de Verenigde Naties inzake haatspraak, die een rol kan spelen bij het aanpakken van haatzaaiende uitlatingen

²² [A/64/295](#), para. 104.

over de hele wereld terwijl ze de vrijheid van mening en meningsuiting hooghouden, in samenwerking met regeringen, het maatschappelijk middenveld, de particuliere sector en andere partners;

52. *erkent* de positieve rol die de uitoefening van het recht op vrijheid van mening en meningsuiting, evenals volledige eerbiediging van de vrijheid om informatie te zoeken, te ontvangen en door te geven, onder meer via internet, kan spelen bij de bestrijding van racisme, rassendiscriminatie en vreemdelingenhaat en gerelateerde intolerantie;

53. *roept* staten op de vrijheid van meningsuiting te versterken, die een cruciale rol kan spelen bij het bevorderen van democratie en het bestrijden van racistische en xenofobe ideologieën die gebaseerd zijn op raciale superioriteit;

54. *roept ook* staten, die de primaire verantwoordelijkheid hebben om discriminatie en haatzaaiende uitlatingen tegen te gaan, en alle relevante actoren, waaronder politieke en religieuze leiders, op om inclusie en eenheid te bevorderen als reactie op de pandemie van de coronavirusziekte (COVID-19), en om racisme, vreemdelingenhaat, haatzaaiende uitlatingen, geweld, discriminatie en stigmatisering te voorkomen, zich uit te spreken en krachtig op te treden;

55. *sprekt zijn bezorgdheid uit* over het toegenomen gebruik van digitale technologieën ter bevordering en verspreiding van racisme, rassenhaat, vreemdelingenhaat, rassendiscriminatie en aanverwante onverdraagzaamheid, en roept in dit verband de staten die partij zijn bij het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten op om de verspreiding van de bovengenoemde ideeën met inachtneming van hun verplichtingen uit hoofde van de artikelen 19 en 20 van het Verdrag, die het recht op vrijheid van meningsuiting garanderen en de gronden schetsen waarop de uitoefening van dit recht legitiem kan worden beperkt;

56. *erkent* de noodzaak om het gebruik van nieuwe informatie- en communicatietechnologieën, waaronder internet, te bevorderen om bij te dragen aan de bestrijding van racisme, rassendiscriminatie, vreemdelingenhaat en aanverwante onverdraagzaamheid;

57. *erkent ook* de positieve rol die de media kunnen spelen bij de bestrijding van racisme, rassendiscriminatie, vreemdelingenhaat en aanverwante onverdraagzaamheid, het bevorderen van een cultuur van tolerantie en inclusie en het vertegenwoordigen van de diversiteit van een multiculturele samenleving;

58. *Moedigt* Staten, het maatschappelijk middenveld en andere relevante belanghebbenden aan om alle kansen te benutten, ook die welke worden geboden door internet en sociale media, om, in overeenstemming met de internationale mensenrechtenwetgeving, de verspreiding van ideeën die gebaseerd zijn op raciale superioriteit of haat tegen te gaan en om de waarden van gelijkheid, non-discriminatie, diversiteit en democratie;

59. *moedigt* nationale mensenrechteninstellingen aan, waar ze bestaan, om passende programma's te ontwikkelen om tolerantie, inclusie en respect voor iedereen te bevorderen en om in dit verband relevante informatie te verzamelen;

60. *wijst* op het belang van versterking van de samenwerking op regionaal en internationaal niveau om alle uitingen van racisme, rassendiscriminatie, vreemdelingenhaat en aanverwante onverdraagzaamheid tegen te gaan, met name met betrekking tot kwesties die in deze resolutie aan de orde worden gesteld;

61. *benadrukt* het belang van nauwe samenwerking met het maatschappelijk middenveld en internationale en regionale mensenrechtenmechanismen om doeltreffend alle uitingen van racisme, rassendiscriminatie, vreemdelingenhaat en aanverwante onverdraagzaamheid, alsook extremistische politieke partijen, bewegingen en groeperingen, met inbegrip van neo-nazi's en skinheadgroepen en andere soortgelijke extremistische ideologische bewegingen die aanzetten tot racisme, rassendiscriminatie, vreemdelingenhaat en aanverwante onverdraagzaamheid;

62. *herinnert aan* het verzoek van de Commissie voor de rechten van de mens, in haar resolutie 2005/5, aan de speciale rapporteur om over deze kwestie na te denken, relevante aanbevelingen te doen in toekomstige rapporten en in dit verband de standpunten van regeringen en particuliere organisaties;

63. *Verzoekt* Staten te overwegen om in hun rapporten voor de universele periodieke evaluatie en hun rapporten aan de relevante verdragsorganen informatie op te nemen over de stappen die zijn genomen om racisme, rassendiscriminatie, vreemdelingenhaat en aanverwante onverdraagzaamheid te bestrijden, onder meer met het oog op de uitvoering van de bepalingen van deze oplossing;

64. *verzoekt* de speciale rapporteur om, voor voorlegging aan de Algemene Vergadering tijdens haar 67ste zitting en aan de Mensenrechtenraad tijdens haar zevenenveertigste zitting, rapporten voor te bereiden over de uitvoering van deze resolutie, en moedigt de Speciale Rapporteur aan om specifieke aandacht voor de punten 5, 11, 13, 14, 15, 17, 25, 26, 27, 44 en 46 hierboven, op basis van de standpunten die zijn verzameld in overeenstemming met het verzoek van de Commissie, zoals in herinnering gebracht in punt 62 hierboven;

65. *spreekt zijn waardering* uit voor de regeringen en niet-gouvernementele organisaties die informatie hebben verstrekt aan de speciale rapporteur in de loop van de voorbereiding van haar verslag aan de Algemene Vergadering;

66. *moedigt* staten en niet-gouvernementele organisaties aan om samen te werken met de speciale rapporteur, onder meer door informatie te verstrekken over ontwikkelingen met betrekking tot de kwesties die in deze resolutie aan de orde worden gesteld, teneinde bij te dragen aan de voorbereiding van toekomstige rapporten aan de Algemene Vergadering;

67. *benadrukt* dat dergelijke informatie belangrijk is voor het delen van ervaringen en beste praktijken in de strijd tegen extremistische politieke partijen, bewegingen en groepen, waaronder neonazi's en skinheadgroepen, en andere extremistische ideologische bewegingen die aanzetten tot racisme, rassendiscriminatie, vreemdelingenhaat en gerelateerde intolerantie;

68. *moedigt* regeringen aan meer middelen te investeren in het opbouwen en delen van kennis over succesvolle positieve maatregelen ter voorkoming en bestrijding van racisme, rassendiscriminatie, vreemdelingenhaat en aanverwante onverdraagzaamheid, die verder gaan dan het bestraffen van overtredingen zodra ze hebben plaatsgevonden, met inbegrip van het verstrekken van rechtsmiddelen aan slachtoffers van relevante overtredingen ;

69. *moedigt* regeringen, niet-gouvernementele organisaties en relevante actoren aan om op een zo breed mogelijke schaal informatie te verspreiden over de inhoud van en de beginselen die in deze resolutie worden uiteengezet, ook via de media, maar niet beperkt tot deze;

70. *Besluit* de kwestie in de gaten te houden.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Direct oraat-Generaal
Recht spleging en
Recht shandhaving**

Directie Juridische en
Operatieve
Aangelegenheden

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijks-overheid.nl/jenv

Datum 13 september 2021

Onderwerp Antwoorden Kamervragen inzake het niet strafbaar stellen van
ontkenning Holocaust

Ons kenmerk

3415081

Uw kenmerk

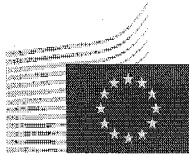
2021Z11968

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in
uw brief behandelen.*

In antwoord op uw brief van 28 juni 2021 (met kenmerk 2021Z11968) deel ik u mee dat de schriftelijke vragen van de leden Bisschop en Stoffer (beiden SGP) inzake het bericht dat Nederland op de vingers is getikt door Brussel vanwege het niet strafbaar stellen van ontkenning Holocaust, worden beantwoord zoals aangegeven in de bijlage bij deze brief. In verband met het gecombineerde antwoord op de vragen 4, 5, 7 en 8 deel ik u mede dat ik uw Kamer op 7 september jl. (nog ongenummerd) heb bericht dat ik in het standpunt van de Commissie aanleiding zie om een wetsvoorstel voor te bereiden.

De Minister van Justitie en Veiligheid,

Ferd Grapperhaus

EUROPESE COMMISSIE

Kabinet van Eerste Vicevoorzitter Frans Timmermans

Lid van het Kabinet

Brussel, 13. 08. 2015
BM/kr Ares (2015) 2715348

Geachte heer Van den Wittenboer,

De eerste vicevoorzitter van de Europese Commissie, de heer Frans Timmermans, belast met betere regelgeving, interinstitutionele betrekkingen, rechtsstatelijkheid en het handvest van de grondrechten, heeft mij gevraagd u te bedanken voor uw brief van 24 juni 2015 inzake de toepassing door Nederland van de Europese regelgeving inzake racisme.

In uw brief vraagt u de Commissie om tegen Nederland een inbreukprocedure in te leiden wegens niet-nakoming van zijn verplichtingen op grond van Kaderbesluit 2008/913/JBZ betreffende de bestrijding van bepaalde vormen en uitingen van racisme en vreemdelingenhaat door middel van het strafrecht. Tevens stelt u dat de Commissie niet aan haar verplichting heeft voldaan om onpartijdig, eerlijk en binnen een redelijke termijn klachten te behandelen en haar rol als hoedster van de verdragen niet vervult bij het waarborgen van de fundamentele waarden van de Unie en het bestrijden van criminaliteit, racisme en vreemdelingenhaat in de lidstaten, zoals het gebruik van nazisymbolen. U wijst ook op een brief die u in september 2014 hebt verstuurd aan het Nederlandse parlement over deze kwestie en een petitie die u op 24 juni 2015 hebt verstuurd aan het Europees Parlement overeenkomstig artikel 227 VWEU.

U hebt deze kwesties reeds aangekaart bij de Europese Commissie in een klacht die wij hebben ontvangen op 8 januari 2015 (referentienummer CHAP(2015)00917) en in een later schrijven van 21 april 2015. De bevoegde dienst heeft u, na een zorgvuldige analyse van uw op- en aanmerkingen, een uitvoerig antwoord gegeven bij brief van 21 april 2015. In deze brief zijn de lopende acties en initiatieven van de Commissie beschreven die de correcte en effectieve omzetting en uitvoering van het kaderbesluit betreffende racisme en vreemdelingenhaat door de lidstaten moeten garanderen.

/..

De heer J.P. VAN DEN WITTENBOER

Voorzitter

Intermediary Foundation of the Universal Declaration of Human Rights

E-mail: ifudofhumanrights@yahoo.com

Commission européenne, B-1049 Bruxelles / Europese Commissie, B-1049 Brussel - Belgium.
Office: BERL 12/231. Phone: direct line (32-2) 2965058

E-mail: bernd.martenczuk@ec.europa.eu

Na deze brief, en omdat u geen nieuwe wezenlijke informatie heeft verstrekt, heeft de Commissie u bij brief van 15 juni 2015 op de hoogte gesteld van haar beslissing om het dossier betreffende uw klacht af te sluiten.

Zoals reeds werd aangegeven in de aangehaalde antwoorden, kunnen individuele personen aan de Commissie weliswaar feitelijke of juridische informatie overleggen over aan een lidstaat toe te rekenen maatregelen of praktijken die onverenigbaar met een bepaling of beginsel van het recht van de Unie worden geacht, maar heeft de Commissie discretionaire bevoegdheid om te beslissen of de instelling van een procedure tegen een lidstaat wegens niet-nakoming van zijn verplichtingen op grond van het recht van de Unie op zijn plaats is.

Sta mij niettemin toe u nogmaals te verzekeren dat de Commissie streng toezicht uitoefent op de omzetting en uitvoering van het kaderbesluit door Nederland, net zoals zij dat doet voor alle andere lidstaten. Nu de Commissie sinds 1 december 2014 de bevoegdheid heeft om onder controle van het Hof van Justitie toezicht te houden op de toepassing van kaderbesluiten, is zij begonnen bilaterale dialogen met de lidstaten te voeren, inclusief met Nederland, om de volledige en correcte omzetting en uitvoering van het kaderbesluit te verzekeren. De Commissie zal niet aarzelen om op die basis inbreukprocedures in te leiden indien nodig.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Bernd Martenczuk', with a long, sweeping horizontal stroke extending to the right.

Bernd MARTENCZUK

Intermediary Foundation of the Universal Declaration of Human Rights

A A N T E K E N E N

Minister van Justitie en Veiligheid
D. Yesilgöz-Zegerius
Postbus: 20301
2500EH, DEN HAAG

Mierlo, 6 september 2022
betreft: te uwer informatie

Zijne Excellentie Yesilgöz-Zegerius,

Het feit dat ambtenaren in opdracht van bewindspersonen kritische stukken achterhouden door de beleidsregels en richtlijnen onder de verantwoordelijkheid van de Minister. Het gaat om een **brief van dd, 11 januari 2022** die aan de Minister van Justitie en Veiligheid D. Yesilgöz-Zegerius was gericht met afzender IFUD of Human Rights en waarvan het niet duidelijk is of die ooit bij U als Minister op het bureau terecht is gekomen. Dit probleem is thans opgelost door de bewuste brief te laten betekenen door een deurwaarder samen met nog wat andere stukken. Ik mag veronderstellen dat U ondertussen de bewuste brief heeft ontvangen van collega S.A.M. Kaag MA, MPhil viceminister-president van de Staat der Nederlanden.

Op bladzijde 20 van de brief staat een link naar het Jaarverslag van IFUD of Human Rights (pdf-bestand) op internet. Op bladzijde 473 -ter berichtgeving en onderzoek- de gefotoshopte afbeelding van vorige Minister van Justitie en Veiligheid Fred Grapperhaus. Vanaf 2020 is die afbeelding online en staat er heden nog steeds op online. We zien Grapperhaus als nazi uitgedost met pet en jasje, en voorzien van de symbolen van de voormalige SS van het Derde Rijk.

Voorbeeldfunctie

Bewindspersonen hebben een belangrijke voorbeeldfunctie, (het blauwe boek Handleiding voor bewindspersonen) Bron: Dit handboek is te vinden op Rijksoverheid.nl., mr. Marianne Hordijk Secretaris ministerraad. U kunt daarom Uw verantwoordelijkheid niet voor 100 procent afschuiven op de techbedrijven.

Grondwet

De Grondwet wijst de minister aan als leidinggevende van het ministerie. Ook is de minister in formele zin de 'bestuurlijke baas' van de staatssecretaris op het departement, onverminderd het feit dat de laatste een eigen portefeuille heeft (zie verder het commentaar bij art. 46 Gw). Hieruit kan worden afgeleid dat de minister de leiding heeft over zijn ministerie en derhalve over alle ambtenaren. Hij is bevoegd bevelen en aanwijzingen te geven, alsmede richtlijnen en beleidsregels te geven bij de uitvoering van wettelijke en bestuurlijke taken. Vervolgens heeft de minister in dit kader ook rechtspositionele bevoegdheden ten aanzien van zijn ambtenaren, zoals benoeming en ontslag. Verder betekent de leidinggevende taak van de minister dat hij of zij verantwoordelijk is voor de ambtelijke structuur van zijn ministerie. De minister is tevens belast met het beheer van de begroting van zijn ministerie op basis van de Comptabiliteitswet

(zie art. 19). Dit alles bijeen genomen maakt hem tenslotte volledig en individueel verantwoordelijk voor zijn ambtenaren en zijn ministerie aan de Staten-Generaal (zie verder over de verhouding minister-ambtenaren art.42 Gw.) De ministeriële verantwoordelijkheid houdt in dat ministers, gezamenlijk en afzonderlijk, verantwoording aan het parlement afleggen voor hun beleidsdaden. Zij alleen zijn (politiek) verantwoordelijk voor wetgeving en beleid. De Koning, die tevens deel uitmaakt van de regering, is dat niet.

Art.44Sr, ambtsmisdrijf

Strafbare feiten begaan onder een van de verzwarende omstandigheden omschreven in artikel 44 van het Sr. Daarin wordt als verzwarende omstandigheid opgenomen: "gebruik maken van macht, gelegenheid of middel hem door zijn ambt geschonken."

Artikel 361 Wetboek van Strafrecht

1. De ambtenaar of een ander met enige openbare dienst voortdurend of tijdelijk belast persoon, die opzettelijk zaken bestemd om voor de bevoegde macht tot overtuiging of bewijs te dienen, akten, bescheiden of registers, welke hij in zijn bediening onder zich heeft verduistert, vernielt, beschadigt of onbruikbaar maakt, of toelaat dat zij door een ander worden weggemaakt, vernield beschadigd of onbruikbaar gemaakt, of die ander daarbij als medeplichtige terzijde staat, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren en zes maanden of geldboete van de vijfde categorie.

Ministeriële Verantwoordelijkheid

De minister van Justitie en Veiligheid die op grond van artikel 44, eerste lid, van de Grondwet daarover de leiding heeft is bevoegd aan alle bij die organisatie werkzame ambtenaren instructies te geven. Omdat de minister langs deze weg bevoegd is om volledig te bepalen wat er op zijn ministerie gebeurt, is hij voor alle handelingen binnen het ministerie volledig politiek verantwoordelijk. Alle ministers gezamenlijk zijn verantwoordelijk voor het algemene regeringsbeleid van de Nederlandse Staat, dat in de ministerraad wordt besproken.

Onder verwijzing

- Brief Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Kenmerk: 2022-0000123877 Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal Datum:8 maart 2022, betreft:Hoofdpijnen beleid voor digitalisering De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties Koninkrijksrelaties en Digitalisering.
- United Nations A/76/L.30 General Assembly, 13 January 2022 Seventy-sixth session Agenda item 16 Culture of peace.

In de bijlage(n) van deze brief

- Brief Ministerie van Justitie en Veiligheid aan Voorzitter Tweede Kamer der Staten-Generaal, 3 mei 2022, kenmerk: 3811068, Antwoorden Kamervragen over de uitwerking van de plannen inzake het toevoegen van 'hate speech' onder Artikel 83 Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).
- Contribution ID: 345f50f3-eb4d-4e19-859c-6ed0292e8db7, Date: 12/04/2021 , Targeted consultation: European Commission's initiative to include hate speech and hate crime in the list of EU crimes provided for in Article 83(1) TFEU.
- Brief Ministerie van Ministerie Justitie en Veiligheid (Fred Grapperhaus) 13 april 2021, kenmerk: 3279371, Consultatie: EC's initiative to include hate speech and hate crime in the list of EU crimes provided for in Article 83(1) TFEU.
- Kopie deurwaardersexploot L4200928 en kopie deurwaardersexploot L4201030.

IFUD of Human Rights
de Voorzitter
J.P. van den Wittenboer

Targeted consultation: European Commission's initiative to include hate speech and hate crime in the list of EU crimes provided for in Article 83(1) TFEU

Fields marked with * are mandatory.

Introduction

[Article 83\(1\) of the Treaty on the Functioning of the European Union](#) (TFEU) lays down a list of areas of crimes ('EU crimes') in which the harmonisation of the definition of criminal offences and sanctions by the EU is possible under the ordinary legislative procedure. EU crimes refer to areas of particularly serious crimes with a cross-border dimension, resulting from the nature or impact of such offences or from a special need to combat them on a common basis. Article 83(1) TFEU also provides for the possibility for the Council to adopt - unanimously, after obtaining the consent of the European Parliament - a decision to identify further areas of crime that meet these criteria, based on "developments in crime".

As a result of the transposition of Council Framework Decision 2008/913/JHA, of 28 November 2008, on combating certain forms and expressions of racism and xenophobia by means of criminal law, all EU Member States have national laws in place criminalising hate speech and hate crime on the grounds of race, colour, religion, descent or national or ethnic origin.

In the perspective of strengthening the fight against hate speech and hate crime in Europe, President Von der Leyen announced[1] the Commission's intention to propose the extension of the list of EU crimes to hate speech and hate crime – whether because of race, religion, gender or sexuality. This commitment is reflected in the Commission President's [letter of intent](#), and the [2021 Commission Work Programme](#).

This key initiative, to be delivered in 2021, will also give effect to the EU Gender Equality Strategy 2020-2025[2] and the LGBTIQ Equality Strategy 2020-2025[3], which referred to the **extension of the list of EU crimes to cover hate speech and hate crime on grounds of sex and sexual orientation, respectively**.

The present questionnaire is targeted at national and international public authorities, key civil society organisations and networks, European networks of experts and research institutions, which have expertise on the national legal frameworks criminalising hate speech and hate crime and/or collect relevant data. The questions asked are meant to collect information and views on the current national legal frameworks and the landscape of hate speech and hate crime across Europe. In particular, the information to be collected on the scale, nature and impact of hate speech and hate crime will enable the Commission to assess whether these types of crime meet the criteria referred to in Article 83(1) TFEU, i.e. whether they are particularly serious crimes which have a cross-border dimension, and whether there are "developments in

crime” that justify their inclusion in the list of EU crimes.

The replies to the present **questionnaire will gather evidence, facts and information for this initiative** without either prejudging any action by the European Union or affecting the remit of its competences.

The European Commission will analyse the results of the consultation and will publish a summary of the contributions received in response to this survey.

For further information on this initiative, please see:

European Commission Roadmap: <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12872-Hate-speech-hate-crime-inclusion-on-list-of-EU-crimes>

[1] [State of the Union Address by President von der Leyen, 16 September 2020](#)

[2] <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52020DC0152>

[3] https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/lgbtiq_strategy_2020-2025_en.pdf

Instructions

The consultation will be open from **24rd February** to **10th April** at 00:00.

The consultation aims to gather information and data pertaining to individual Member States or aggregated at European level.

To provide information on several Member States, **separate replies to this questionnaire should be submitted for each Member State**.

Organisations operating or gathering information at European level, can submit such information in an aggregated manner, indicating which countries the data submitted relates to.

The consultation questionnaire should be completed only in English.

We encourage you to answer as many questions as possible, but even incomplete questionnaires will be taken into account. To finish the survey please click the “submit” button. If, in addition to completing this questionnaire, you wish to submit any relevant information, data or policy paper, please send it to JUST-NO-HATE@ec.europa.eu

Please refer to the privacy statement provided in the link in the right side of this page for information on data protection regarding this consultation.

We would like to thank you in advance for your time and input.

For any further questions, please contact JUST-NO-HATE@ec.europa.eu

Identification

*** What is the nature of your organisation?**

- ☐ EU Agency or body
- ☐ International organisation
- ☒ National public authority/administration
- ☐ National independent authority (e.g. independent body dealing with anti-discrimination policies, such as equality body, ombudsperson etc.)
- ☐ Judicial authority
- ☐ Public prosecution body
- ☐ Police
- ☐ Other law enforcement structure
- ☐ EU experts' network
- ☐ Civil society organisation
- ☐ Civil society network or umbrella organisation
- ☐ Research institution
- ☐ Other

Please specify the name of your organisation

* Name:

Ministerie van Justitie en Veiligheid

* Name of the contact person:

* Email address:

*** Please indicate the place of establishment of your organisation (main headquarters in case of multinational organisations):**

- ☐ Austria
- ☐ Belgium
- ☐ Bulgaria
- ☐ Czech Republic
- ☐ Denmark
- ☐ Germany
- ☐ Estonia
- ☐ Ireland
- ☐ Greece
- ☐ Spain
- ☐ France
- ☐ Croatia
- ☐ Italy
- ☐ Cyprus
- ☐ Latvia

- ☐ Lithuania
- ☐ Luxembourg
- ☐ Hungary
- ☐ Malta
- ☒ Netherlands
- ☐ Poland
- ☐ Portugal
- ☐ Romania
- ☐ Slovenia
- ☐ Slovakia
- ☐ Finland
- ☐ Sweden
- ☐ Other

What is the nature of your work in the area of hate speech and hate crime?

[Multiple choice is possible]

- ☒ Developing policies on combating hate speech, including online, and/or hate crime;
- ☐ Receiving and handling reports on incidents of hate speech and hate crime;
- ☐ Investigation or prosecution;
- ☐ Providing support, advice and/or legal assistance to victims;
- ☐ Conducting research;
- ☐ Collecting data;
- ☐ Carrying out advocacy and/or public awareness work;
- ☐ Carrying out training activities;
- ☐ Other

Do you consent that parts of your reply to this questionnaire or of other written contributions you may provide be cited in documents related to this initiative (such as in the external study or Commission documents), including the express quotation of your organisation's identity? Please note that your full reply/contribution will not be published (only parts of your reply/contribution might be cited).

[Multiple choice is possible]

- ☒ Yes
- ☐ No
- ☐ I consent partially

*** Please indicate what national legal context you have expertise on/are familiar with/you are providing data about.**

NB: If you would like to describe more than one national legal framework you will have to submit another reply to this questionnaire. If you represent an organisation working at European level, you may select the option below "EU level" indicating for which countries you are submitting data. In this case, the section on the "national legal framework" may not be applicable for your organisation.

- ☐ Austria

- ☐ Belgium
- ☐ Bulgaria
- ☐ Czech Republic
- ☐ Denmark
- ☐ Germany
- ☐ Estonia
- ☐ Ireland
- ☐ Greece
- ☐ Spain
- ☐ France
- ☐ Croatia
- ☐ Italy
- ☐ Cyprus
- ☐ Latvia
- ☐ Lithuania
- ☐ Luxembourg
- ☐ Hungary
- ☐ Malta
- ☒ Netherlands
- ☐ Poland
- ☐ Portugal
- ☐ Romania
- ☐ Slovenia
- ☐ Slovakia
- ☐ Finland
- ☐ Sweden
- ☐ European level

Section I - National legal frameworks on hate speech and hate crime

As a result of the transposition of [Council Framework Decision 2008/913/JHA](#), of 28 November 2008, on combating certain forms and expressions of racism and xenophobia by means of criminal law, all EU Member States have national laws in place criminalising hate speech and hate crime on the grounds of race, colour, religion, descent or national or ethnic origin.

Some Member States also criminalise hate speech and hate crime on other grounds, including sex/gender, sexual orientation, gender identity/sex characteristics, disability and age. This section of the questionnaire intends to collect information on the criminalisation, at national level, of hate speech and hate crime on these grounds.

To your knowledge, does the national legal framework of the Member State(s) you are familiar with contain a specific provision criminalising hate speech on grounds of:

[Multiple choice is possible]

- ☒ Sex/gender

- ☒ Sexual orientation
- ☒ Gender identity/sex characteristics
- ☒ Disability
- ☐ Age
- ☐ None of the above
- ☐ I don't know
- ☐ I do not have any expertise on the legal framework

Please indicate the legal provision in question and mention any further information you consider relevant:

The Netherlands Criminal Code, Part V. Serious Offences against Public Order

Article 137c

1. Any person who in public, either verbally or in writing or through images, intentionally makes a defamatory statement about a group of persons because of their race, religion or beliefs, their hetero- or homosexual orientation or their physical, mental or intellectual disability, shall be liable to a term of imprisonment not exceeding one year or a fine of the third category.

2. If the offence is committed by a person who makes a profession or habit of it or by two or more persons in concert, a term of imprisonment not exceeding two years or a fine of the fourth category shall be imposed.

Article 137d

1. Any person who publicly, either verbally or in writing or through images, incites hatred of or discrimination against persons or violence against their person or property because of their race, religion or beliefs, their sex, their hetero- or homosexual orientation or their physical, mental or intellectual disability, shall be liable to a term of imprisonment not exceeding two years or a fine of the fourth category.

2. If the offence is committed by a person who makes a profession or habit of it or by two or more persons in concert, a term of imprisonment not exceeding four years or a fine of the fifth category shall be imposed.

Article 137e

1. Any person who, for any reason other than the provision of factual information:

1°. makes public a statement which he knows or should reasonably suspect to be offensive to a group of persons because of their race, religion or beliefs, their hetero- or homosexual orientation or their physical, mental or intellectual disability, or incites hatred of or discrimination against persons or violence against their person or property because of their race, religion or beliefs, their sex, their hetero- or homosexual orientation or their physical, mental or intellectual disability;

2°. sends or distributes, without request, an object which he knows or should reasonably suspect to contain such a statement to another person, or has such object in store for public disclosure or distribution; shall be liable to a term of imprisonment not exceeding six months or a fine of the third category.

2. If the offence is committed by a person who makes a profession or habit of it or by two or more persons in concert, a term of imprisonment not exceeding one year or a fine of the fourth category shall be imposed.

Please provide more information on the definition/scope of the ground(s) marked in the previous question

NB: For example, the criminal offence of hate speech based on sex may also cover hate speech on the basis of gender identity.

The criminal offence of hate speech based on sex/gender may also cover hate speech on the basis of gender identity, gender expression and sex characteristic.

Article 1 par 2 Equal Treatment Act (with effect in criminal law):

“Distinction based on sex/gender also includes distinction based on sex characteristics, gender identity and gender expression.”

See also for instance: Court of Appeal Leeuwarden 13 January 1995, NJ 1995/243.

To your knowledge, is online hate speech criminalised in a specific, distinct, manner?

- ☒ No
☐ Yes
☐ I don't know

To your knowledge, does the national legal framework of the Member State(s) you are familiar with contain a specific provision criminalising hate crime on grounds of:

[Multiple choice is possible]

- ☐ Sex/gender
☐ Sexual orientation
☐ Gender identity/sex characteristics
☐ Disability
☐ Age
☐ All of the above
☒ None of the above
☐ I don't know

Please indicate the legal provision in question and mention any further information you consider relevant:

The Netherlands fully endorse the importance of the criminal justice authorities responding appropriately to hate crimes (i.e. offences motivated by discrimination). It is an element of criminal law policy for the Public Prosecution Service to demand heavier penalties for offences with a discriminatory aspect or discriminatory motivation. A penalty increase of up to 100% can be recommended. The Public Prosecution Service's guidelines are deemed legislation within the meaning of section 79 of the Judiciary (Organisation) Act (Wet op de rechterlijke organisatie). This shows that in practice the Netherlands implements the objective of combating hate crimes, that is to regard a discriminatory or racist motivation as an aggravating circumstance. As indicated by letter of 19 June 2018 (Parliamentary Papers, House of Representatives, 2017/18, 29 279, no. 442), it might be possible to augment existing policy by adding discriminatory motivation as an aggravating circumstance. An academic study has been commissioned to identify the advantages and disadvantages. The study has been published and has been forwarded to Parliament, including a policy statement. The study consists of two parts. The first part focuses on how neighbouring countries take discriminatory motivation into consideration as an aggravating circumstance and how this works in practice (comparative law analysis). The second part aims at gaining insight into the extent to which the enhanced policy focus over the past few years has contributed to the proper implementation of existing policy on aggravating circumstances for offences with a discriminatory motivation. Also, an assessment was made to determine whether policy can be enhanced in other ways to improve current methods.

Please provide more information on the definition/scope of the ground(s) selected in your reply to the previous question.

NB: For example, the criminal offence of hate crime based on gender may cover both hate speech against women as well as hate speech against transgender people.

It is the task of the Public Prosecution Service to maintain the criminal legal order. With regard to discrimination, this task is in the first instance framed by the criminal law provisions on discrimination and the protected interests that the legislator has aimed at with these criminal provisions: protection of public order, protection of the unimpeded social functioning of groups and protection of individuals. The "Public Prosecution Service's guidelines on discrimination" provide a framework and rules for the criminal law approach to discrimination. The guidelines also pertain to general offenses with a discrimination aspect, also known as 'codis' offenses. This concerns, for example, offenses such as assault, overt assault, simple insult, threat, incitement, vandalism, arson or manslaughter in which a discrimination aspect under Article 137c or Article 137d of the Criminal Code has played as a motive or cause, or has been used to commit the offense more persistently. If the discrimination aspect lies in a gender identity that does not match the sex of birth, this is also considered a general offense with a discrimination aspect.

To your knowledge, does the offence of hate crime on the ground(s) selected in your reply to the previous questions cover:

- ☒ All crimes committed with a bias motivation, which are criminalised under national law with a higher penalty;
- ☐ Only certain types of crimes or only crimes of particular seriousness (for example, hate crimes constitute a self-standing crime for only certain type of serious offenses)
- ☐ I don't know

Please indicate which penalties are laid down in the national legal framework for hate speech:

[Multiple choice is possible]

- ☒ A custodial sentence
- ☒ A financial penalty
- ☒ Other
- ☐ I don't know

If other, please specify:

Community service; criminal order of the PPO; settlement; disqualification from exercising a profession

Please indicate the minimum and maximum thresholds (e.g. 12 months):

The legislation of The Netherlands only contains maximum thresholds:

- defamatory statement about a group of persons (137c CC): term of imprisonment not exceeding one year or a fine of the third category
- incitement of hatred (137d CC): term of imprisonment not exceeding two years or a fine of the fourth category
- publication or distribution of discriminatory content (137e CC): term of imprisonment not exceeding six months or a fine of the third category
- community service: max 240h

Please indicate which penalties are laid down in the national legal framework for hate crime:

[Multiple choice is possible]

- ☐ A custodial sentence
- ☐ A financial penalty
- ☒ Other
- ☐ I don't know

If other, please specify:

Not applicable

To your knowledge, even if in the national legal framework there is no specific provision criminalising hate crime on the grounds of sex/gender, sexual orientation, gender identity/sex characteristics, disability or age, is there another criminal law provision of general application based on which national courts may nevertheless take into consideration the bias motivation of the perpetrator on such grounds when determining the criminal penalties?

NB: For example, the national criminal code may contain a provision of general application on the sentencing powers of the courts that allows them to take into account the motivation of the perpetrator when determining the criminal penalty.

- ☐ Yes
- ☒ No
- ☐ I don't know

To your knowledge, are there other, alternative means of justice for victims of hate crimes on the grounds of sex/gender, sexual orientation, gender identity/sex characteristics, disability or age?

The Criminal Code does not provide that racist motivation constitutes an aggravating circumstance for any criminal offence. When an offence with a racist or otherwise discriminatory motive has been committed, the discrimination aspect must be emphasised in the public prosecutor's demand and included as an aggravating condition in the demand. This has been laid down in the Discrimination Instructions of the Public Prosecution Service (OM).

The following applies to the mandatory nature of the policy rules of the Public Prosecution Service (OM): the Board of Procurators General can give general and special instructions with regard to tasks and powers of the Public Prosecution Service (article 130, paragraph 6 of the Judiciary Organisation Act). Instructions in particular concern the investigation, prosecution and execution policy. Instructions may also refer to the implementation of (investigative) tasks that are carried out by the police and other investigative authorities under the authority of the Public Prosecution Service.

Instructions have legal effect and commit the Public Prosecution Service on the basis of principles of a due process of law in so far as it concerns instructions that are suitable to be applied as legal rules according to their content and purport. It concerns instructions and rules that apply in general and are (or must be) applied. Citizens can therefore derive certain rights from them. In view of this, the instructions are published in the State Gazette and on the website of the Public Prosecution Service.

The introduction of a discriminatory objective as a legal basis for aggravation is a possible supplement to existing policy. An academic study has been commissioned to identify the advantages and disadvantages. The study has been published and has been forwarded to Parliament, including a policy statement. The study consists of two parts. The first part focuses on how neighbouring countries take discriminatory motivation into consideration as an aggravating circumstance and how this works in practice (comparative law analysis). The second part aims at gaining insight into the extent to which the enhanced policy focus over the past few years has contributed to the proper implementation of existing policy on aggravating circumstances for offences with a discriminatory motivation. Also, an assessment was made to determine whether policy can be enhanced in other ways to improve current methods.

Please provide the reference of the national law(s) criminalising hate speech and hate crime on the grounds of sex/gender, sexual orientation, gender identity/sex characteristics, disability or age selected in reply to the previous questions, including the criminal law provisions of general application, where relevant.

The Netherlands Criminal Code, Part V. Serious Offences against Public Order
Article 137c

1. Any person who in public, either verbally or in writing or through images, intentionally makes a defamatory statement about a group of persons because of their race, religion or beliefs, their hetero- or homosexual orientation or their physical, mental or intellectual disability, shall be liable to a term of imprisonment not exceeding one year or a fine of the third category.
2. If the offence is committed by a person who makes a profession or habit of it or by two or more persons in concert, a term of imprisonment not exceeding two years or a fine of the fourth category shall be imposed.

Article 137d

1. Any person who publicly, either verbally or in writing or through images, incites hatred of or discrimination against persons or violence against their person or property because of their race, religion or beliefs, their sex, their hetero- or homosexual orientation or their physical, mental or intellectual disability, shall be liable to a term of imprisonment not exceeding two years or a fine of the fourth category.
2. If the offence is committed by a person who makes a profession or habit of it or by two or more persons in concert, a term of imprisonment not exceeding four years or a fine of the fifth category shall be imposed.

Article 137e

1. Any person who, for any reason other than the provision of factual information:
 - 1°. makes public a statement which he knows or should reasonably suspect to be offensive to a group of persons because of their race, religion or beliefs, their hetero- or homosexual orientation or their physical, mental or intellectual disability, or incites hatred of or discrimination against persons or violence against their person or property because of their race, religion or beliefs, their sex, their hetero- or homosexual orientation or their physical, mental or intellectual disability;
 - 2°. sends or distributes, without request, an object which he knows or should reasonably suspect to contain such a statement to another person, or has such object in store for public disclosure or distribution; shall be liable to a term of imprisonment not exceeding six months or a fine of the third category.
2. If the offence is committed by a person who makes a profession or habit of it or by two or more persons in concert, a term of imprisonment not exceeding one year or a fine of the fourth category shall be imposed.

Article 137f

Any person who takes part in, or who extends financial or other material support to activities, aimed at discrimination against persons because of their race, religion or beliefs, their sex, their hetero- or homosexual orientation or their physical, mental or intellectual disability, shall be liable to a term of imprisonment not exceeding three months or a fine of the second category.

Article 137g

1. Any person who, in the exercise of his office, profession or business, intentionally discriminates against persons because of their race shall be liable to a term of imprisonment not exceeding six months or a fine of the third category.
2. If the offence is committed by a person who makes a habit of it or by two or more persons in concert, a term of imprisonment not exceeding one year or a fine of the fourth category shall be imposed.

Article 137h

If the offender commits any of the offences defined in sections 131 to 134 inclusive, 137c to 137g inclusive and 147a, in the exercise of his profession, he may be disqualified from practising that profession.

Part II. Minor Offences related to Public Order

Article 429quater

1. Any person who, in the discharge of his office, practice of a profession or in conducting a business discriminates against persons on the grounds of their race, their religion, their beliefs, their sex or their hetero- or homosexual orientation, shall be liable to a term of detention not exceeding two months or a fine of the third category.
2. Any person who, in the discharge of his office, practice of a profession or in conducting a business, undertakes or refrains from undertaking, for no reasonable grounds, certain acts which can have the purpose or effect in regard of persons with a physical, mental or intellectual disability of nullifying or impairing the recognition, enjoyment or exercise, on an equal footing, of human rights and fundamental freedoms in the field of politics or economics, in social or cultural matters or any other area of social life, shall be liable to the same punishment.

To your knowledge, are there any plans at national level to amend the existing legislation in order to criminalise hate speech and/or hate crime on any of the grounds of sex/gender, sexual orientation, gender identity/sex characteristics, disability or age?

- ☐ No
- ☒ Yes
- ☐ I don't know

If yes, please specify, in particular, whether the legislative amendments envisaged relate to hate speech and/or hate crime and on which of the above mentioned grounds.

Hate speech: A draft bill amending hate speech offences was opened for public consultation from 29 September to 30 November 2020. This draft bill aims to (i) a change in formulation from “hetero or homosexual orientation” to a more inclusive term “sexual orientation”, (ii) make explicit that the existing ground “sex” may cover “sex characteristics, gender identity and gender expression” and (iii) broaden the scope of two specific hate speech offences – i.e. public insults directed against a group of persons or a member of such a group defined by reference to race, religion or beliefs, hetero or homosexual orientation or physical, mental or intellectual disability (Article 137c Dutch Criminal Code) and the distribution of such a statement as mentioned in (Article 137e) – by adding the ground “sex characteristics, gender identity and gender expression” . Comments received will be incorporated and this draft will then follow the normal legislative process.

Hate crime: In January 2021 a draft bill was brought before Parliament, aiming to introduce a criminal law provision of general application by which crimes committed with a discriminatory motive are criminalised with a higher penalty. This bias motivation may cover race, religion or beliefs, sex (including sex characteristics, gender identity and gender expression), sexual orientation and physical and mental or intellectual disability. The determinate term of imprisonment imposed on the basic offence may be increased by one third.

Section II - Information and data on the scale of hate speech and hate crime, related trends and developments

This section of the questionnaire is intended to collect information and views on the scale of hate speech and hate crime and related trends, including by collecting data on incidents of hate speech and hate crime during the period of 2015-2020, if possible disaggregated by ground and by year.

*** Does your authority, body or organisation record hate speech, including online, and/or hate crime incidents or collect other relevant data?**

- ☒ Yes
- ☐ No
- ☐ I don't know

*** Please specify which type of information is recorded or collected:**

[Multiple choice is possible]

- ☐ Data on hate speech online reported to social networks and other platforms;
- ☒ Data on incidents reported to police, independent bodies or civil society organisations;
- ☐ Data on investigations of incidents;
- ☒ Data on prosecutions;
- ☐ Data on convictions;
- ☐ Other

*** Is the information publicly available?**

- ☐ No
- ☒ Yes

☐ I don't know

* If yes, please add the name of the publication:

Data police and anti-discrimination bodies: Discriminatiecijfers [year]
Data public prosecutor's Office: Cijfers in Beeld [year]

* Is the data disaggregated by grounds (i.e. race, religion, sexual orientation, etc.)?

☒ No

☐ Yes

Please provide the data you collect, if possible, for the period 2015-2020. Please indicate which period the data relates to and, if possible, disaggregate per year.

*** In your view, do official statistics on incidents reported to and/or recorded by law enforcement (or other authorities) reflect the real number of incidents on hate speech and/or hate crime occurring in the Member State(s) you are familiar with?**

- ☐ Yes
☒ No
☐ I don't know

*** If no, please explain further:**

In The Netherlands, both "hate speech" and "hate crime" are no legal terms, which makes it difficult (if not impossible) to aggregate the requested data.

Would you have an estimate of the extent of under-reporting of incidents of hate speech and/or hate crime?

- ☒ No
☐ Yes

In your view, what would be the main reasons for under-reporting?

[Multiple choice is possible]

- ☐ Lack of trust in police
☒ Burden of proof
☐ Loss of evidence
☒ Fear of secondary victimisation
☐ Fear of stigmatisation
☐ Other
☐ All of the above
☐ None of the above
☐ I don't know

In your view, has there been an increase of the phenomenon of hate speech and/or hate crime at national or European level in the last years?

NB: Please reply to this question, if possible, comparing the period 2018-2020 with the period 2015-2017.

- ☒ No
☐ Yes
☐ I don't know

Section III - Nature and impacts of the phenomena of hate speech and hate crime

This section of the questionnaire is intended to gather information and views on the interlinkages between hate speech and hate crime, the cross-border nature of these phenomena and their harmful impacts on individual victims and on society as a whole.

In your view, can hate speech perpetrated offline (e.g. orally or through symbols, in public places, in sport events or in political speech) have a spillover impact across national borders? (i.e. even if it occurs in one Member State, it can encourage/lead to instances of hate speech in (an) other Member State(s))

- ☐ Yes
- ☒ No
- ☐ I don't know

*** In your view, can hate speech perpetrated online (e.g. through social media or online audiovisual services) have a spillover impact across national borders? (i.e. even if it occurs in one Member State, it can encourage/lead to instances of hate speech in (an)other Member State(s))**

- ☒ Yes
- ☐ No
- ☐ I don't know

In your view, in what ways can hate speech committed in one Member State lead to instances of hate speech in (an)other Member State(s)?

[Multiple choice is possible]

- ☒ Hateful messages in public, e.g. expressed in sport events, broadcast on television or contained in political speech, are reproduced and become easily available throughout the EU;
- ☒ Through the increasing use of social media, people across the EU are exposed to similar online content, including the same hateful rhetoric;
- ☐ Hate speech may create a climate of fear or social conflicts, which may spill over from one Member State to the other;
- ☒ The ideologies behind hate speech messages are developed internationally and are cross-border phenomena;
- ☒ Hateful ideologies even when rooted in one location and related to the local context, can spread across borders through online platforms and the media;
- ☒ Hateful messages are developed and propagated by networks with members from several countries (within or outside the EU) that inspire, organise or plan verbal attacks against specific groups that share a protected characteristic;
- ☐ Other
- ☐ All of the above
- ☐ I don't know

Could you further elaborate and/or provide examples of such a spillover impact?

- ☐ No
- ☒ Yes

If yes, please further describe. Please add links to any relevant report/source of data.

Conspiracy thinkers, referring to QAnon's conspiracy theory, place flowers on graves of people who died at a young age. They claim the children were murdered by Satanists. (<https://nos.nl/nieuwsuur/artikel/2369544-complotdenkers-hebben-het-gemunt-op-gedenkstenen-vaatstra-en-verstappen.html>)

In your view, can hate speech, perpetrated online and/or offline in one Member State, have a spillover impact across national borders and induce people to commit hate crimes against (members of) groups that share a protected characteristic in (an)other Member State(s)?

- ☒ Yes
- ☐ No
- ☐ I don't know

Could you further elaborate and/or provide examples of such a spillover impact?

- ☐ No
- ☒ Yes

If yes, please further describe. Please add links to any relevant report/source of data.

Various conspiracy theories are circulating, some of which suggest a link between 5G networks and COVID-19, leading to extremist incidents both at home and abroad.

In your view, can hate crime have a spillover impact across national borders? (i.e. even if it occurs in one Member State it can encourage/lead to instances of hate crimes in (an)other Member State(s))?

- ☒ Yes
- ☐ No
- ☐ I don't know

In your view, in what ways can hate crimes committed in one Member State lead to instances of hate crimes in (an)other Member State(s)?

[Multiple choice is possible]

- ☐ The psychological impact or spillover effect of hate crimes on society may provoke follow-up hate crimes in other Member States, imitating or echoing the crime committed in the Member State where the first crime occurred;
- ☐ Hate crimes may create a climate of fear or social conflicts, which may spill over from one Member State to the other;
- ☒ The ideologies behind hate crimes are developed internationally and are cross-border phenomena because they can be rapidly shared through social media;
- ☐ Hate crimes offences may be committed by networks with members from several countries (within or outside the EU) that inspire organise or plan physical attacks against specific groups that share a protected characteristic;
- ☐ Other
- ☐ All of the above
- ☐ None of the above
- ☐ I don't know

Could you further elaborate and/or provide examples of such a spillover impact?

- ☐ No
- ☒ Yes

If yes, please further describe. Please add links to any relevant report/source of data.

There is a radical undercurrent in which staunch distrust of the authorities can lead to extremist conduct, such as harassing politicians and journalists, intimidating police officers or publishing lists containing personal details of police officers and politicians (a practice known as 'doxing') as part of online anti-government activities.

In your view, does hate speech/hate crime cause harm to:

[Multiple choice is possible]

- ☒ The individual victims;
- ☒ The group sharing protected characteristics of the victim;
- ☒ The perpetrators;
- ☒ Society as a whole;
- ☐ Other
- ☐ None of the above
- ☒ All of the above
- ☐ I don't know

In your view, what are the harmful impacts of hate speech/hate crime on the individual victims:

[Multiple choice is possible]

- ☒ It affects their identity;
- ☒ It provokes behavioural changes;
- ☒ It provokes fear that the victim might be attacked again because of their personal characteristics;
- ☒ It causes psychological distress;
- ☒ It may prompt secondary victimisation;
- ☐ Other
- ☒ All of the above
- ☐ None of the above
- ☐ I don't know

In your view, what are the harmful impacts of hate speech/hate crime on society as a whole:

[Multiple choice is possible]

- ☒ Polarisation of the society, creation of social conflicts;
- ☒ Creation of a climate of fear with a chilling effect on freedom of expression and engagement in democratic debate (both online and off line) for persons belonging to groups sharing protected characteristics;
- ☒ Creation of a climate of fear with a chilling effect on freedom of expression and engagement in democratic debate (both online and off line) for journalists and politicians;
- ☒ Creation of a climate of fear with a chilling effect on freedom of expression and engagement in democratic debate (both online and off line) for the public in general;
- ☐ Chilling effect on the willingness of citizens to engage in politics and to exercise official functions (such as mayors, politicians);
- ☐ Other
- ☐ All of the above
- ☐ None of the above

☐ I don't know

Could you elaborate, including by providing examples or data on impacts, if possible:

There are individuals in right-wing, identitarian and anti-government circles who sometimes make violent threats, both online and offline. So far, these threats have not been acted upon. In due course, the negative socioeconomic and political consequences of the pandemic are likely to prove more significant in terms of how the threat evolves than these calls for violence. Social cohesion could become threatened as a result of pressure from the politicisation and economic impact of the pandemic, creating more scope for extreme viewpoints. This has already been seen in the rise of nationalist and xenophobic sentiments in recent years.

Alongside the diverse, law-abiding upper layer of activists, there is also a radical undercurrent in which staunch distrust of the authorities can lead to extremist conduct, such as harassing politicians and journalists, intimidating police officers or publishing lists containing personal details of police officers and politicians (a practice known as 'doxing') as part of online anti-government activities.

Section IV - European Union action in the area of criminal law measures to combat hate speech and hate crime

This section of the questionnaire is intended to collect views on the added value of EU action as regards the criminalisation of hate speech and hate crime at EU level.

*** In your view, should the list of EU crimes in Article 83 TFEU be extended to include hate speech?**

- ☐ No
☐ Yes
☒ I don't know

*** In your view, should the list of EU crimes be extended to include hate crime?**

- ☐ No
☐ Yes
☒ I don't know

In your view, should the list of EU crimes be extended to include hate speech and hate crime on grounds of race, colour, religion, descent, national or ethnic origin?

NB: Please note that while [Council Framework Decision 2008/913/JHA](#) already criminalises hate speech and hate crime on the above grounds, since the entry into force of the Treaty of Lisbon, the EU has no longer a competence to adopt any additional legislative measures further to the existing EU framework.

- ☐ Yes
☐ No
☒ I don't know

In your view, which is the most important reason(s) justifying the extension of the list of EU crimes to hate speech and/or hate crime?

[Multiple choice is possible]

- ☐ The particular seriousness of these types of crimes, such as the distress caused to the victim;
- ☐ Their cross-border dimension, since they may lead to the commission of crimes in (an) other Member State(s);
- ☐ The developments in these areas of crime, since trends show an increase of these phenomena;
- ☐ To address and effectively tackle the extremist ideologies behind hate speech and hate crime;
- ☐ To address existing gaps and shortcomings at national level as regards the prosecution of hate speech and/or hate crime and the protection of victims;
- ☒ Other
- ☐ All of the above
- ☐ I don't think the list of EU crimes should be extended

If other, please specify:

We look forward to the Commission's proposal, and will assess the proposal on its legal base, its proportionality and its subsidiarity.

- In the view of the Netherlands it is desirable that the definition of hate speech corresponds to Article 1 of the Council Framework Decision 2008/913/JHA.
- In the view of the Netherlands the main goal should be to ensure that, in line with Article 4 of the Council Framework Decision 2008/913/JHA, Member States shall take the necessary measures to ensure that national courts may take into consideration a broad bias motivation (i.e. on the grounds of race, religion or belief, sex, sexual orientation or disability).

Section V - Sources of information and data

Are you aware of any exercises to collect data or gather information on the criminalisation of hate speech and/or hate crime that are underway, already planned for the future or envisaged (for example in the context of an EU or national funded project)?

- ☐ No
- ☒ Yes

If yes, please specify, adding, if possible, relevant links:

The national Action Programme on the Safety and Security of LGBTI persons includes an action point on defining 'hate crime' and 'hate speech', in order to better collect data.

Is there any other information or source of information related to the scale, impact or criminalisation of hate speech and hate crime or to relevant data that you would like to share with us?

- ☐ No
- ☒ Yes
- ☐ I don't know

If yes, please specify:

The Minister for Legal Protection has requested the Scientific Research and Documentation Center (WODC) to conduct a study on the needs of victims of hate crime in the context of criminal proceedings and victim

support (<https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/2404>).

The motion of MP Bergkamp (Parliamentary Paper 30 420, no.324) requested the government to conduct an investigation into experiences abroad with the deployment of specialized investigators in the event of discrimination and to engage in dialogue with interest groups, the police and the Public Prosecution Service (OM). This has been included in the study.

This study primarily aimed to find an (explorative) answer to the question what procedural and supportive needs victims of hate crime have within the context of criminal proceedings, and to what extent the Dutch criminal procedure and victim support currently meet those needs. In order to answer this question, first an inventory was made of the impact of hate crime on various groups of victims, as well as their needs regarding and experiences with criminal proceedings and victim support. The procedural rights and provisions developed for victims of hate crime in foreign jurisdictions (United Kingdom and EU member states) were also studied.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Directie Europese en
Internationale
Aangelegenheden**

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Ons kenmerk
3279371

Bijlagen
1

Datum 13 april 2021

Onderwerp Consultatie: EC's initiative to include hate speech and hate crime in
the list of EU crimes provided for in Article 83(1) TFEU

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

In acht genomen de afspraak gemaakt in het AO van 15 januari 2020 inzake EU-informatievoorziening¹, treft u bijgaand het antwoord van het kabinet op de op 10 april 2021 gesloten consultatie van de Commissie getiteld '*European Commission's initiative to include hate speech and hate crime in the list of EU crimes provided for in Article 83(1) TFEU*'.

De Minister van Justitie en Veiligheid,

Ferd Grapperhaus

¹ Kamerstukken II, 2019-2020, 22112 nr. 2898

Deze zaak wordt behandeld door de heer J.P. van den Wittenboer van Intermediary Foundation of the Universal Declaration of Human Rights te GELDROF (5660 AH, Postbus 324), onder referentie Audio-Rarities.

Telefoon: 06-50425552

E-mail: ifudofhumanrights@yahoo.com

Dossiernummer L4200928

Heden, de derde augustus tweeduizendtweeëntwintig, _____

TEN VERZOEKE VAN:

de stichting Intermediaire Stichting van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, (mede) handelend onder de naam Intermediary Foundation of the Universal Declaration of Human Rights, zetelend te GELDROF, kantoor houdend te MIERLO, nader te noemen insinuate, te dezer zake woonplaats kiezende te 's-Gravenhage aan de Burgemeester Kolfshotenlaan 65, ten kantore van de gerechtsdeurwaarders G.Th. van der Velde en mr. E.J.M. van Hal, alsmede te Mierlo aan de Kastanje 28, ten kantore van de heer J.P. van den Wittenboer;

heb ik,

mr. Erik Jozef Maria van Hal,
gerechtsdeurwaarder gevestigd te 's-Gravenhage
en daar kantoorhoudende aan de Burgemeester
Kolfshotenlaan 65

AAN:

Staat der Nederlanden, meer speciaal het Ministerie van Financiën, meer speciaal de Minister van Financiën, kantoor houdend te 'S-GRAVENHAGE, nader te noemen geïnsinueerde, aan het parket van de procureur-generaal van de Hoge Raad der Nederlanden, in het gerechtsgebouw aan het Korte Voorhout 8 te 's-Gravenhage afschrift dezes, alsmede van na te melden stuk, latende aan:

mw C. Ramelhiarsing, aldaar werkzaam;

1^e BETEKEND:

een door insinuate op 4 mei 2022 aan geïnsinueerde gericht schrijven, met het onderwerp 'belastingdienst beoordeling eenmanszaak Audio-Rarities', met daaraan gehecht elf bijlagen, waaronder een compact disc getiteld 'Hitler' s Inferno', van welk schrijven de inhoud hier als herhaald en ingelast dient te worden beschouwd en naar de inhoud waarvan te dezen uitdrukkelijk wordt verwezen;

2^e AANGEZEGD:

dat de te dezen betekende brief reeds bij exploit d.d. 29 juli 2022 aan geïnsinueerde werd betekend, doch exclusief hardcopy van de voornoemd omschreven compact disc.

G.Th. van der Velde • Mr E.J.M. van Hal • Mw. D.D. Peers • M. Koper

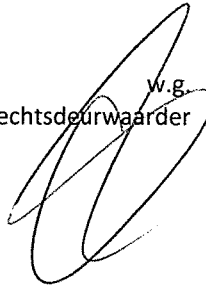
Burgemeester Kolfshotenlaan 65 • 2585 DZ Den Haag • Kantooruren: ma-do 09.00-17.00, vrij 09.00-16.00

Correspondentie adres: Postbus 85880, 2508 CN Den Haag • T. 070 346 07 07 • F. 070 346 97 55 • E. algemeen@veldehal.nl • www.veldehal.nl

ING IBAN: NL34INGB0000019390 BIC:INGBNL2A • ABNAMRO IBAN: NL18ABNA0550107509 BIC:ABNANL2A • t.n.v.: Gerechtsdeurwaarderskantoor Nassauplein B.V. KvK nr: 27365084

Geschiedende zulks ten effecte rechtens en opdat geïnsinueerde op legale wijze kennis drage, althans geen onwetendheid kan voorwenden.

w.g.
(t.) gerechtsdeurwaarder

G.Th. van der Velde • Mr E.J.M. van Hal • Mw. D.D. Peers • M. Koper

Burgemeester Kolfschotenlaan 65 • 2585 DZ Den Haag • Kantooruren: ma-do 09.00-17.00, vrij 09.00-16.00

Correspondentie adres: Postbus 85880, 2508 CN Den Haag • T. 070 346 07 07 • F. 070 346 97 55 • E. algemeen@veldehal.nl • www.veldehal.nl

ING IBAN: NL34INGB0000019390 BIC:INGBNL2A • ABNAMRO IBAN: NL18ABNA0550107509 BIC:ABNANL2A • t.n.v.: Gerechtsdeurwaarderskantoor Nassauplein B.V.

Onze Algemene Voorwaarden, zoals gedeponeerd ter Griffie van de Rechtbank te Den Haag, zijn van toepassing op alle aanbiedingen, overeenkomsten en de uitvoering daarvan en worden op verzoek toegezonden. Voor alle opdrachten geldt dat de aansprakelijkheid wordt beperkt tot het bedrag dat onze beroepsaansprakelijkheidsassuradeur in het betreffende geval zal uitkeren. Van der Velde van Hal & Peers is een handelsnaam van Gerechtsdeurwaarderskantoor nassauplein B.V. KvK nr.: 27345084

Deze zaak wordt behandeld door de heer J.P. van den Wittenboer van Intermediary Foundation of the Universal Declaration of Human Rights te GELDROF (5660 AH, Postbus 324), onder referentie Notariaat.

Telefoon: 06-50425552

E-mail: ifudofhumanrights@yahoo.com

Dossiernummer L4201030

Heden, de tweentwintigste augustus tweeduizendtweëntwintig,

TEN VERZOEKE VAN:

de stichting Intermediaire Stichting van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, (mede) handelend onder de naam Intermediary Foundation of the Universal Declaration of Human Rights, zetelend te GELDROF, kantoor houdend te MIERLO, nader te noemen insinuate, te dezer zake woonplaats kiezende te 's-Gravenhage aan de Burgemeester Kolfshotenlaan 65, ten kantore van de gerechtsdeurwaarders G.Th. van der Velde en mr. E.J.M. van Hal, alsmede te Mierlo aan de Kastanje 28, ten kantore van de heer J.P. van den Wittenboer;

heb ik,

Maarten Koper, als toegevoegd gerechtsdeurwaarder werkzaam ten kantore van mr. Erik Jozef Maria van Hal, gerechtsdeurwaarder te 's-Gravenhage en aldaar kantoorhoudende aan de Burgemeester Kolfshotenlaan 65;

AAN:

de publieke rechtspersoon Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie, kantoor houdend te 2511 BW 'S-GRAVENHAGE, aan het Spui 184, nader te noemen geïnsinueerde, aldaar mijn exploit doende en afschrift dezes, alsmede van na te melden stuk, latende aan:

mevrouw M. van den Bossche, aldaar werkzaam

BETEKEND:

een door insinuate op 11 maart 2019 aan geïnsinueerde gericht schrijven, met het onderwerp 'Notariaat', van welk schrijven de inhoud hier als herhaald en ingelast dient te worden beschouwd en naar de inhoud waarvan te dezen uitdrukkelijk wordt verwezen.

Geschiedende zulks ten effecte rechtens en opdat geïnsinueerde op legale wijze kennis drage, althans geen onwetendheid kan voorwenden.

w.g.
(t.) gerechtsdeurwaarder

G.Th. van der Velde • Mr E.J.M. van Hal • Mw. D.D. Peers • M. Koper

Burgemeester Kolfshotenlaan 65 • 2585 DZ Den Haag • Kantooruren: ma-do 09.00-17.00, vrij 09.00-16.00

Correspondentie adres: Postbus 85880, 2508 CN Den Haag • T. 070 346 07 07 • F. 070 346 97 55 • E. algemeen@veldehal.nl • www.veldehal.nl

ING IBAN: NL34INGB0000019390 BIC:INGBNL2A • ABNAMRO IBAN: NL18ABNA0550107509 BIC:ABNANL2A • t.n.v.: Gerechtsdeurwaarderskantoor Nassauplein B.V.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**

Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum 3 mei 2022

Onderwerp Antwoorden Kamervragen over de uitwerking van de plannen inzake
het toevoegen van 'hate speech' onder Artikel 83 Verdrag betreffende
de werking van de Europese Unie (VWEU)

Ons kenmerk

3811068

Uw kenmerk

2022Z01052

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

In antwoord op uw brief van 24 januari 2022 deel ik u mee, mede namens de
Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, dat de schriftelijke
vragen van de leden Van der Staaij en Stoffer (beiden SGP) over de uitwerking
van de plannen inzake het toevoegen van 'hate speech' onder Artikel 83 Verdrag
betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) worden beantwoord zoals
aangegeven in de bijlage bij deze brief.

De Minister van Justitie en Veiligheid,

D. Yeşilgöz-Zegerius

TOPAMBTENAREN ZIJN VOORAL BEZIG HUN MINISTER UIT DE WIND TE
HOUDEN (artikel NRC, 22-02-2022).

“Voor topambtenaren staat niet het algemeen belang voorop maar bescherming van de minister”

Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

J.P. van den Wittenboer
Postbus 324
5660 AH GELDROP

Directoraat-Generaal

Rechtspleging en Rechtshandhaving

Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon

burgerbrieven@minjenv.nl

Datum 9 september 2022
Onderwerp Uw brief plus bijlagen van 6 september jl.

T 070 370 79 11
F 070 370 79 00

Ons kenmerk

4196808

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Geachte heer Van Den Wittenboer,

Uw bovengenoemde brief plus bijlagen, die u mij ter kennisgeving heeft gestuurd, heb ik in goede orde ontvangen. In antwoord deel ik u mee dat ik met belangstelling heb kennisgenomen van uw correspondentie, maar geen reden zie om inhoudelijk te reageren.

Ik vertrouw erop u met het vorenstaande voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
De Minister van Justitie en Veiligheid,
namens deze,

C.A.M. Boekestein-Klößner
Plv. Hoofd Afdeling Benoemingen,
Burgercorrespondentie, Ondersteuning en
Parlementaire Zaken